

REGLENNOU, SU ER LIGEZ

HA LIDOU

TREDE-URZ AN ITRON VARIA

VENEZ-KARMES,

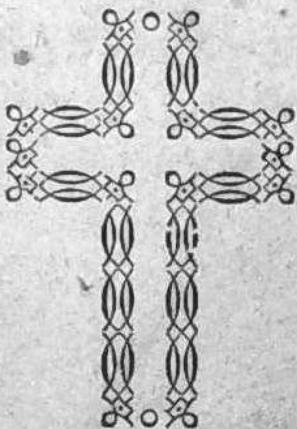
GANT AN DIVERR EUZ AN INDULJANSOU A BERE E-Z-EO
BET PINVIDIKAET, HEULIET GAND EUR BERRADUR WAR
VREURIEZ AR SKAPULER,

TROET E BREZONEK GANT EUR BELEK

A ESKOPTI SANT-BRIEC A TREGER,

Dewar an hini c'hallek gret gant an Aoutrou J.-M. **

En em stagit oud ar reglen : n'he
zilezit ket : mirit-hi ervad, rak ho
puez eo. *Prov. IV, 13*

E LANDREGER
E Ti Ar FLEM, Mouller-Levrier.

1862.

REGLENNOU, SKLERIDIGEZ
HA LIDOU
TREDE-URZ AN ITRON VARIA
A VENEZ-KARMES.

APPROBATION.

Nous, ÉVÈQUE DE SAINT-BRIEUC ET TRÉGUIER,
Permettons d'imprimer en langue bretonne
la RÈGLE DU TIERS-ORDRE de Notre-Dame
du Mont-Carmel.

Saint-Brieuc, le 25 Novembre 1861.

† GUILLAUME-ÉLISÉE,
ÉVÈQUE DE SAINT-BRIEUC ET TRÉGUIER.

REGLENNOU, SKLERIDIGEZ

HA LIDOU

TREDE-URZ AN ITRON VARIA
VENEZ-KARMES,

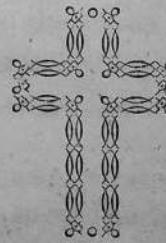
GANT AN DIVERR EUZ AN INDULJANSOU A BERE E-Z-EO
BET PINVIDIKAET, HEULIET GAND EUR BERRADUR WAR
VREURIEZ AR SKAPULER,

TROET E BREZONEK GANT EUR BELEK

A ESKOPTI SANT-BRIEC A TREGER,

Dewar an hini c'hallek gret gant an Aoutrou J.-M.**

En em stagit oud ar reglen : n'he
zilezit ket : mirit-hi ervad, rak ho
puez eo. *Prov. IV*, 13

E LANDREGER
E Ti Ar FLEM, Mouller-Levrier.

1862.

KELENNADUREZ WAR AR REGLEN.

HE ZALVOUDEGEZ, HE SPERET, OBLIGASION
D'HE MIROUT.

—
PROPRIÉTÉ DE L'ÉDITEUR.
—

Talvouduz eo meurbet kaout ebars ar vuez gristen eun doare, da boella hon speret ha da sturia ervad hon c'hammejou war hent an env; rak aliez ezomp ken arvaruz ha barboell, ken na ziskouez hon buez nemet eur wiaden a gildroadur hep gout ervad petra d'ober. Ar stad-ze da vean bepret rannet en hon c'hoantjou a zalc'h an ene en diboell ha hep gout kaer da betra en em daol, en hevelep doare ma-zéo tregaset e bep seurt stum, ha bepret nec'het ha trubullet.

An Abostol a anavee an disurz-ze pa c'hourc'hemenne ker stard d'an Efesianet diwall da vean pelloc'h o vont hag o tont; na d'en em lezel da vean douguet gant bep seurt avel, na da heulia mouez an dud. Kement-ze ive a rae d'ar profet Eli kemer eur goler santel enep

an Israelited, pa leveure dez-ho : « Beteg pegeit a vezit-tu rannet e tre servich Doue ha hini Baal. Mar eo an Aotrou ar gwir Doue, perag n'hen servichit-tu ket? » (3 reg. 18.)

Gallout a helleur c'hoas gwelout bemde ar memez disurz e buez hag e devosion an darn-vuia euz ar gristenien. Dre oll, evit lavarout, na geveur nemet sperejou barboell pere n'ouzont petra a gleskont, hag e touez sempladurez ha poaniou an den, n'en deuz ket muioc'h komun evit ze, eme an den santel Job. (Cap. 14.) Lavarout a reafet zoken penos en em lez da vont war an tu ma-z-eo douguet hervez al leac'hiou, an amzer, ar stad hag an doareou e pere en em gav, Hirie e-z-eo devod, war-c'hoaz a vo gorrek; goude en em daolo d'ar binijen, ha neuze c'hoaz en em lezo da vont d'an disleal-det. N'en deuz peur-vuia nag urz, na lezen, na poell ebet evit peur-ober he deveriou; ha chetu aze ar pez hen dihent hag hen koll bemdez.

Eun dra meurbed talvouduz eo eta kaout eun dalc'h pe eur poel benag enep ar simpladurez-ze. Hogen, an dalvoudegez-ze en em gav

ebarz ar reglen. Hi a zo evel eul lezen pehini hon dalc'h, hon ren hag a lavar deomp petra a zo dleet d'ober pe da ziwalloud evit kerzet ervad en hent an env, en hevelep doare ma oer seur, gant heulia anez i penn da benn, da gerzet bepret en hent ar silvidigez. Mar na iac'ha ket krenn hon sempladurez, e teu d'hon derc'hel da viana en urz euz hon deveriou, da ziskouez deomp hent ar barfediguez ha d'hon ren dreiz-han.

Evit gwir, ar barfedigez a c'hoarvez evidomp o tont da vean henvel ouz J.-C., o heulia bolante Doue. (1) « Hon oberiou, eme sant Tho-« mas, a zo santel ha talvouduz dre ma-z-int « gret hervez Doue hag evit heulia he volante « divin » « Na c'hoarvez sekred-all ebet er « vuez spirituel, eme santez Thereza, nemet « o plega hon bolante gant karantez da hini « an Otrou Doue; hag an dud a beden a laka « ho oll aket hag ho evez da heulia ar volante « divin-ze. » Hogen, ar reglen a verk hag a

(1) Egiz-ze, a klevomp sant Augustin o lavarout : « Ma Doue, kargit ma ene, hag he rentit ker henvel ouz hoc'h, ken a vo dinamm ha dirid dirak ho taoulagad, ha ma vo evel-ze oll deac'h. » (Confess. liv. X, ch. 4).

ziskouez deomp ar volante divin-ze. Lavarout ha diskouez a ra deomp e pep tra ar pez a fell da Zoue hag ar pez a c'houlenn diganimp. Abalamour da-ze a kelenn ar Speret-Santel a c'hanomp. « *D'en em staga ouz ar reglen; d'he mirout bepret ervad, rak hi eo hon buez, buez hon ene, ha gward hon silvidiguez.* » (Prov. 4. 13.)

Mes evit tenna e gwirione gounid euz an talvoudegezou-ze pere a ziskouez deomp ar reglen, e-z-eo red kemer he speret hag hen laket doun ebarz ar galoun, ha nan tremen hep ken gant ar skeuden hag an oberiou diaveaz. Ar santela ober memez a zo didalvez, mar eo gret dre gustum hep ken. Red eo dean bean gret gant aket da bliou da Zoue : rak e pep tra, ô ma Doue, a tleomp labourat evid-hoc'h dre J.-C., hon hanterour-divin. Dre an esperans enn-han eo ezomp bet salvet, enn-han ha dreiz-an eo a tleomp ho servicha hag ho meuli evit gortoz gant fisians al leunidiguez euz ho promeseou. (Rom. 8.).

Ma teui eta ar e'hoarezed, ouz en em unani gant ar Salver divin-ze, da glask gloar ha bo-

lante Doue ebarz an oll oberiou lezenet gand ar reglen : ma en em stagoint ouz ho stad en hevelep doare da welout Doue e pep tra; ma vo bepret ar c'hoant da bliout dean ar pez ho lakai d'ober pep tra; evit-ze gouennont stard digant Doue speret ar furnez hag anoudegez ar gwir devosion; rag arabet eo lakaet er penn penoz a helleur kaout ar furnez hag an anoudegez-ze hep poan. Nan, an anoudegez-ze euz ar gwir devosion na c'hoervez ket hep ken e seremoniou, e pedenou reized, o tougen eun drem ha dilad modest; nag e kastizerez ar c'horf. Bean hi deuz eun drabennag muioc'h talvoudek hag a rea an ene hag an nerz dioud-hi : kement-ze eo speret ar feiz, a zevosion hag a garante Doue. Chetu aze ar stad e pehini a tleont bean evid enori ervad, J.-C. ha dre J.-C., an Tadoll-galloudek, en ho oll oberiou a sentidigez hag a fidelite d'ar c'hustumou santel euz ho stad. Chetu aze evel ma kerzoint a gammejou brarz ebarz ar santelez hag er barfediguez; rak eun ene simpl, hag a rea e giz-ze, a zo muioc'h gwiziek war sekrejou ar riligion, ha krenvoc'h er vertuz; anaout ha tanfa a rea

kalz gwelloc'h parfedigesiou Doue, evit na rea ar sperejou kaera gant ho oll diskadurez. Doue a aotre deze an doneson-ze. Ha kement-ze en deuz gret d'hon Salver lavarout en Aviel : « Me ho meul, hô ma Zad. Otrou an env hag an « douar, da vean kuzet an traou-ze ouz tud « gwiziek ha fur ar bed, ha d'ho bean diskle- « riet d'ar re simpl. » (*Math.* 11, 25.)

War doare obligasion ar reglen, evit kement hag a doug ar reglen hep ken (1), ar c'hoarez n'ho deuz ket hep-mar da zouja d'ofansi Doue, rak an articlou en em gav ebars a zo kentoc'h aliou salvuz evit ho sturia en henchou ar barfedigez, evit na-z-int lezenou hag a oblij en konsians. Dleout a reont kouskoude gout penoz a hellont pec'hi ama e meur a stum hag a zoare, dre skouer, mar ho zorront gant skouer-fall, gant disprizans pe dre gustum. (2)

A hend-all, o tremen hep ho heulia anez

(1) Oll kement hag a zalc'h ouz ar gwestiou hag ouz gourc'hemannou Doue ha re re lliz a zo bepret a obligasion dindan boan a bec'het, anez eun digare pe didamall gwirion bennag.

(2) Eur gwal-dro, pe eur gwal-daol a hall bean dibec'h eur weach, eme Bossuet; mes na c'hoarvez ket ar memez tra pa dal-c'her da vont a dreuz, rak ze a ziskouez disprizans pe a ro zoken skouer-fall.

eur gwir abek, a stourmfent ouz bolanteou Doue hag en em brifent a galz a c'hrasou prisiuz; ar pez a rafe deze ienaat ha koll ho devosion. Mes hep sellout ouz kement-ze, ho deuz meur a abek santel evit heul ervad artiklou ho reglen, o ober dre garantez Doue ar pez n'int ket oblijet d'ober dre zoujans dirak ar gastidigez, hag o rei d'he vadelez ar pez n'eo ket goulenet gant'he justiz. En kement-ze a heuloint skouer J.-C., pehini, evid-han na oa ket red ebet dean plega d'al lezen goz, he miras kouskoude penn da benn evit plijoud d'he Dad selestiel.

Egiz-ze eo a teuoint da vean santel ha vertuzuz; rak ar gwir devosion a c'hoarvez o ober ervad deveriou ar stad e pehini ezomp lakaat gant Doue, hag en em rei gant kaloun d'he servich.

Evel-ze seul-vui ma voingt war evez ha m'ho difou aket d'en em rena e giz-ze, seul-vui a voingt karget a c'hrasou; klask a raint Doue gant mui a garantez ha n'em rei gant mui a zevosion d'ho obligasionou, pere a akuitoint gant karantez ha doujans ebars an union douz

euz ho bolante gant hini J.-C. ; ha dre eno , o kaout, en eur guir, ar memez bolante hag hen.

Eur weac'h en em distaget dioud-ho ho-unan e giz-ze, hag o klask hep ken plijoud d'an Aotrou Doue, ha heul he volante e pep tra, a kavoint e gwirione ar vuez rilijiuz; ar vuez santed-ze ha parfed, pehini a dleont da glask dalc'h-mad; rak eno a ma an oll doare euz ho galvidigez. Diwar-ze, eo red deze labourat bepret evit en em wiska gand ar genet selestiel-ze pehini a zeu d'an ene dre oberiou ar vertusiou riligiis, a bere e-z-eo ho reglen evel ar mezelour. Me a lavar ar mezelour, abalamour ma hellont e gwirione gwelout enn-hi, evel en eur mezelour, ar pez ho deuz d'ober pe da zivallout evit kerzet en henchou ar barfedigez; hag an doare dre pehini a tleont pura ho c'haloun, o tistaga a nean euz a garantez ar grouadurien, evid hen staga hep ken ouz Doue dre tan ar garantez ha dre ar gwir c'hoant da heul he volanteou.

E giz-ze a kavoint en ho c'hustum devod doareou salvuz da reiza ho buez gant santedez, d'en em sevel ho-unan d'an union uc'hel-ze hag a deurvez an Otrou Doue d'ober gant ho

eneou , ha da danva war eun dro ar frouez douz-ze euz an devosion , produet gand oberiou an deveriou rilijiuz, pa glaskeur dreize ervad gloar Doue hag hon santedez hon-unan. C'hoaz a kavoint eno an doare d'en em binividikaat gant tensoriou ar c'hras ha gant meritou ar sentidiguez, ha d'akisita e giz-ze ar sclerijen pur-ze pehini a bella an devalijen hag an tromplezonou , pere a lez bepret ebarz ar speret blaz traou ar bed ha techou an natur.

Dre an abegou-ze a kemero ar c'hoarez kaloun da heul ervad ho reglen santed, o kaout da genta eur gwir c'hoant da blijout da Zoue, ha d'ariout er stad a barfedigez da behini a fell dean ma savfent. Mes evit dont a benn a gement-ze, ho deuz ezom a gaout kaloun da vad evit trec'ha war ho diegi, war ho barboell ha war neze ho-unan ; mont dreist d'ar stourmou pere a sav enep sakrifisou ar vuez gristen hag en em rei d'an oberiou kalounek euz ar vertuz. Evit krevaat ama ho flegiou mad a tleont sellet, aliez talvoudegez ar silvidigez, pehini eo an dra red hep ken ; hag an obligasion da gerzet dre an hent striz, da lavaret eo, d'en

em drec'ha ha d'en em enebi evit ariout e rouantelez an env. Seul-vui ha m'ho difou kaloun an taoul kenta da heul an aliou santel euz ho reglen, seul-vui a kavoint ebars ezoni ha plijadur. Karantez Doue a zouza ar pez a zo poaniusa ebars ar vertuz. Na oer ket ankenet gant ar pez a reeur dre garantez, eme sant Augustin, pe gentoc'h dont a ra neuze ar boan zoken da vean skanv ha hetuz.

Diwallont ive da zilezel an traou dister : da genta, abalamour ma ambroug an dilez-ze pelloc'h, ha ma laka da goueza ebars ar brasa fotou; d'an eil, abalamour an hini a zispriz an traou dister e servich Doue a verit bean dispriset, ha c'hoas, abalamour ma skleri ar santelez en hevelep doare, ha ma en em diskouez mui dre an traou dister evit dre an traou brasa. An dud dibarfeta en em diskouez peur-vvia leal ha fidel cu traou braz; mes an aket paduz betek ebarz an traou distera, eo ar merk euz eun ene e gwirione devod. Na hall keteta ar c'hoarezed en em diskouez re aketuz da virout ho c'hustumou santel distera gand ar c'hoant d'enori Doue ha d'en em santelaat ho-unan;

hag ho freder a vepred a dle bean e gwirione da gerzet gant eur feiz hag eur galoun greo, gant eur sentidigez hag eul lealded postek ebarz an henchou pere a zo roudennet deze, evit skoueria e giz-ze ho buez war hini ho Salver, ha war hini ar Werc'hez santel, ho mam hag ho fatrounez.

REGLENNOU HA SKLERIDIGEZ

EUZ A DREDE-URZ

AL LAVAR PE AN DALVOUDEGEZ

EUZ AN TAER LIZEREN WAR LECH.

- 1° **K.** Evel ar *C* a raog *a, o, u*; hag evel *Qu* a raog *e, i*;
- 2° **G.** Evel e galleg a raog *a, o, u*; hag evel *Gu* a raog *e, i*;
- 3° **W.** A ve lavaret evel *ou*.

AN ITRON VARIA A VENEZ-KARMES.

PENNAD KENTA.

Bean a zo er Judee daou venez a Garmes : ar c'henta e tribu Juda, en harz an Idumee; an eil e kichen arvor ar Syrie, a hed gant ar Mediterranee, en em astenn euz an hanternoz d'ar c'hireiste war dro eun dek leo bennag. Hen-nez eo ar brasa memez euz an Douar-Santel. Brudet eo meurbet dre choumadurez ha burzudou ar profet Eli, pehini a veve en amzer ha ma rene ar fallagr Achab war Israel. War dinaou ar menez-ze a ma kavern ar profed-ze, hag a zo c'hoaz hirie meurbet enoret ha pleustret gant ar Gristenien, ha zoken gand an Turked, ar Vaorianed hag an Arabet, pere a ia di e pelerinach amzeriou a ve. Ar c'havern-

ze zo toullet ebarz ar roc'h, hag a skeuden eur sâl a driouec'h pe ugent kammed a hed, war dek pe daouzek a ledander, ha war dro pemzek troatad a uc'holder. Na ro nep gwel nemet war zu ar mor : na gleveur brud ebet ebarz nemet troz ar mor pehini a sko bepret ouz troad ar menez. An tradision a lavar a oa eno leac'h ma kelenne ar profed he ziskibien, pere ho deuz bevet war ar menez-ze euz an eil amzer d'egile.

Uc'helloch evit kavern Eli, war dro hanter dinaou ar menez, a weleur hini Elisee hag a zo disteroc'h; n'hi deuz nemet war dro dek kammed a hed ha pemp a ledander. Ar gristenien genta a savas eno eun aoter hag a zo a dal d'an or benn.

Diouz ar menez-ze eo a tenn ar garmelited ho hano hag ho derou, o sellé ar brofeted Eli hag Elisee evel ho gourdadou hag ho fonda-tored. Evel-ze a toug an tradision gwirion hervez ar skrivanerien sakr ha paian. Ni ia da henvel darn a neze.

« N'eo ket eur falz-lavar, e me ar gwisiek
« Trithèm, mes eur wirione diazeet war tes-

« teni ar skritur memez, penoz a tenn ar Gar-melited ho derou euz ar profed Eli. »
« Goude bean dalc'het mad da binjen Eli hag Elisee, a klevjont prezegen J.-C. hag a kemerjont ar vadiant digant an ebrestel.
« Gwelout a reeur eta dre testeniou kreduz,
« eme Richard, primat a Irland, penoz a baoue Eli hag Elisee, pere a eure ho choumadur evid ar muia war Venez-Karmez, a zo bet tud santel dalc'h mad goude o choum war ar menez-ze betek amzer hon Zalver,
« hag a tigemerjont an aviel dre brezegen an ebrestel. »

« Pa oa diskleriet gwirioneou ar feiz d'ar bed, eme Joseb a Antioch, an dud devod-ze pere o difoa heuliet skouer ha bue ar brofe ted a Venez-Karmez, en em unanjont gand an ebrestel evit prezek feiz J.-C. er Galilee hag er Samari. Ha hep dale a savas an dis-kibien-ze a Eli hag a Elisee, eun aorator war dinaou Karmez en enor d'ar Werz'hez sanctel, da behini en em westljont dreist pep tra. »

Eur skrivanier a Skoss, Thomas-Dempter, a

aotre deze ar memez testeni. « Urz ar Garmen-
 « lited pe breuder ar Werc'hez Vari, e mean,
 « a denn ho derou euz ar profed Elisee. A
 « zalek ar c'henta kanved, Karmez a behini a
 « tennont ho hano à oa ker pleusted abala-
 « mour d'he vrud-vad, ken a oa zoken enoret
 « gand ar baianed, pere a deue di da c'houleññ
 « kusul digant an oraclou, evel m'hen disk
 « deomp skridou Strabon, Tasid, Suetonn ha
 « kalz-all. »

« Ermited ar menez-ze, a lavar eur skriva-
 « vanier all, a westlas eur chapel da Vamm
 « Doue. Ar pez a eure gervel bugale an Itron-
 « Varia a Venez-Karmez, ar re a hanvet dia-
 « raog da ze bugale Eli. »

Klemens VIII a zinas da wirione an tradition-ze, pa lavare da roue ar Perss : « Menec'h
 « Karmez, hervez ma tisk deomp, ar babed
 « a Rom, pere zo bet a raok deomp, ho difoue
 « evit penn-abek euz ho urz ar brofeted Eli
 « hag Elisee ken anavet gant an oll poblou. »

Ar wirione-ze a geveur c'hoaz testeniet e
 kenteliou ofiz an Itron-Varia-Garmez, kente-
 liou hag a zo bet sellet-piz hag aotreet gand

an Iliz, evel ma helleur hen gwelout dre ar
 pez a zeu ama var lerc'h : « Kalz a dud pere,
 « hervez an tradision, ho defoa heuliet skouer
 « ar brofeted Eli hag Elisee, hag a oant bet
 « preparat e giz-ze da zonedigez J.-C. dre
 « brezegen sant Jan-Badezour, o vean en em
 « aseuret a oa gwir kelennadurez ha burzudou
 « an ebrestel, a tigemerjont lezen an aviel, hag
 « en em lakajont d'enori ar Werc'hez santel
 « gant eun devosion seul-vui tener ma helljont
 « he gwelout hag he c'hlevout e pad ha ma
 « vevas. Ha goude he maro, a oeujont ar re
 « genta a savas eur chapel en he enor, en
 « andret-ze memez leac'h m'en defoa gwelet
 « ar profet Eli eur gouabren lugernuz, skeu-
 « den euz ar Werc'hez dispar-ze, o sevel euz
 « an douar e trezeg an envo. »

A c'hane a helleur gwelout penoz eo an urz-ze
 oll gwestlet ha konsakret d'ar Werc'hez santel.
 N'eo ket hep ken ar batrounez hag an difen-
 nerez dioud-han; he sellout a reeur ive evel
 ar vamm hag ar fontatorez : ha Sixt IV hen
 diskleri a genn en he lizer-bûl. *Dùm attentà
 meditatione.* « Ar Werc'hez meurbet gloriuz,

« mamm da Zoue, e mean, he deuz ganet
 « hon Aotrou J.-C. ha savet an urz sakr a Vari
 « gwenvidik a Venez-Karmez; hag eo fellet
 « dezi dougen an hano dibabet a Werc'hez
 « Vari, mamm Doue, evit rei evel'ze d'ar
 « gristenien eun abek d'he enori gant mui a
 « zouljans hag a garantez. »

Kant vla goude, Gregoar XIII a ziskleri ar memez tra : « Ar Werc'hez gloriis Vari, emean,
 « he deuz savet an urz a Venez-Karmez
 « ha roet dean he hano he-c'hunan zoken. • Mes penoz a hall c'hoarvezoud hi dife savet eun urz hag a oa o ren pell a raog he gendigez? Abalamour en kement-ma n'eo bet ar brofed Eli nemet eur benvek, ha maz-eo bet an urz-ze burzuduz oll dre c'haloud-Doue.

Eli, o vean war Menez-Karmez, a welas ar gouabren vian-ze a behini a komzeur ebarz an drede levr ar Rouane, (ch. 18), ha pehini hervez kelennadurez an Iliz, a oa ar skeuden euz ar Werc'hez santel; anavout a reas heunan ar primpatroun, hag e oufeas dre eur sklerijen sekred a behini oe karget, dre vertuz meritou da zont ar Werc'hez dispar-ze, penoz

a oa dibabet ar menez-ze evit bean ar sichen euz an urz-ze, pehini e dlefoa da sevel en he enor! Chetu aze evel m'hen deuz da genta savet an urz devod ze pehini a dlefoa en em westla d'he servicha, d'he fedi, d'he meuli ha da gerzet, kement ha ma aotre sempladurez an den, war he c'hammejou, ha da heul he vertusioù. E giz-ze eta ez eo hi mamm ha foundatorez euz an urz-ze, dre maz-eo hi-unan an abek diveza dioud-han evit ar pez a sell ar merit hag ar skouer.

En amzer genta euz ar gristenez a veve ar Garmelited e giz ermitid; pep hini a vije heunan en eul lojik war Venez-Karmez, nemet ar re pere a ziserviche asemblez ar chapel a oa gwestlet d'ho fatrounez didan an hano a Itron a Venez-Karmez.

Divezatoc'h a rejont kouenchou en leac'hiou distro hag a tostajont muioe'h da vuez ar venech. Evid-ze a savjont en eun desert kalz a logenou pe selulennou dispartiet an eil diouz eben, gant eun aorator er c'hreiz, leac'h ma en em dastument war un dro evit pedi hag evit ober an ofiz divin. Amzer hag amzer a teuent

d'en abati vraz, pe a tremenent en ermitajou gand aotre ho superior.

E touez eun niver vraz a ermitajou dispen-net, a weleur c'hoaz hirie, war dinaou Karmez, e tu an hanter-noz, eun ermitaj a veur a lojik toullet ebars ar roc'h, gant eur chapel d'ar Werc'hez, hag a ziskouez peger braz a oa an devosion en amzer genta euz ar gristenez. Ha Doubdan, skrivanier brudet, en deuz gwelet e tal kavern ar profed Eli eun hospital a garmelited diarc'hen, komposet a veur a lojik, ha toullet ebars al loden-ze euz ar menez.

Amerik, kannad-ar pab, en amzer Alexandre III, a zastumas ar venec'h-ze en eur gouent tost da feunten Eli, pehini en em gav uc'helloc'h evit kavern Elisee. An den euruz Albert, o vean klasket an tradisionou euz a bep hini an ermitajou, e reaz gante eul levr pehini a roas d'an tadou Karmez pere en em gave neuze didan ren an tad Brokard, ho friol. Ar reglenze a oe kavet mad hag aotreet gant Honoriuz III, ha dousaet goude-ze gand Innocent IV.

Mes pell a raog d'an amzer-ze a oe troublet an tadou Karmez en ho retred, ha meur

wech a renkjont kuitaat ho menez santed evit diwall a goueza dindan ar Sarazined hag an Arabe; ha hervez an tad Lazana, a zalek derou an eizved kant vla, ho defoa savet kouenchou en Europa. Mes ebars an trizekved kant vla eo en em astenjont ar muia en Europa. An darn vuia euz an tadou a oa neuze war Venez-Karmez ha war hed taol tro ha zro, a iez e meur a vro e trezeg ar c'huz-heol, leac'h ma savjont kouenchou. Darn a choumas en Itali, darn-all e Franz; hag unan bennag a dremenias da Vro-Saoz, leac'h ma rejont daou ermitaj :

Mes an urz-ze, daoust d'he santelez ha d'he speret a beoc'h, a gavas kouskoude enebourien en Europa. Ar pab Honoriuz III a oe pedet stard d'en dispen krenn.

Ari a oa dare d'aotrea kement-ze, « pa en em ziskouezas ar Werc'hez dean en eun huvre, o c'hourc'hemenni dean digemer gant madelez an urz-ze hag he oll vemprou. la hep dale a oe gwlet skler ar justiz a Zoue skei he enebourien. Daou adversour brasa n urz a oe skoet gant ar maro subit, evel m'en lifoa diskleriet ar Werc'hez d'ar pab, an noz

diaraog an deiz ha ma tlefoant ober d'ar pab hen terri a genn. Kement-ze n'hen harzas ket divezatoc'h da vean heget ha trubullet a nevez e meur a stum ; ha na oe nemet dre eur sikour digustum a berz ar Werc'hez , a hallas sant Simon Stok, ho c'houeac'hed jeneral e bro kuz-heol ho zavetai hag ho mirout enep da gen gwas barr.

Divezatoc'h en em rannas an urz-ze e tre daer breuriez dishenvel : hini ar reform a Vantou, komposet a hanter kant kouent oll en Itali ; hini ar reform a Tours e Franz, pehini a goute ebarz ar rouantelez-ze ouz penn kant tregont kouent a raog ar revolution vras a 1793. E Bro-Saoz a oa ive daou-ugent kouent a raog ren Heri VIII. Ha d'ar fin , hini ar garmelited divoutou e Spagn. Hirie eo lodenet an urz e tre daou vranks , ar garmelited vraz, pe a gustum goz ; hag ar garmelited divoutou, pe a reglen striz. Ar re-ma a zo euz a reform santez Thereza ha saint Jan ar Groaz.

War dro 1821, ar pacha , pe gouarnour ar gear a Akr, a reas dispenn hospital hag ilis Memez-Karmez, dre eur barr drouk kemeret

gand-han enep ar gristenien. Franz , dindan difenn pehini a ma kouenchou ar gristenien en Orient , a bedas impalaer Konstantinopl da lezel ar garmelited da hadsevel ho hospital ; ar pez a oe aotreet deze ar bla 1827. Er memez amzer pacha an Egypt , o vean kemeret an Douar Santel dre nerz, a roaz deze eun ti braz war hed taol d'ho hospital koz, da c'hortoz ken a halljent hen hadsevel.

Ar garmelited , konsakred , evel ho founded antored santel, d'ar beden , na n'int ket kous-koude didalvoud evit mad ha servich an oll. Gout a ouzont dilezel ho ermitaj evit en em rei d'an oberiou a drugare , hag evit labourat da silvidigez an dud. Rei a reont zoken kalz a servich war Venez-Karmes. Ar verdeidi euz an Europa pere a daol an heor e tal ar menez-ze , ar veajerien hag ar belerined pere a dremen dre eno , a zo digemeret mad gant an tadou , ha gret deze gwall ha ma ve gallet.

Jeneral ar garmelited euz ar reglen goz , a choum e Rom , e kouent Santez-Mari *della Transpontina*, e tre ar Vatikan ha kastel Sant-El , hini ar garmelited euz ar reglen-striz a zo

e kouent Santez-Mari *della Skala* tost da dachen ar palez Farnes.

PENNAD II.

An Trede-Urzou; — Talvouduz int-hi en Iliz?
— Trede Urz a Venez-Karmez; — He derou,
— He avantajou, — He speret.

En urz a velegiach, a welomp J.-C. o kemer daouezek abostol, gant pere a reas ar pillerou kenta euz he Iliz, hag ar brezegerien genta euz he Aviel; dibab a eure goude eur gompanounez a zaouzek a triugent diskib pere n'ho difoa ket parfedigez an ebrestel, mes pere kouskoude a heulie an ebrestel hag a rae evelte e meur a dra.

Gwelout a reomp c'hoaz en skridou an ebrestel penoz en em seve, e meur a iliz, breuriezou a verc'hed devod, pere daoust da sempladurez ho stad, a rene, dindan gelennadurez an dud divin-ze, eur vuez tost da vad henvel ouz hini an abostolach.

Ar memez tra, ebarz an urz a venec'herez a

zo breuriezou pere, hep kaout an oll barfedigez euz ar stad riligiuz, a dosta kouskoude dre an hevelidigez. Derc'hel a reont ar c'hreiz etre ar bed hag ar gouent, ar pez en deuz gret rei dese an hano a drede-urz. Evel-ze a intenteur dre eno breuriezou a dud devod pere, hep heul oll barfedigez an urz relijiuz, a behini a tenント ho hano hag ho derou, a gemer kouskoude darn euz he gargou hag a heul eul loden euz he reglenou. Ar pez a ziskouez 1° penoz eun drede-urz a zo seul-vui enoruz ma z'eo uc'helloc'h an urz a behini a tisken ; 2° penoz a zo meur a hevelidiguez hag a zishevelidigez e tre an urz hag an drede-urz : hevelidigez dre ma ho deuz ho daou dilad divoutin santedet dre bedennou an Iliz, reglenou aotreet gant ar babed ; dre ma kleskont ar barfeted kristen, ha ma reont gwestl pe brofession evit bepret : dishevelidigez dre na ra ket an drede-urz à westlou braz pe *veuiou solennel*, nag a westl a bourente, ha ma ho deuz neubetoc'h a reglenou hag a gargou, ha dre na zougont ket an hano a venec'h, mez an hini a drede-urz hep ken.

Mad eo hag evel red zoken kaout trede-urzou ebarz an Iliz, evit ma halloan tud devod, pere n'int ket galvet d'en em distaga krenn diouz ar bed, kaout leac'h, e kreiz ar bed, da heul da viana darn euz a reglenou ar stad relijiuz, evel eun doare galloudek d'ariout er barfedigez. Ha neuze, pegement a eneou ebarz ar bed, ha n'ho deuz na madou, na nerz a walc'h evid entren ha beva er gouent, hag a zo kouskoude galvet d'ar vuez spirituel. Pegement a re-all pere, o vean tremenet en ho iauankiz hep digeri ho c'haloun d'an devosion, a deu d'vezatoch da vean goneet gand ar c'hras, da velout ervad an obligasion d'en em westla da Zoue ha da veva bepret evid-han, mes ze en eun oad hag en eun amzer e pere na hellont ken mont d'ar gouent. An Aotrou Doue a ziskouez eta eur gondu leun a vadelez hag a furnez o rei dese trede-urzou, e pere a halloint dic'haoua an amzer dremenet ebarz ar c'hargou euz ar vuez gristen ha devod.

Abalamour da gement-ze a welomp ebarz an historiou rilijiuz penoz eo ker koz an trede-urz tost-da-vad hag an urzou a bere a tiken-

nont; penoz a oejont meulet gant ar babed, ha goude aotreet gante dre ho galloud; ha penoz ho deuz pinvidikaat an Iliz, dre ar frouez ho deuz doug ebarz, euz ar c'haera trezoriou a vertuz hag a oberiou-mad.

Mes evit komz ama hep ken euz a drede-urz ar Werc'hes gloriuz Vari a Venez-Karmez, a lavarfomp ez-eo eur vreuriez santel euz a urz ar garmelited, evid enori Doue hag ar Werc'hez meurbed-santel dreist oll, dre ar gwestlou a c'hanled hag a sentidigez, ha dre an oberiou gore'hennet gant ar reglen : kement-ze a dle rei d'intent eur vuez vad a fur penn da benn. Mes ama ar sentidigez n'en em astenn ket d'an traon temporel a bere ar ber'heniach hag an impli a choum bepret e tre daouarn pep hini euz an drede-urz,

An drede-urz en deuz ive hep mar, kemeret genedigez, kerkoulz hag an urz he-unan, war ar menez santel a behini a toug an hano. Ar brez hag an hast euz ar gristenien d'a bleustra aorator Mari, da heul an ofisou divin hag an oberiou devod euz ar relijiuzed, a reas prestik an amarou euz eur gevridigez santel, a beleac'h

a helleur gwelout ez-eo ama hep-mar ar c'hoza euz ar breuriezou rilijiuz. En em sevel a eure da genta hag en em denc'hel dre zevosion ar gristenien o ton̄ ebarz, ha dre garantez dener ar rilijiuzed d'ho zigemer. An oll c'hounid a dennet neuze euz ar vreuriez-ze a c'hoarveze en eur seurt-union a bedenou hag a vad-obriou. Mes ar pab Leon IV, e 847, hag Adrien II, e 868, hen pinvidikaas a induljansou. N'hi difoue kouskoude aotre an Iliz nemet er bla 1447, pe hervez darn er bla 1452 dre ar bùl, *Cum multa fidelium*, a Nikolas V.

« Evel, emean, na hall breuriez relijiuz « ebet en em sevel ebarz an Iliz, n'eus deuz « forz dindan pez doare a zevozion a ve, hep « aotre ar pab; ha ma zo leac'h da zouja na « seblant ket a ve aotreet hag anavet gant an « Iliz sosiete c'hoarez an drede-urz, gwer- « c'hezed pe intanvezed pere a vev dindan habit « ha gwarez a Werc'hez euruz Maria Venez- « Karmez, a c'hourc'hennomp dre al li- « zerou-ma penoz en deuz an urz a Venez- « Karmez he jeneral hag he brovinsialed, ar « memez gwiriou evel urz ar brezegerien ha

« hini ermited sant Augustin, evid ar pez a « sell an digemer euz ar c'hoarez, ar reglen « euz ho buez hag ho gwazoniez. »

Sixt IV a aotreas a nevez an drede-urz a Garmez, dre he vùl *Dùm attentâ meditatione*, roet e Rom er bla 1476.

« Ni aotre, emean, a fell deomp, hag a « c'hourc'henn gant hon galloud apostolik, « dre al lizerou-ma ma hallo jeneral urz ar « Werc'hez euruz Maria Venez-Karmez, ha « peb hini euz ar prioled pe ofiserien ar memez « urz e pez provins benag ha ma en em gav « an urz, brema ha da zont, hervez ar regle- « nou hag al lezenou, rei habit an urz d'ar « gwerc'hezed d'ar groagez dimezet pe intan- « vezed, hag en eur ger da bep seurt tud euz « an diou reiz, betek na vo harz ebet a hent « all evel ma c'hoarvez evit trede-urzou ar « breuder-minor hag ermited sant Augustin, « ha rei ive dese gand an habit reglen an urz, « evel ma kavoint mad ha talvouduz hervez « Doue hag ho c'honsians, evit silvidigez an « dud-ze:

« Ha mar ve eur re bennag hardiz ha

« dievez a walc'h evid enebi ar bûl-ma hag
 « hen dislavarout, a tenno war-n-ezhan koler
 « Doue oll galoudek ha hini an ebrestel euruz
 « sant Per ha sant Paol. »

E giz-ze , na aotreas ket hap ken an daou bap-ze da rilijiuzed Karmez digemer ebarz an drede-urz an dud a bep reiz hag ha bep stad, en pere a kavjent danvez a walc'h; mes Sixt IV a fellas dean ouzpenn ma halljent rei deze war an dro gand an habit reglen an urz da heul, ouz-he lakaat a gefer gand ho stad. Ho daou a autreont a nevez an induljansou oa roet d'an drede-urz gand ar pabeb a ziaraog, ha Sixt IV a aotreas zoken c'hoaz , d'an dud hag a oa e giz-ze stag ouz an urz , « an oll vadou spirituel « hag induljansou aotreet a raog da ze , gant « ar babed , da venec'h ha da leanezed Menez-Karmez . »

Er stum-ze eta a savaz trede-urz an Itron a Venez-Karmes , hag e teuas da vean eur vreuriez santel hag evel eur famill devod a wir vugale d'ar Werc'hez , pehini a astenn a war neze eur garantez hag eur broteksion dispar hag er bed-ma hag er bed all. « Rak , hervez

« komziou an Iliz , ar Vamm divin-ze na ro
 « ket hep ken , er vuez-ma , grasou ha sikou
 « riou d'eun urz pehini a gar kement , kemer
 « a rea c'hoaz preder , er vuez da zont , da
 « bourvei confort hag euruzded d'ar re pere
 « ho deuzbevet ebarz . »

Hag ouzpenn da-ze , pep hini euz ar memprou en deuz lod euz oll vadou spirituel an urz devod-ze , euz an induljansou , pedennou , pinjenou , hag oll oberiou-mad all , pere a rea , kerkoulz e koumun evel e particulier , an oll venec'h , leanezed ha trede-urzou Karmez , dre oll ebarz ar bed. (1)

Evit kement-ze ha gand an esperansou-ze ez-eo en em savet an drede-urz. Dre an hevel doare ive eo e tleer dont ebarz , ha nan dre bennad , na dre lorc'h d'ober evel ar re-all. Ar c'hoarezeta a dle gout ervad penoz a tleont , hervez ho stad , en em rei en ho zier d'ar vuez ha d'an oberiou rilijiuz. Abalamour

(1) Bean a zo c'hoaz daou avantaj brarz evit c'hoarezeta an drede-urz , hag a zo da vean preservet euz ar flammoù eternel ha da vean hep dale delivret eux ar purkator , hervez ar bûl Sabatina , ha promese ar Werchez da sant Simon Stok , evel ma helleur hen gwelet e dilost al levr-ma , er pennad kenta euz a vreuriez an ababit-bian.

da-ze en em selloint evel tud konsakred dreist ar re allda servich Doue, hag en em reint d'ar beden, d'ar veditasion, d'al lekturiou devod o heul ervad an ofizou hag o pleustra ar sakramanchou. Ar pez a dleont da glask en ho urz, eo en em unani stard gand Doue dre ar sonj euz he bresans, ha dougen er memez amzer eun devosion vraz e kefer ar Werc'hez santel ho fatrounez; he c'harout, he enori ha heulia he vertusiou. Abalamour da-ze eo a c'hourc'henn ar reglen ar chastete, ar sentidigez, lavarout an ofiz, pellaat euz ar bed, dilezel al lorc'h ha farodiach an dilad, en em rei d'an oberiou a binijen, a garantez e kefer an nesa hag ar beorien, ha d'an oll draou all douget gant ar reglen, pere zo keliez a zoare evit kerzet gant an hent mad. Ar c'hoarezed eta a sello an oll draou-ze evel oberiou santel ha salvuz evit sevel a trezeg Doue, ha d'ar burete-ze a galoun da behini eo prometet ar wel euz an euruzted, hervez ar c'homziou-ma euz an aviel : « Euruz ar re « hag eo pur ho c'haloun, rak gwelout a raint « an Aotrou Doue. »

En amzeriou kenta na oe roet euz ar reglen d'an drede-urz, nemet al loden pehini a helle en em unani gant stad pep hini. Mes gwelet a oe hep dale o sevel a c'hane eun dishevelidigez avuegez e touez ar memprou, ar pez a dougas d'ober eun dibad ha da skriva eur reglen hag en em raje gant an oll stadou, hag a service e giz-ze da vemprou an urz evit reglen a vuez hag a barfedigez kristen. Ar reglen-ze eo an hini a roomp ama pennad ha pennad etre diou loden. Ebarz ar genta en em gavo ar reglen hag en eil a vo an dispieg hag af skleridigez. Dre ar reglen eta e intenteur ama al lezenou ha dre an dispieg ar skleridigez euz al lezenou-ze.

PENNAD III.

Euz ar re hag a hall bean digemeret ebarz an dredc-urz. — Evez da zougen a raog digemer a neze.

1. An oll gristenien euz an diou-reiz, belien pe laiked, a hall bean digemeret ebarz

drede-urz a zaleg ma ho deuz an dispositionou deread. Mes ebars al levr-ma na c'hoarvez nemet euz ar merc' hed hag an intanvezed kristen.

2. Pa deui unan bennag da c'houlenn dont ebarz an urz, a klesko ar superioreo gant preder, a raog he digemer, da genta gout ha hi deuz eur vuez skoueriuz hag eun devosion vraz e kefer ar Werc'hez santel, d'an eil, ha hi zo bet diagent en eun drede-urz-all benag (1); d'an drede, ha hi deuz eun oad hag eur speret poellek a walch', eur vuez reglet a walch' evit rei da gredi a talc'ho mad d'he fleg; d'ar bevere, ha hi a zalc'h stard ouz ar feiz, pe ez-eo sellet evel heridigez ha disentuz ouz an Iliz santel-romain; d'ar pemped, ha n'hi deuz ket eun dihenned bras bennag, pe eur c'hlenved hag a halfe rei euz ha kasoni d'ar re all; d'ar c'houeac'hved, ha hi deuz a walch' a beadra evit beva, pe da viana eur vicher deread evid gounid he buez.

3. Mar c'horavez eun-hi eun tar gwirion

(1) Daoust pe a ve bet e gwirione argaset, pe hi dife tec'het a nezi hi-unan, kement-ze a diskouez ama eun diboel pe eur hag a dle denc'hel bepret d'or an urz serret oud-hi.

bennag, diwar benn eun dra bennag euz ar pez a zo merket diaraog, na vo ket digemeret. Mar na zo ket, a vo diskouezet dezi aliez, hag amzer hag emzer ar c'hargou a ro ar reglen; hag an obligasionou zo stag ouz ar gwestlou pere a renkeur d'ober. Evit-ze vo gallet disklaria dezi ar reglen, pe he rei dezi da sellout ha da lenn evit ma anavo an oll deveriou pere a c'hourc'henn.

SCLERIDIGEZ.

1. Pa deu hinienou da c'houlen dont ebarz an urz, a tle ar re hag a zo karget d'ho zigermer, taol pled a blega re eazet d'ho gouennou, ha diwal a zigemer a neze dre zoujans pe dre faver. Daoust ho stad pe ho renk, eo red a raog ho zigemer, sellout-piz hag en a tougont brudvad, hag enint skoueriuz ha vertuzuz.

2. Kouskoude na dleer ket distaol ar re pere, goude bean karet ar bed hag ar lorc'h, a zo neuze en em distaget dioute, gant ma ho difou roet, e pad enn amzer deread, testeniou euz eur gwir distro, ha dic'haouet, drefurnez ho buez, ar gwall-skouer euz ho buez dremenet.

3. Red eo ive diwall a gemer an ipokrisi hag ar falz devosion evid ar gwir devosion. Ar re a c'houlenn bean digemeret ebars an urz, a zo indin, abalamour hep ken ma tougont eun diavez kaer a vertuz, o ober hirr bedennou, o komunia aliez hag o tougen dilad dister. An abek a gement-ze-eo ma en em gav aliez kalz hag a rea an oll draou-ze dre ourgouil sekred, dre bennad, pe gant ar gortoz da c'hounid meulodiou an dud. Kement-ze zo eun tech-fall hag a tleer klask da zizoloi ervad; hag evit dont a benn a ze, eo red studia ho c'homziou, ho c'hoantjou hag ho c'hustumou, sellout-piz ha hi zo fur, douz hag humbl; pe, enn enep, gwelout ha hi zo barboellik, kuruz, faez, skanvbenn, techet d'ar riota, displed ha digempenn en ho zraou.

4. Kerkent ha ma weleur ez-eo hevelep ar re a glak dont en urz, hag a teufent da vean kiriek d'eun drouk pe d'eun dismegans bennag evid an urz, pe mar na ziskquezont ket kavout plegiou mad evid ar vuez spirituel, eo red tremen hep ho zigemer. Mar bije zoken digemeret dejà unan bennag hag a vije er stad-ze,

eo red en em disober dioud-hi kenta ma helleur, o vont bepret kous koude gant furnez hag evez.

5. Evit ar re hag a zifenn ho gwirion dirak ar varnerien, a voit aliet da c'hortoz dilost ho frosez a raog dont ebars an urz, rak, n'eo ket a walc'h d'ar breujou nec'h a ha troubla kalounou ar re a zalc'h penn deze; mes c'hoaz int eun abek a gasoni, a drouz, a glemm hag a deodadou.

6. Mar digouez gant ar re a glask dont ebarz an urz bean a bell o chom, a vo goulenet eno skleridigez war ho doare digant tud fur ha sklerijenet, da desteni pere a vo galled gredi.

7. Evel na helleur ket, hervez ar reglen, bean digemeret en trede-urz, hep heul a feiz gatolik, a c'hoarve a c'hane penoz na helleur digemer hini ebet a gement a heulfe kredennou barnet gant an Iliz, nag ar re ro deze souten, nag ar re a lenn levrou a falz kreden pe difennet, nemet distrei a rafent en hent mad war lerc'h kelennadurez.

8. N'eo ket a walc'h zoken d'ar bostulan-tezed ansav ar gwir feiz, red eo deze ive dis-

kouez an oberiou dioud-han. Egiz-ze a dleont en em gustumi da ziwall a ruia dirak an devosion ha dirak an oberiou santel, hag endur goape-rez ar bed mar be red. Evel ma-z'eo bet gwel gand ar verzerien soufr bep seurt poaniou kentoc'h evit diansav an hano a gristen, a dleont ive, evid en em renta din euz ar stad santel a gleskont, endur dismegans ha goapaerez ar bed kentoc'h evit ruia deuz ho obli-gasionou hag ho lezenou.

9. Dleoud a reont c'hoaz sellout ha studia meurbet ho galvidigez. War bouez ma-z'eo speret ha deveriou an trede-urz enep da dechou an natur, a kredeur eazet na helleur mont ebarz nemet dre ali ar Speret-Santel. Kement-ze zo eun dallentez : rak c'hoarvezoud a rea tromplezonou. An natur en deuz he bennadou; hag an neventi hep ken euz eur stad a zo a walch' evit rei, en em dremen, ar c'hoant hag ar garantez evid-han.

Ar re pere zo e sonj da vont en drede-urz a dle eta sellout gant peseurt speret ez-int-hi douget, ha kemer kusul digand eur c'hoavezour sklerijenet, evid en em virout da vont gant

dievezed ebars ar stad santel-ze.(1) Mes goude bean poezed ha sellet-piz, mar gwelont ez-int galvet gant bolante Doue, a dleont en em gemer mui-ouz-mui evit-ze, o pellaat diouz trouz ar bed hag he ebatou, evit respount gwelloc'h d'ar c'hras, pedi gant mui a zevosion hatostaataliesoc'h d'ar sakramanchou. Dleoud a reont c'hoaz goulén digant Doue, dreist pep tra dre vennad ar Werc'hez santel, ar c'hras d'en em disober euz ho gwal dechou, ha da wiska ar santelez, ar sae a eured-ze pehini hon rent din da vean digemeret e fest an oan.

(1) Pa gemerer kusul digand Doue war an dibab euz eur stad a vuez, pe war draou-all hag a sell ar silvidiguez, e tleur da genta sellout evit petra e oer bet krouet, ha kaout c'hoant a greiz kaloun da vont ebarz a stad pehini en em ziskouez ar muia deread evit gloar Doue ha silvidigez an ene.

Neuze, goude bean goulennet, gant humilite digant Doue, he sklerijen war ar pez a c'hoarvez e tleur klask an abegou pere zo a du hag a enep; lakaat an eil dirak egile, o poezo pep hini, o sellout oll en doare an eternite, hag en hévelidigez ho deuz gant fin an den. Goude-ze mar man eun arvar bennag war ar stad a zo da gemer, eo red selloud petra e garset da vean gret en heur ar maro ha deiz ar yannidigez.

PENNAD IV.

War an digemer euz ar bostulantezed evit gwiska an habit.

1. Ar superiored, goude bean taolet evez evel ma zo lavaret, a hallo digemer postulantezed evit bean esaat epad eun amzer deread. Neuze, war dro dilost an amzer-ze euz an eza, a raint da c'hout d'ar vreuriez, evit ma hallo ar c'hoarezed pere a oufese eun dra bennag war ho stad hag a halje ho harz da gemer an habit, dont d'hen diskleria evel ma dleont hen ober e konsians. (1)

2. Mar na n'em gav stourm gwirion ebet awalc'h hervez barnidigez ar gONSEIL, a vo laket an deiz evit digemer ar bostulantezed, ha kement-ze a, vo gret, o rei ar mouesiou e sekred gant eur frankiz krenn da aotrea pe da ziaotrea a neze. Kement-ze a c'hourvezo dirag an oll c'hoarezed profesiet, ebarz al leac'h euz

(1) An ali-ze a die bean roet e sekred da bep hini. A nez-ze a hallfe c'hoarvezoud eun dilerc'h glac'haruz.

ho asamble, pe en eul leac'h all bennag d'read.

3. Ebarz al leac'hiou e pere na hall ket al loden vroasa euz ar c'hoarezed en em dastum war an dro; a vo gallet en em fisioud war gement-ze e furnez hag e sklerijen ar conseil.

4. Mes na vo proposethini ebet evit bean reseved pa vo goufeet a teufe an digemer a nezi da vean eun abek a drubull ebarz an urz. Gwelloc'h eo e gwirione refuz eur bostulantez evit na-z-eo digori an or d'an dizuniou ha laket brezel da sevel ebarz an urz.

5. Mar be aotreet ar bostulantez a hallo en em lakaat e stad da resev an habit en deiz a vo merket. Da c'hortoz, e talc'ho gant he obriou a zevosion, o heul ervad ar peiz a c'hourc'henn ar reglen, evit mirout ha krenvaat he fleg devod, hag evit diwal a veritoud ar rebech-ma euz an Aviel : « Mont mad a rae « gand-hi en taol kenta ; mes n'hi deuz ket « gallet peur-achui hie labour.

SKLERIDIGEZ.

1. Goude bean kemeret ali ar gONSEIL war

doare ar bostulantezed, a verk an direktour, mar be eno, pe ar superiorez an deiz hag an heur euz ar resepsion, seremoni e pehini en em gafo an oll c'hoarezed pere a hall moueza ha n'ho deuz empêchamant legitim ebet. (1)

2. Evit rei ar moueziou a vo galiet en em servicha euz eur boest hag a vo eun toull bian ebarz ar golo; ha neuze euz a biz du ha gwen pere a lakao pep hini ebarz ar boest dre toull ar golo. Ar c'hoarezed pere a vo ali da resev an hini zo proposet a daolo eur bizen wen er boest, hag ar re vo a enep a lakao unan du. An niver vrasa a varno war ar resev pe war ar refuz. Mar en em gaw kement ha kement a re du hag ar re wen, a tougo ar gONSEIL ar varnidigez diveza goude bean en em glevet, nemet kaout a rafet gwelloc'h had moueza evit dont a ben da halloud kaout dre eno eun diskoulm skléroc'h.

3. Ar c'hoarezed a rei ho mouesiou en konians ha gand an oll sekred dleet, o taol pled da ziskouez da hini ebet peseurt pizen a la-

(1) Ar c'liouarezed a hall moueza en asambleou an drede-urz, a zaleg ha maz-int profesied.

kaont, hag o tiwall ervad ouz ho c'homziou.(1) Aleac'h piz a helleur en em servicha a c'hrean chapeled pe a draou-all hevelep betek ma vo euz a daou liou.

4. Goude ma en deuz laket an oll c'hoarezed ho fiz ebarz ar boest, a tigor an direktour pe ar superiorez ar boest, hag a selleur dirak ar gONSEIL hag en a zo keliez a bizenn hevel a hini a oa o voueza. Mar zo eun erreur gwirion a vo hadroet ar moueziou. Mar na zo ket a vo sellet peseurt liou a drec'h. Mar ma an tu krenva gant ar re wen, ez-eo aotreet ar bostulantez, ha mar ma gant ar re du, ez-eo distaolet en dro-ze. Mar zo kelliez a hini du hag a hini wen, a vo gret evel maz-eo bet lavaret uc'helloch e dilost an artik 2.

5. Ar bostulantez reseved a rai preder da en em lakaat e stad evit digemer an habit, hervez ali he c'hovezour, dre ar beden, ar iun hag an oberiou-all a rilijion pere a zere ouz eun dra

(2) Obligasian ar sekred a zo ama eun dra dichoarz; rak o van-kout d'hen mirout a helleur rei leac'h da zrougiou hag a rea disipliadurioù glac'harnz. Galloud a hall zoken ūvel a chane kasoni, disunion ha meur a zrouk-all. Pep hini a die sellet-piz dirak Doue petra hi deuz d'ober, ha mont neuz gand evez ha preder.

ker talvouduz, ha dreist pep tra dre eur gove-sion jeneral, mar n'hi deuz gret hini ebet c'hoaz; pe dre eur revu a baoue he c'hovesion jeneral, nemet barn a rafe ar c'hovezour a hend-all. An deiz memez e pehini e kemero an habit, a komunio, evit galloud gounid an induljans leun a zo staget ouz ar seremoni-ze.

6. Ar bostulantized pere a vo bet aotreet e giz-ze a iel diou weach ar Miz da gaoud mestrez an novisezed, evit klevout he aliou hag he c'heleennadurezou. Galloud hallointive diskleria dezi ho arvar hag ho nec'hiou war doare ho c'hargou nevez, hag ober dira-z-hi eul lektur devod bennag, war behini ho difou skleridigez mar be ezomm.

7. Oll a tougoint preder d'en em sevel d'ar barfedigez : hag evit ze a selloint uc'helder ha santelez ar stad pehini a gemeront. Tobias a lavare gweach-all : *Bugale ez-omp d'ar sent. Miret a* rint bepret ar sonj-ze, o sellout dalc'h-mad ouz vertusiou ar Wert'hez santel, ho fatrounez, hag ouz kel-liez a ene devod pere a dle servicha deze evid skouer. Dleout a reont kridi ervad, a zaleg ho entre e riligion, penoz

a c'hoarvez oll euz ar c'homans. Da vintin, pa na roeur ket ar garantez hag ar sonjesonou da Zoue, a tremen peur-vuia an deiz en eun doare direiz. E giz-ze, eun novisiad ien ha digaloun a ziskleri eur vuez glouar ha disleal evid an amzer da zont.

An habit santel pehini ho deuz bet a zo evite ar skeuden euz eur vuez nevez. Hogen, eun doare mad d'arioud er vuez-ze, eo reiza ho oll labouriou, ho oll obriou a zevosion hag a binijen hervez ali ho mestrez hag ho c'hovezour. Ar speret-ze a reiz-vad hag a sentidigez ho santelao. dreist pep tra mar hen dougont gand feiz hag humilite, hag ho divech'io er memez amzer euz ar pennadou hag an eneouze, hag euz an oll trubullo didalvez-ze pere a dregas bepret ar re a vev hep reglen pe a zo re stag oud-ho ho-unan.

PENNAD V.

Euz an digemer euz an Novisezed hag euz ar brofesion.

1. Amzer an novisiad a hallo pad eur bla hep-ken; ha diwar-ze, a zaleg an dekved miz a c'houlenno an novisez bean digemeret en drede-urz. Evit-ze, e teui eun deiz hag a vo reunion d'asamble ar c'hoarezed, hag a c'houleno war he daoulen ar c'hras da vean reseved d'ober he frofesion.

2. Mes galloud a hall ar superioreed, hervez ho furnez, astenn amzer an novisiad beteg daou pe dri bla, ha muioc'h zoken e kefer ar re iauanka, a bere an oad na ziskouez ket bean c'hoaz poellek ha parfed a walc'h, evel ive e kefer ar re gosoc'li pere na ziskouezont ket kaout a walc'h a vertuz.

3. Evid ar re ha n'ho defou nemet eur bla a novisiad, a vo mouezed a war neze a zalek derou an eunnekved mizez, ha mar beent aotreet, a halloint ober profesion e dilost krenn

ar bla. En em brepari a raint da gement-ze, en em rei, mar gellont, e pad tri deiz d'an oberiou spirituel; hag an deiz merket a raint profesion a vouez skler ha` dre skrid dirak eur rilijiuz euz an urz, pe dirak eur prelad pe eur belek hag a zoug galloud evit-ze; hag en em westloint e giz-ze da virout ar chastete hag ar sentidigez hervez reglen an drede-urz,

4. Lezel a raint ho frofesion skrivet e tre daouarn ar belek-ofiser, goude en bean zinet gant ho dorn, pe verket gand eur groaz, pa na oufeoint ket skriva. An direkteur a skrivo neuze ar brofesion-ze war roll ar sosiete, leac'h ma vo zinet gant-han he-unan, gant ar superiorez, gant an asistantez ha gant an diskretezed. Taolet a vo evez da verka ar bla, an deiz hag an eur euz ar seremoni.

5. Eur weach gret ar brofesion ebarz an drede-urz, na helleur ken distrei ebarz ar bed. Galloud a helleur hep ken mont en eun urz riljius evid ober an tri gwesl braz ha solennel a rilijion.

SKLERIDIGEZ.

1. Pa vo ari amzer an novisiad dare d'achui, a c'houlenn ar direkteur kelo a zoare an novizez, hag e sello-piz ha hi a zo e stad da vean reseved. Mar kav a nezi krev a walc'h er vertuz, hen rei da c'hout d'ar vestrez, pehini a lavaro dezi dont d'asamble ar c'hoarezed ar c'henta deiz a vo reunion. Eno, o vean en em lakaet war he daoulin, a lavaro dezi : « Ma « c'hoarezed enoruz, me a deu da c'houlen ar « c'hras da vean digemeret ebars an drede-urz « a Vénez-Karmes, hag ive lod euz ho peden- « nou evit ma zikour da gaoud an trugarez-ze « digant Doue, ha d'hallout beva bepret goude « ebarz ar stad santel-ze. (1) »

2. An direkteur pe ar superioerez à lavaro dezi sevel, o prometi dezi a vo gret stad euz he goulennou devod, hag evit-ze a vo merket eun deiz evit reunion ar c'hoarezed er miz da zont.

(1) Ar seremoni-ze a seblant kaoud evit ratoz da gelenn ar c'hoarezed war speret an humilité, pe da ziskouez dezi penoz a ma an humilité ama evel an or entre, a balamour maz-eo evit gwir mam an darn-vuia euz ar vertuziou pere ho difou da heul ebarz an drede-urz.

3. An aotre euz an novisezed evid ar brofession a c'hoarvezo evel hini ar bostulantized evid an habit. Hag evel ma c'hoarvez ama euz eun dra evit bepret, a vo douget mui evez hag a breder. Red a vo goulennn dreist pep tra sklerijen ar Speret-Santel evit dont a benn d'anavout gweloc'h bolante Doue.

4. Pa vo aotreet an novisezed, a vo merket deiz ar brofession, pehini na hallo kavout leac'h ken a vo eur bla krenn a novisiad. Neuze a raint ar gwestlou a chastete hag a sentidigez dirak ar c'hoarezed, gand ar seremoniou kustum.

5. Mes mar ari, a raog amzer ar brofession, eun abek bennag evit he dalea, a rai ar superiorez ar pez a seblanto deread war gement-ze, goude bean kemeret bepret kusal digant an diskretezed. Gallout a halloint zoken terri an aotre, mar kouez an novisez en eur fot bennag hag a verit ar c'harvantez-ze.

6. Ar brofession a vo digemeret, evel ma-z-eo lavaret diaraog, gant eur belek hag en difou bet galloud digant ar pab, pe digant jeneral ar garmelited, pe digant unan bennag hag a helle-

rei ar galloud-ze. Rak ar galloud d'ober d'ar c'hoarezed gounid an induljansou ha kaout lod er madou-all spirituel euz an urz, o veant eur gwir hag a zo roet da superioreed karmez hepken, na hall ket ar c'hoarezed hep-ze bean lakaet en gwir da gaout lod euz ar grasou-ze.

7. Ar brofesion en difou leac'h, muia ma vo gallet, raktal a raog an oferen, e pehini a kommunio ar c'hoarezed nevez gant devosion. Chetu ama ar skouer euz ar brofesion pehini a lavaroint : « Me, c'hoar N..., en em fisioud e « sikour ar c'hras, a rea amaprofesion ebarzan « drede-urz an Itron a Venez-Karmes, hag a « bromet hervez he reglenou hag he lezenou « chastete ha sentidigez da Zoue oll-galloudek, « d'ar Werc'hez Vari meurbet-euruz, ma « mamm ha ma fatroumez, da jeneral an urz « a Venez-Karmes, evel ive d'a oll superioreed « ar memez trede-urz, hag en em garg da « zerc'hel-mad d'ar gwestlou-ze, ha d'ho « mirout bepret betek ar maro. » (1)

(1) Ar reglen moulet, e Brest en 1707, a dog aman ouzpenn dindan boan a bec'het marvel : gout a walch'a reeur penoz a toug ar gwestl-ze eun hevelep obligasion, hep ma ve ezomm

8. Diwar an deiz-ze a halloint moueza ebarz an oll asembleou (1); hag a talc'hoint renk ho frofesion ebarz an oll zeremoniou, nemet ar re a rea ar gonseil; rak ar re-ma a iel bepret a raog d'ar re-all. Da dri bla goude ar brofesion a hellont bean dibabet evit bep seurt kargou.

9. Petra-bennag ha na ve ket achu bla an novisiad, a vo gallet, en eur risk skler a varo, resev an novisez klav evit ober he frofesion, evit ma vo a gress euz a vugale mamm Doue (2); en hevelep doare kouskoude, mar deu dezi da iac'haat, a renko hadoher he frofesion gand ar seremoniou kustum.

10. Evit an dud euz ar bed pere a c'hoantafe, en ho c'hlenned diveza, resev habit an drede-urz, evit hen gwiska en ho amzer diveza, hag evit bean enterret gand-han, a

d'en lavarout. Mar bije leach'iou e pere a vije ar c'hiz da zigemer gwestlou divizuz pe evit eun amzer, a vije red neuze dougen-ze ebarz an ag euz ar brofesion.

(1) Galloud a helleur moueza pa ve ar gwir da rei he ali, pe ar galloud da zibab; ha bean mouezet pa helleur bean dibahed evit eur garg bennag euz an urz.

(2) Hervez eurvarnidegez a jeneral ar garmelited, euz ar 15 a viz gouere 1837, no-z-eo nemet dre ar brofesion a gement a helleur kaout lod en induljansou hag er madou-all spirituel euz an urz.

halloint ive hep mar kaout grasou brarz a berz ar Werc'hez santel, mes na raint ket evit-ze memprou euz ar sosiete, ha na voint ket lakaet en renk ar c'hoarezed.

PENNAD VI.

Euz a zalc'h hag a zoujans ar c'hoarezed.

1. Ar c'hoarezed a zo, evid ar pez a sell ar reglen hag al lezenou, an induljansou hag ar gounidou-all stag ouz ho c'hevridigez en urz Menez-Karmes, dindan dalc'h jeneral ar gar-melited hag he ofiserien, ha dindan ren pep hini euz ho superiored partikulier; mes hep gaou ebet ouz gwir an eskibien, pe bersoned, nag ouz an ofisou divin euz ar barouz, e pere a tleont en em gaoud, evit rei ar skouer-vad en pep tra d'ar re-all, goude bean kemeret hon-an eun hent parfetoc'h.

2. Mar be leac'h a kemeroingt evit kovezour eur rilijiuz euz an urz, hag a vo aprouvet gant an eskop, evit kaout mui-ouz-mui speret

ho urz hag hen heulia gwelloc'h a-ze. Ar pez a leveleur ama zo kouskoude dre ali ha nan dre c'hourc'henn; rak galloud a hellont evit gwir kovesaat gand an oll velien aprouvet. Mad a vije kouskoude en dije ho c'hovezour eun anoudegez krenn euz a speret ho reglen hag evuz a zeveriou an drede-urz. Hep kement-ze a vo diez dean ho ren en hent euz ho galvidigez. Penoz e gwirione diskleria ar pez na ouzeur ket, pe ar pez na anavezeur ket ervad? Abalamour da-ze a tibaboint, kement ha ma halloint eur c'hovezour hag en difou anoudegez a zeveriou ar vreuriez. A c'hane a tepand evite ho avansamant er vuez spirituel hag en speret ho stad santel. (1)

(1) Hetuz eo peur-vuia m'en difou ar c'hoarezed evit kovezour direkteur ar vreuriez ouz pehini az-int stag, pe da viana eur belek euz a leac'h ma choumont : 1^e abalamour ma maint mui e stad d'ho anavoud ha d'ho ren; 2^e abalamour m'ho deuz hi ho-unan nebeutoc'h a hent d'ober ebarz a: bed; 3^e abalamour ma c'houlemm an urz vad memez kement-ze. Ha n'eo ket e gwirione eur merk a dregaz hag a benn skany mont a bell da glask kovezourien a spi hag a zibab, e keit ha ma en deuz roet Done dese en ho farousiou evid-ho ho unan. Kement-ze zo eur skouer fall zoken evid ar bed.

SKLERIDIGEZ.

1. An oll breuriezou tost da vad a zalc'h ouz urziou rilijiuz. Superiored an urziou-ze a aotre ho sevel en Ilisou leac'h ma ve goulennet. Hep an aotre-ze n'en dije ar breuder hag ar c'hoarezed nag induljansou na madou-all spirituel pere zo e galloud an urziou-ze.

2. An urziou-ze a vir ive peur-vuia ar gwir d'evesaat ar breuriezou pere a zalc'h oud-ho. E giz-ze a c'hoarve da c'hoarezed an drede-urz bean dindan bizid provinsialad karmes pe re all kannadet gant superioret an urz, pere a hall terri an direiz ha korija defojou ar vreuriez krenn kerkoulz ha re pep hini euz ar c'hoarezed; ha ma ve ezomm a hellont zoken, goude bean kemered kuzul digant ar gonsel, taol er meas euz an urz ar re hag a ve rebechuz.

3. Mes an drede-urz kerkoulz ha breuriez all ebet na hall en em sevel hep aotre an eskop; ha neuze a choum bepret dindan he veli. An urz vad a c'houlenn kement-ze, ha lezenou Clément VIII a doug skler mad ive ar memez tra. An eskop eta a hall dont he-unan,

pe digaz eun all euz he berz, d'asamble ar c'hoarezed, ha d'eleksion ar superiorez hag an ofiserez-all.

4. O veau na vev ket ar c'hoarezed e kouent, mes pep hini en he zi, a choumont ive dindan beli ar bersoned, pere ho deuz ar gwir da veau pedet da vont d'ar reunionou a vo gret evit lemel pe evit lakaat ar superiored, ha neuze ez-eo dleet deze a leac'h kenta, mar na ve eno an eskop na hini all ebet euz he berz; mes pelloc'h n'ho deuz ken a wir da vont d'ho asambleou, ha neubetoc'h c'hoaz d'ho sturia.
(Dekred kongregasion ar c'honsil a Trent.)

5. Ar c'hoarezed a zo dalc'het dre red da heul ofisou ho farrouz. Leac'h ma zo kouskoude ilisou euz an urz, a vo eno a eint peur-vuia d'ober ho fedennou, dreist pep tra an desiou war ar zun, ha pa gano ar rilijiuzed an ofiz, ha pa raint orezon. Pa c'hoarve solenite en ilizou all, pe brosesion pe bedennou publik er barrouz ho difou aket da vont deze gant devotion kement evit ho santelidigez ho-unan evel evit skouer-vad ar re all.

PENNAD VII.

Euz ar sentidigez.

1. Ar sentidigez eo ar vertuz genta euz ar vuez relijiuz. Bean eo c'hoaz unan euz ar mammenou brasa a barfedigez hag a veritou, hag unan euz ar galloudusa doare d'en em drec'ha ha da c'hounid war enebour hon silvidigez. Ar pez a rea d'ar Speret-Santel lavarout penoz *an hini a vo sentuz a c'houeo viktoriou*.

2. Ar c'hoarezet eta ho difou bepret kalz a zoudjans hag a sentidigez e kefer ho superiored, betek ober, nan hep ken ar pez a vo gourc'hennet dese, mes c'hoaz evit plega ho speret hag ho bolante dindan ho galloud, dre ar wel a J.-C. a behini a talchont al leac'h en ho c'hefer; ha mar ho deuz eur glemm bennag d'ober dez-ho, hen graeint gant humilitate hag o plega d'ho aliou, evid en em virout da veantamallet en barnidigez Doue ha rebechet diwar benn ho disentidigez hag ho disprisans en ho

EUZ A DREDE-URZ.

61

andret. Mes mirout a raint ar sentidigez hag an doujans dre ar gortoz euz a rekompansou ar vuez eternel.

3. Dougen a raint eta karantez evid ar vertuz-ze pehini zo bet ker karet gant J.-C. ken e-z-eo diskennet euz an env abalamour dez-hi. He c'hemeret en deuz a zaleg he c'handedigez, hag he miret bepret ker stard ken, hervez lavar an Abostol, *e-z-eo bet sentuz betek ar maro, ha zoken maro ar groaz*. Gwel eo bet gand-han mervel evit bean pennad ebet hep senti.

Dre he skouer, a plego ar c'hoarezet ho bolante ho-unan evit klask gant karantez hag en pep tra bolante ho Zad pehini zo en env. E giz-ze a dleont senti ouz ho superiored hag ouz ho c'hoavezour, hep ober netra, nemet gant ho aotre, e kement oll hag a sell ho c'honsians hag ho reglenou.

4. Dreze, na gemeroint ket a iuniou, a binijenou pe oberiou spirituel, dreist d'ar pez a zo douget gand ar reglen, nemet gant ho aotre. Sellet a raint ar sentidigez dreist d'an oll obériou-all daoust peger mad bennag a seblant

4*

fent deze ; rak ar Skritur a zižkleri déomp penoz e-z-eo gwelloc'h ar sentidigez evid ar sakrifiz.

5. Evelse , dre ar sentidigez dreist pep tra a aseuroint ho silvidigez : rak an hini a vir ar sentidigez krenn na hall ket fazia ; ha dreze n'en deuz ket da grena na dirak ar yarn nag an daonidigez. N'eo ket he volante he-unan eo a heul, bolante hag a zo kiriek d'ar pec'het en enomp, mes bolante Doue dre hini ar superiored. Kement-ze en deuz gret da santez Thereza lavarout gant kalz a furnez , penoz a hall ar superiored fazia , mes ar re pere zo dindan ho beli na fisiont gwech ebet o senti . (1)

SKLERIDIGEZ.

1. Ar sentidigez relijiuz a c'hoarvez ho plega hon bolante da hini hon superiored , evid

(1) Dieoud a reeur sellout Doue ér superiored evit heul ho gouc'hemennou hag enori ho galloud. Dieoud a reeur ive kridi penoz eo ar sentidigez eur skouer pehini na dihent ket, hag eun orakl pehini na hall ket fazia. (*Sant Ignaz.*) N'en deuz netra a seuroc'h evit senti a galoun vad d'ar superiored. A hent-all, ha pa rea feach'eun ober mad bennag, daoust peger nebeut bennag a pellafac'h euz ar pez ho deuz gourc'hemennet dac'h, bezet aseur penoz e-z-eo falloc'h ho ober evit gwelloc'h. (*Sant Fransez Xavier.*)

imita sentidigez J.-C. , hag enori Doue dre ar sakrifiz-ze. Ar c'hoarez a dle mirout ervad ar vertuz-ze : bean eo unan euz ho braša obligacionou. Dleoud a reont ive en em garga euz an dispositionou pere a santela ar vertuz-ze.

2. Hogen , ar sentidigez primm, ma gemer na diegi na dale, o lezel betek an deiz warlec'h d'ober ar pez a zo gouc'hemennet; rak kement-ze e gwirionnez a zo eur merk euz eur volante fall, mes akuita a rea gand aket ha raktal urzou ar superiored. Ar c'hoarez eta vo bepret war evez d'ober ho gounid gand ar vertuz-ze kel tiez gwech ha ma kafoint leac'h. (1)

3. Ar sentidigez a dle bean krenn hag humbl, na choum ket da sellout pe da vari abegou nag intansionou ar superiored. Na glask ket a droiou nag a zigareou evit tremen hep ober ar pez a zo lezenet. Mes bean eo

(1) Eur volante primm ha doujuz pehini rea ma en em westleur krenn da c'hloar Doue zo hetusoc'h d'an env, é me sant Fransez Xavier, evit n'eo ar c'haera oberiou-mad hep an disposition-ze, Abalamour da-ze ive, a c'hourc'hemenn Doue deomp bean bepret e stad da septi oud-han d'an distera sin; hag e-z-eo red ma vezimp ar bed-ma evel tremenidi, bepret prest da heul he vouez.

sentuz ha leun a zoudjans, o waska ar garantez-direiz hag an ourgoul hervez ar c'homsiou-ma a Imitasion hor Salver : « En em izelait, ludu « ha poultr : diskit terri o holl c'hantou evit « dont da vean viktum euz ar sentidigez. »

4. Ar sentidigez a dle bean er galoun. Na n'eo ket eur seremoni hep ken; goulenn a rea sakrifiz hon speret hag on bolante. Senti a rai eta ar c'hoarezed gant karantez, evel bugale d'ar Werchez santel, o tiwalloud d'en em glemm nag a c'hrumuza gwec'h ebet. Dalc'hont sonj penoz ar sentidigez krenn a zo eur sakrifiz e pehini a ofreur da Zoue a galounvad oll kement hag a zisplij d'an natur.

5. Ar sentidigez a dle bean dreist natur, da lavarout eo, a tle bean miret dre ar wel a Zoue ha dre ar garantez evid-han. An hini na glask ket Doue hag he silvidigez ebarz ar vertuz-ze, en difou kalz a boaniou hag a trubull, eme an Imitasion; rak abred pe divezad a welo frouez he sentidigez hag he sakrifisou o vont e dismant ha da netra. Ar c'hoarezed eta ho difou preder da neveat aliez ho bolante da senti bepret dre ar wel a Zoue hag

evit he c'hloar, ha nan dre zoudjans an dud, na dre ourgouil, na dre netra all ebet a gement a sell ar grouadurien.

6. Ar sentidigez a dle en em astenn d'an oll. Sellout a rea an oll noadou hag an oll renkou. Dougen a rea he beli war bep tra, war an traou diez ha poaniuz evel war an traou eazet ha hetuz. Na rea ket a dishevelidigez e tre ar superiorez douz hag ar superiorez garo. Gourc'hemenni a rea senti e kefer an oll, hag e pep tra euz ar pez a sell obligasionou pep unan.

Evel-ze a heulio ar c'hoarezed ervad kement tra hag a zo lezenet gand ar reglen, urzou ha memez aliou ar superiorez (1). Rak o vean grest gwestl da senti hervez ar reglen, hag eveuz eun tu all, o vean n'en em gav urzou hag aliou ar superiorez da vean aliez merket ha gourc'hemennet gand ar reglen, a c'hoarvez penoz a dleont plega deze evel d'ar reglen hi-unan, ha dreze ober ervad oll ar pez a vo

(1) Dleoud a reeur digemer gant doujans gourc'hemennou ar superiorez; ha pa na ve ket ker dinamm ho buez evel ma tle bean, eo red diwall a gomz enep dese; rak heyleop prezegennou zo bepret skandaluz hag a dro sperejou ar sujidi enep d'ho mestr (*Sant Ignaz.*)

lavaret d'ar vreuriez e jeneral, hag, ouspenn, ar pez a vo lezenet da bep hini he-unan. E gizze a skouerioint ho oll buez spirituel war ar sentidigez.

7. Arabet eo kouskoude deze trubulla ho superiored hag ho c'hovezour war digare gouleñn kuzul ha permissionou. Awalc'h a vo deze gouleñn ho fermisionou en seurten amzeriou, ha rei kont euz ho buez war an dro gant ho c'hovisionou, o kemer neuze kuzul war ar pez a hall ober nec'h dese. Neuze eur weac'h ar miz pe bep daou viz a rentoint eurgont muioc'h astennet euz ho buez hag euz doare ho c'haloun.

8. Dleoud a reont gout penoz a akuitont never ar sentidigez e kefer ho superiored, pa sentont ouz ar re zo karget euz ho c'hondu, dre gark pe dre urz.

9. C'hoaz a dleont gout penos a pec'hfent ive e braz : da genta, mar reuzfent, evit kement hag a sell ar reglen, d'ober ar pez a c'hourc'hemennfe ar superiored deze en hano Doue, pe dre vertuz ar sentidigez santel, pe en eur stum-all bennag henvel; d'an eil, mar

be heuliet ho disentidigez gant disprisans evid ar reglen pe evid ar superiored; d'an drede, mar reufent dre eun ourgoul pennaduz; pè gant skandal d'ober ar pinijenou zo roet dese evit ho fotou. Douc a ve e gwirione meurbet ofenset gan an oll draou-ze, hag eo red laverout ama euz ar superiored ar pez a leveure J.-C. d'he ebrestel : « An hini ho chelaou, a « chelaou ac'hanoun; an hini ho tispriz a zis- « priz a-c'hanoun. » (*Lucaz, 10.*)

10. Evit ho aferou temporel, na dle ar c'hoarezet kont ebet a ze d'an urz pe d'ar vreuriez, nemet eo red dese ho regli en eun doare kristen evit skouer-vad an oll.

PENNAD VIII.

Euz ar chastete.

1. Ar chastete a zo unan euz obligasionou kenta c'hoarezet Menez-Karmez; bean eo, evit laverout, ar merk mêmez hag a rea ho ana-vout, rak n'en deuz vertuz ebet hag a zere

gwelloc'h ouz bugale Mari. « Dre ar gwerc'h-
« ded, eme sant Bernard, eo hi deuz talvezet
« bean mamm da Salver ar bed. » Dre ar
chastete ive eo a helleur kaout he sikour hag he
froteksion.

2. Dre gwestl ar chastete ez-eo red da eur
plac'h mirout ar glanded gwerc'h, ha da eun
intanvez en em virout ouz plijaduriou ar c'chik.
Kement-ma zo eur wirionez hag a dle diskenn
doun meurbet e speret ar c'hoarezed. « Eur
« Werc'hez hag en em vestl da Zoue, eme
« sant Ligouri, a deu da vean krenn da Zoue
« kerkoulz evid an ene evel evid ar c'horf. »
Sant Paul a lavar ive kement-ze dre ar c'hom-
siou-ma : « Ar Werc'hez hag a zo en em roet
« da Zoue, en em ro d'ar pez a sell ouz Doue,
« evit bean santel a gorf hag a speret. »

3. Ar c'hoarezed a dle eta kaout spount
dirak kement fot hag a rea poan d'ar vertuz-ze.
Diwall a raint dioute gant evez, ha pellaat
zoken euz an okasionou, o anavout pegem eazet
a red, ebarz ar speret hag er galoun, ar veulim
flieriuz pehini a goll ar vertuz-ze.

4. E giz-ze a tiwalloint ouz ar minonachou

tener-ze, hag ouz ar re vraz karantez-ze pere
zo aotreet gant ar gamaradiez, mes pere na
reont nemet kreski an drouk c'hoant ha maga
ar plijadur diroll. Na dle ket zoken bean e treze
eur garantez ker barz d'en em vriata aliez, na
d'en em douch, na d'en em cherisa, na d'en
em rei merkou-all euz eur garantez gweluz ha
naturel krenn. Dleout a reont en em ziskouez
evezek da virout ho c'halon ouz c'hoantou ar
c'chik hag ho speret ouz sonjesonou hudur.

5. Dleont a reont ive kaout preder da serri
ho daoulagad ouz kement tra hag a rea poan
d'ar burete, ouz al lorc'h ha plijaduriou ar
bed; stoufa ho ziskouarn ouz ar farsou louz
hag ar c'homzou brein; mirout ho zeod ouz
pep komz direiz; diwall a gana nag a chelaou
kanouennou iauankiz ha kanfard; evesaat ervad
ho oll skienjou, hervez ar gelenn-ma euz ar
Speret-Santel : « Mirit ho kaloun gand evez
« mad, dre ma-z-eo dioud-han eo a teu ar
« vuez; » dioud-han eo a sav ar volanteou
santel pere rea buez an ene; « Taolit pled, rag
« ar maro a sav hag a entre dre ar prenestou, »
da lavarout eo penoz ar pec'het, pehini eo maro
an ene a entre enomp dre ar skiantjou.

6. Ar gwerc'ded hon rend hanvel ouz an elez, eme a Aviel; hag ar burete en deuz kement a c'henet hag a dalvoudegez ma tenn ha ma c'houne kaloun Doue. Mes ar vertu-ze en deuz he riskou hag he stourmou. Dreze a vo arabet d'ar superioreed bean re founuz da zigermer an novisezed evit ober ho gwestlou, dreist pep tra pa c'hoarvezo euz a verched pe a intanvezed iauank, gand aoun na deufent, dre berboell pe dre sempladurez, da rei gwallskouer d'ar bed ha d'ober mez d'ar vreuriez. A raog, a selloint piz ho galvedigez, ha na varnoint ket diwar ar c'henta tan a zevosion. Ama eo red kaout kaleder ha delc'h. Dreze, n'ho digemeroint ken a vezou goude kalz a evez hag a esaou mad. (1)

SKLERIDIGEZ.

1. An Dreinded santel en deuz roet d'ar Werc'hez euruz eur chastete dispar, ha dreiz-hi da gement hini hag en em westlo da servicha

(1) Gallout a hall en em gaoud ebarz an drede-urz breuriezou e pere, dire furnez, e tigemerer gwestlou divizuz pe evit eun amizer, mes kement-ze na harz ket ouz an oll dilere'hioù glac'h aruz. Rak, ouzpenn ha ma zo neuze peur-vuia eur seurt skandal, po na dalc'h ket ar c'hoarezed mad d'ho c'henta gwestlou, ar gwestlou-ze evit eun amizer a ro c'hoaz leac'h d'an arvar ha da verboell speret an den.

Doue en eur stad striz euz ar vertu-ze. Eur gounid braz eo eta bean galvet da lodeni ar c'hraz-ze, hag unan brasoc'h c'hoaz respount ervad d'eur galvedigez ker santel, rak mar eo enoruz ha kaer ar gwestl, e-z-eo ive striz ha stard.

2. Ar chastete zo prisiuz ha kaer dirag daoulagad Doue; ar gwestl a uc'hela c'hoaz he zalvoudegez hag he madelez. Mes ive ar fotou e pere a kouezeur goude a enep ar vertuze, pe a galoun evel dre sonjeson pe dre c'hoant, pe a gorf, dre eun ober fall bennak, en em sammeur a daou bec'het, dre ma c'hoavez eur sakrilach war an dro gant al lubrisite.

3. Ar c'hoarezed eta a lakaou evez da ziwall d'ober netra a gement na ziskouefe ket a garantez evid ar burete, evel ma tere ouz tud gwestlet da Zoue ha d'ar Werc'hez santel.

4. Evit en em virout ouz an diroll ha storm gand gonid ouz ho zemptasionou en em dalc'hoint dreist pep tra meurbet war evez, o pedi hag o kastia ho c'horf, evit galloud obten dre eno ajistans an Aotrou Doue ha mui a nerz evid ober penn d'atacou ar speret tempter.

Rak an tadou santel a lavar deomp penoz na dleomp ket bean e gortoz, ebarz ar brezel-ze, da gaout rak tal nerz ha sikour, mar na meump ket a breder d'ober pourvesion a gement-ze diaraog.

5. Bean ho difou dreist pep tra eun devotion vraz d'ar Werc'hez santel, pehini, o veant pur ha dinamm, a gemeur eur preder vraz da virout ha da zifenn ar re a c'halv he zikour evid en em derc'hel glan ha pur.

6. Buez diavez ar c'hoarezed a dle respount d'an dispositionou-ze a burete hag a vodesti : ha mar ari siwas gant unan bennag da lavarout pe da skriya traou dishonest, pe da gaout d'rempred ha minounach gant tud a vrud-fall ha disfisiuz, a vo keleñnet ha rebechet gand ar superiore; ha mar na n'em gorij ket warlec'h an dried rebech, a vo gret en he c'hefer evel e kefer eur plac'h disentuz hag a wall-skouer, hag a vo lakaat er meaz euz an drede-urz evit distaga an droug dioud-han, ha harz ar skouer-fall d'hen dizenori. (1) Mar na ouzeur ket kaer

(1) Pa c'hoarvez eun hevelep drouk-heur, e-z-eo mad komz gand an eskop kerkoulz evid diskleria dean stad an traou evel evit kaout he ali.

hag en a zo eun doare gwirion a wall-skouer, pe eun disfisians krenv war doare an darempredou hag ar minounachou-ze, a sello ar gonsiel ervad kement-ze euz an eil tu hag egile, hag e tougo neuze he varnidigez.

PENNAD IX.

Euz giz ha danvez an dilad.

1. Ar c'hoarezed ho difou eur sae pe tunik hag a ziskenno betek ar seuliou, *gret a vo a c'hlann dister* hag a liou du pe rouz tewal, hep livach na griou sei. (1) War var ho difou eur gouriz ler du a ledander tri biz. Neuze, war var pe dindan ar sae, hervez kustum al leac'hiou, a tougoint ar skapulaer hag en difou c'houeac'h meudad a ledander, ha hed a walc'h evit disken izel oc'h evit an daoulin.

(1) Evelse a lavar an darn-vuia enz ar reglenou koz. Mes n'eo ket bepret aejet he heul ger evit ger, dre ma-z-eo a wechou diez kaout mezer ha na ve ket livet. Bean a zo kouskoude, hag a dle ar c'hoarezed, hervez ar reglen, lakat preder da gaout. Bean a zo regleno hag a lavar du, pe demzu, pe rouz, pe liou kafe; mes ua dle ket trei war al liou ru.

2. Gwisket a voingt ive gand eur chap gwen, gret e giz eur vantel, hag a ziskenno betek hanter an diouar, ha pehini a halloint da zougen e publik ebarz al leac'hiou ha ma-z-eo aotreet ar gustum-ze.

3. War ho fenn ho difou eur gwel benniget, a liou du evid ar re hag a zo profesiet, (1) ha gwen evid an novisezed, mes hep gimp na lienach-all war ho zal na dindan ho gouzoug. Galloud a halloint ive dougen argwel-ze ebarz al leac'hiou e pere a ren ar gustum-ze.

4. Ne-z-eoket difennet oud-ho kaout kreizoulien, hag ho habit a rilijion a hall bean gret e giz gant dilad ar bed, betek ma vo miret al liou lezenet. Evid an dilad-all hag a zougo pep hini hervez he renk, a taoloint pled da ziskouez dreiz-ho netra a gement a dennfe d'ar farodiach ha d'an ourgouil.

5. Kouskoude mar ari gant d'arn da renkout ober a hent-all abalamour d'o stad pe d'ho renk uc'hel na vo ket sellet berr evid aotrea deze diskarg war gement-ze.

(1) Ar gwel a die bean a vezet skany ha du evid ar c'hoarezed, mes gwen evid an novisezed.

6. Ar c'hoarezed maro vo gwisket deze ho oll dilad a rilijion evit mont d'ar bez.

SKLERIDIGEZ.

1. Enori a rei ar c'hoarezed ho habit a rilijion evel ar merk euz ho gwestlerez en servich Doue. Bean eo evid-ho evel ar sae a euret a behini a komz an aviel. Mar fell deze bean digemeret mad en fest an evo, a vo red deze bean gwisket gand ar sae-ze. Mar he dilezfent, na veent ken pelloc'h gwisket gant dilad ar We're'hez, hag a teufent, evit en lavarout, da derri ho c'hevridigez gand-hi, ha d'en em lakaat e risk da vean dianavet gand-hi evit he merc'hed. Suriuz a ziskleri penoz a oa eur riliuiuz ha na oa ket bet aketuz da zougen dilad he urz, pe da viana en disoa troet giz dez-ho. Pa oa ari dare da verval, e welas foundator he urz ebarz an env gand eur bagad euz he riliuiized e dro dez-han, o lodeni he euruzted gantan. Unan a nez-ho a bedas neuze ar sant da c'houlen mennad evid ar c'hlavour hag a oa dare da verval. Mes respount a eure dez-han :

« N'am euz preder ebet da gemer gand an « den-ze; n'eo ket gwisket gant hon habit. » Ar Werc'hez santel ha na hallfe-hi ket ive respont or memez tra, e kefer ar c'hoarezed, mar deufent d'en em rei d'an dislealded?

2. An obligasion-ze kouskoude a dle bean sellet hervez lezen ar furnez, da lavarout eo, e tleur dougen an habit e pad an dez, mes nan dre red e pad a noz, nemet ar gouriz, pehini eo ar merk euz ar chastete, hag ar skapulaer pehini eo ar merk kenta euz ho frofesion hag an errez euz a broteksion ar Werc'hez santel. An daou verk-ze euz an urz a vo douget bepret noz ha deiz gand ar c'hoarezed. Mes e pad an noz a halloint laoskaat ar gouriz ha dougen eur skapulaer berroc'h hag a ziskenno hep ken eun anter troatad izeloc'h evit ar gouriz.

3. Eun abek all hag a dle ober d'ar c'hoarezed bean aketuz da zougen bepret ho habit a rilijion e-z-eo, o vean bed konsakred dre bedennou an Iliz, en deuz eur galloud hag eun nerz vraz evit pellaat dioud-ho speret an dewalijen, evit ho difenn ouz he lasou, hag

evit tenna war neze sikouriou ha madelezou Jesuz-Krist.

4. Ho skapulaer a vo gret gant danvez du pe brun evel ar sae, gand eun toull er chreiz evit tremen ar penn; hag e tiskenno euz an diskaoaz betek an traoun diaraogha diadrenv. Evit an tunik, a halloint he ober euz krec'h egiz gant ho dilad-all, betek ma vo evel eur vroz a zaleg ar gouriz.

5. Ebarz al leac'hiou e pere n'ho deuz ket ar gustum da zougen e publik an darn-all euz ho habit rilijiuz, a halloint en em wiska gand-ho en ho aorator ho-unan : mes n'en em diskouezoint da zen ebet er stad-ze nemet d'ar re hag a ve euz an urz.

6. Ho dilad da vont e mesk ar bed a vo modest a peur-vuid du, pe c'hriz-vrun. Arabet a vo gwelout netra ebarz a gement a zalc'h ouz kempennidigez ha braventez ar bed. (1)

7. Evel ma tifenn ar reglen al lugern hag

(1) Bean a zo leac'hiou e pere a toug ar c'hoarezed brosiou pe saeou gwen gant goeliou ar Werc'hez. Evel ma-z-eo al liou-ze skeuden ar burete, ha dre na hen gwiskont nemet evid enori ar vamm divin-ze, na helleur ket rebech ar gustum-ze.

an traou dreist ezomm ebarz an dilad, e-z-eo skler kridi penoz na gemeroint ket a vobilier a briz uc'hel evit ho servich, rak na zere ket ouz tud hag ho deuz dilezet fouge hag ourgouil ar bed, ober impli a hevelep traou. Kement-ze kouskoude na dle ket harz ar c'hoarezed, evel priedo da J.-C., da zougen eur bizou aour pe arc'hand evit merk euz ho c'hevrideriget santel.

PENNAD X.

*Euz demeurans ar c'hoarezed, hag euz ho c'ha-
soni evid ar bed.*

1. Ho demeuransou a vo dispartiet, mar hall-ze bean gret eazet, pe en em dastumoint taer pe beder ar memez ti, evit galloud war eun dro rei preder da lezen Doue ha da zeve-riou ho stad. Neuze ho difou evez da veva e peoc'h ha d'ober ho devosionou war eun dro.

2. Na dec'hoingt ket euz ho zi nemeur a wech, nemet evit mont d'an iliz, pe evid en em rei da eun ober mad, pe eun dra bennag a

dalvoudegez. Diwall a raint da vont ama hag a-hont hep ezomm, na da vale dre an henchou pe dre dier an amezeien gant kuriosite pe gustum. Na glaskoint na gwelout na bean gwelet, ha na gemeroint nep lod e c'hoariou nag en ebatou ar bed. Difennet eo dez-ho dreiz pep tra en em gaout an dansou, ar c'homediou hag er festou, pe tremen ho amzer da lavarout traou didalvez gant tud ar bed, rak speret ho stad a zo eur speret a retred hag a binijen.

3. Pa ariezomm gand-ho da vont euz ho farrouz evit eun toullad desiou, a dleont gouleñn aotre digand an direktour pe digant ho c'hoavezour, ha resev he vennoz. Neuze a eint leac'h m'ho deuz da vont, hag a hastoint reiza ho zraou evit distrei founuz d'ar ger.

SKLERIDIGEZ.

1. Gweach-all a oa aotreet d'ar c'hoarezed mont war eun dro da veva. Hirie e-z-eo difennet kement-ze oud-ho dre bûl Pie V, evel ma hen diskouez an tad Theodor Strace en he levr euz an drede-urz.

2. Pa vevonte mesk ho c'herent e-z-eo hetuz ma ho difou eur gampr a geste, pe da nebetua eun aorator vian evit komz ouz Doue ha pidi gwelloc'h.

3. N'eo ket difennet oud-ho ar bisitou a drugarez, na zoken ar re a zereadegez ker-koulz e trez-ho evel e kefer tud devod hag enoruz. Ne zinfenneur ket ive deze en em divertisa gant modesti, pa en em gevont taer pe beder o labourat war eun dro. Rak ar joauzed n'eo ket enebour d'an devosion. Ar salmer a lavar deomp • penoz e kleveur, e ti an den glan, « konziou a joauzed hag a drugarez dre anou- « degez vad evid ar silvidigez. • Kouskoude pa vo kalz o labourat war eun dro a raint eul lektur devod a wech an amzer, e buez ar sent pe e buez tadou an deserid, evit kaout a c'hane peadra da sonjal ha da gomz a Zoue e trez-ho gant mui a c'hounid.

4. Galloud halloint ive, e pad ho labour, kana kantikou devod, nan kement evit dive-raat an amzer evel evit sevel ho speret war-zu Doue; hag evel ma lavar an Abostol : « Evit « en em dougen an eil eben, dre salmou, dre

« himnou, ha dre gantikou spirituel, da gana « meulodiou Doue a greiz ho c'haloun, gand « eur speret a anoudegez-vad. »

5. Mar en em gav c'hoarezed hag a gar mont da vale, pe dremen ho amzer o komz war draou ha stad ar re-all, e voingt rebechet a gement-ze. Hag oll a lakoint evez da bellaat diouz darempred ar bed. Rak na helleur ket en em blioud nemeur en asambleou ar bed, ha mirout ar speret a zevosion. Kement-ze na hall ket c'hoarvezoud hep ober bepret gaou ouz ar silvidigez. En em santoud a reeur euz ar pez a ve gwelet ha klevet; kemer a reeur karantez evid ar c'homsiou hag evid an traou didalvez.

6. E touez ar festou da bere na aotre ket ar reglen d'ar c'hoarezed mont, eo arabet, niveri ar prejou poellek ha fur pere a c'hoarvez e tre gerent hag amazeien evit derc'hel ar garantez gristen. N'eo ket difennet dez-ho ive mont da eured ho c'herent, mes da fest an eured hep ken, nemet lavaret a ve dez-ho mont gant ho superior pe gant ho c'hovezour abalamour d'eun abég dispar bennag.

7. Pa ho difou eur veach hirr benang d'ober

pe da vean ar meaz euz ho farrouz pelloc'h evit pemzek deiz, na vo ket a walch' mont da c'houlenn digant ar c'hovezour nemet bean a ve euz an urz, mes red a vo neuze goulenn aotre ha bennoz an direktour, pe ar supériorez.

PENNAD XI.

Euz poell ha furnez ar c'hoarezed en ho darem-pred gand ar bed.

1. En em diskouez a raint poellek ha sur e kefer an oll, o rei da bep unan an enor hag an doujans a zo dleet, hag o tilezel evid-ho ho-unan ar stad hag an dereadegez didalvez ouz an ourgoul.

2. En em diskouez a raint war eun dro humbl ha dic'hoarz, evel tud hag a zalc'h bepret ar wel a Zoue. Evid-ze a viroint eum temps kompez meurbet, o tougen eur vodesti c'haro en oll doareou e pere a hallfet lavarout gwall-gomziou diraz-ho.

3. Bean a voint meurbet poellek war doare an traou hag a sell ar vreuriez, o tiwalloud ervad a ziskleria da zen ar pez a dremen en assemble, nemet ar pez a hall rei skouer-vad. Ha c'hoas neuze eo red mont gant furnez; rak ariout a rea wechou hag a selleur evel skoueriu hag a laka tud ar bed d'ober goap.

4. Bean a voint ive fur a poellek war doare an teodadou, o tiwalloud ervad ouz pep skanvder ha dievezded. Na glaskoint ket anaout ar c'heloiou hag a brujou pere a red dre ar vro, na bean hastet d'a vont d'ho ziskleria d'ar re all; rak ar re hag en em ro gant plijadur da hevelep traou, e-z-eo leun ho c'halon a garantez ar grouaruurien ha goullô a garantez Doue.

SKLERIDIGEZ.

1. Dougen a rai ar c'hoarezed eun diavéaz a beoc'h hag a zouzder, o tiwalloud d'en em diskouez a wechou joauz, hag a wechou trist ha nec'het.

2. Enor ha doujans ho difou e kefer an oll

hervez ho renk hag ho galloud, mes dreist pep tra e kefer ar veleien abalamour d'ho c'harekter sakr. Na gomzoint dioud-ho nemeten doare mad, ha mar digouez gand unan bennag drouk-komz war ho stad diraz-ho, a raint gant furnez ar pez a halloint evit troc'ha he wall-brezen.

3. Na gomzoint euz ho urz nemet gant modesti, hag o taol pled da zisprisa an urziou riliujuz-all. Ho meuli a raint zoken gant karantez mar be red, ha diskouez joa a plijadur o we'lout vertuz hag euruzted an oll. Kement-ze na harzo ket a neze da gaout eun aket vraz evid mad ho urz; mes dre ar wel a c'hloar Doue hag ar Werc'hez Vari, ha nan dre eur speret a videt hag a ourgouil.

4. En ho darempred gand ar bed a tiskouezoint kalz a furnez hag a dalc'h, o tiwalloud da rei nep leac'h d'ar gwall-skouer : Rak skri'vet eo : « Mallos d'an hini dre behini a ari ar « gwall-skouer. Gwelloc'h a vije dez-han bean « staget gant eur min milin ouz he c'houzoug, « ha taolet er mor; rak spontuzoc'h a vo kas- « tidigez Doue war nez-han. »

5. Mar digouez gand unan bennag da rei gwall skouer, pe da gaout eur vuez rebechuz, a vo reprenet, ha mar na en em gorij ket goude diou pe daer c'hentel, a vo roet dezi, ebarz asemble ar c'hoarezed memez, eur bini-jen hervez an drouk pehi hi difou gret.

6. Taol a raint evez enep d'ar brudou ha d'an teodadou o tiwalloud d'ho c'hridi re vuan, hag en em virout d'ho ziskleria. Sonj ho difou penoz an darn-vuia euz an teodadouze na-z-int nemet frouez an techou fall pe an difurnez, ha na zougont nemeur nemet war draou dister kresket gant fallagriez ar speret. Pa renkoint, evit mad ar vreuriez, pe dre garantez evid an nesa, rei kelen diwar benn eur risk pe eur gwall-skouer bennag, en em dougoint gant kalz a furnez hag a evez.

PENNAD XII.

Euz ar peoc'h hag an union.

1. En em garout a raint oll a galoun evel c'hoarezed en Jesuz-Krist, hag en em sikour

an eil eben, dreist pep tra e traou a sell ar silvidigez.

2. Arabet a vo gwelout gwech ebet en ho zouez na trouz, na kasoni, na bided, na netra hanvel. Ha marari gand unan bennag da vean stoket pe ofanset, a tougo ar boan hag an dismegans-ze gant pasianted, hag o pardoni abalamour da Zoue.

3. Mar zo hag a reuz d'en em unani, war lerc'h kelen ar superioried, a voint lakaet er meaz euz an asemble, ken ho difou kemerez gwelloc'h speret; ha na voint digemeret neuze goude ken ho difou gret ar binijen a vo bet roet dez-ho.

4. Diwallont da vont gwec'h ebet e prosez an eil enep eben. Mar sav breujou war doare eun dra bennag temporel, a vo red ho achui gant peoc'h hep mont dirak an tribunal, gand aoun da denna war nez-ho ar rebech-ma euz an Abostol : « Pa-z-eo gwir a zo trubull ha « breujou e trez-hoc'h, ha n'eo ket skler pe- « noz a tougit c'hoaz d'an douarha d'ar c'hik, « hag en em renit hervez an den koz. »

5. Na voint ket ncbeutoc'h peoc'huž e kefer

tud ar bed. Taol a raint pled d'ober netra en ho andret gant pennad na frouden, na da vean kiriek da boan ebet evid-ho dre gomsiou divad.

6. A enep, mar digouez gand ar c'hoarezed bean heskinet pe injuriet e gaou, ho difou preder da dremen hep respont netra, pe da na respont nemet gant douzder ha karantez, o sellout kelennadurez ha skouer ho Salver pehini a roe bennoz evit malloz, hag a c'hourc'hemenn deomp dougen hon foan gant kement a basianted, ken, mar deufe unan bennag d'hon skei war hon jod deo, ma vemp prest d'astenn dez-han eben.

7. Ober a rei zoken ar c'hoarezed ar pez a halloint hervez ho galloud, evit lakaat ar peoc'h da ren e tre ar re pere e-z-eo torret ar garantez, o alia a neze d'ar garantez ha d'an union-vad, evit ma reno an Doue a beoc'h en ho zier.

SKLERIDIGEZ.

1. Ar c'hoarezed a zougo eur gwir garantez an eil evid eben. Kement-ze zo evel ar merk euz a wir vugale Doue. Maga a raint ar peoc'h

hag an union etre-z-ho o tougen an eil sempladurez eben, hervez gourc'hemenn an abostol;
 • En em anduret an eil egile hag a heulfeet
 « lezen Jesuz-Krist. »

2. Mar deu ar garantez da vean mesket eur wech bennag, an hini pehini en difou bet gaou da genta a c'houlenno hep dale pardon, hag eben a vo red-mad dez-hi rei trugarez, evit ma vo mouget krenn pep kasoni. Rak leac'h ho dife da zouja evit ho silvidigez, mar kommu-nifent a raog bean en em unanet. An aotrou Doue ha na deufe-han ket d'ho skei gand an dallidigez-ze a speret pehini a galet ar galon ha d'ho dilezel a gress, evit lavarout? Kement-ze eo peur-vuia doare an eneou hag a dosta ouz sakramant an aoter ebarz ar stad indin-ze.

3. Ma tiwallo eta ar c'hoarezed dirag eun hevelep drougeur. Taolont pled da goll ar garantez ha muioe'h c'hoaz da vean en disunion. Kement-ze zo meurbet talvouduz. E giz-ze, pa weloint ho c'hoarezed o tiskouez ienien pe gasoni enep an neza, ho difou preder da rei abred kement-ze d'anavout d'ar superioried.

4. Diwall a raint iye da vean kiriek a drubull

hag a disunion dre ho c'homzou dihetuz pe dre ho zeodegez. Ha mar en em gav hag a ziskleri da re all ar pez a levureur pe a reeur enep deze drek ho c'hein, o hada dre eno disunion ha kasoni, na vo ket a walc'h ho c'helen d'en em gorija, mes rebechet a voint da vad gand ar superioried, pere na lezoint ket digastiz eun hevelep fot, hag a tigasoint deze ar sonj euz ar c'homzou-ma a lavar ar Speret-Santel :
 « Doue en deuz kasoni ouz an hini a had an disunion e touez ar re all. Na zisklieriet ket eta ar c'homziou noazuz ha gwalluz. Ha mar klevit eur ger bennag enep ho nesa, mirit-han enn hoc'h ho-unan. »

5. Diwall a raint c'hoaz rag darempred ar re hag ho deuz ar gustum da zougen gant ho c'homziou d'an trouz ha d'ar gwall-vuez.
 « Mar zo unan bennag hag a gar an trouz, eme an abostol, goufeit a meump eur reglen-all a vuez » Dleout a reont zoken diwal da gaout etre-z-ho disputou didalvez pere a denn d'an ourgoul ha d'ar speret a dreuz; mes en em rei d'ar speret a binijen hag a sakrifiz, evit maga ar peoc'h ha meritoud bean din euz ar

bromese-ma pehini a rea an aviel : « Euruz an
 « dud a beoc'h ha didrouz, rak galvet a voint
 « bugale da Zoue. »

PENNAD XIII.

Euz al labour hag ar pris euz an amzer.

1. En em rei a rai ar c'hoarezed bepret da eul labour deread bennag; en hevelep doare ma na gafo an diaoul a nez-ho morse dilabour, ha ma vo dre eno diesoc'h a ze dez-han kaout tu d'ho zempti ha d'entren en ho ene.

2. Ébarz an impli euz ho amzer a kemeroint skouer diwar an abostol sant Paul, pehini a roe eul loden euz he amzer d'ar beden ha d'ar brezidigez, hag eul londen-all d'al labour an daouarn. Aketuz hag evezek a voint d'al labour dre an doujans zoken pehini a dleont da gaout rag dilerc'hiou an diegi; rak e gwirione, eun ene dieguz a zigemer aezetoc'h an demptasion hag arouez ar pec'het.

3. Hag e tu-hont da ze, kement-ze zo eur

gwir dever ama : Doue a varnas an den d'al labour a zaleg ar penn kenta euz ar bed, ha lezen an aviel na baouez a zigas ar jons euz ar memez obligasion-ze. « Pa oamp en ho touez, « eme an abostol d'an Thesalonied, a tiskle- « riemp d'ac'h penoz an hini na fell ket dean « labourat, nadleketdibri. N'endeuzket tennet « an oll gounid euz ar gelenadurez-ze; rak « klevet a reomp penoz a zo en ho touez ha na « labouront ket, hag en em reont d'ar pez na « sell ket a nez-ho. Ni a c'hourc'henned dez- « ho, hag ho fed dre an Aotrou da labourat e « peoc'h, ha da zibri e giz-ze ar bara ho difou « gouneet. »

4. An dalvoudegez zoken euz an amzer a dle bean a walch' evit ober d'ar c'hoarezed kaout aket d'hen implia ervad. Jesuz-Krist, goude hen bean meritet deomp dre he sakrifiz war ar groaz, hen ro deomp brema evit gounid an env. Na vanke ket deze eta hen sellout hepken evel eun amzer hag a dremen, mes evel eun amzer prisiuz, e pad pehini a skull Doue a war-n-omp dalc'h-mad he sklerijen ha grasou ar silvidigez. Sant Paul hen selle e giz-

ze pa lavare : « Chetu ama eun amzer talvou-
« duz , chetu ama desiou a silvidigez. » Hervez
an doare-ze ive en em lakao ar c'hoarez
d'hen implia ervad evel ma-z-eo dleet. Galloud
a hallfent-hi goude-ze bean dibled a walc'h evit
koll an amzer hag hen tremen ebarz an didal-
vediguez?

5. Hogen , al labour da behini en em
rqoint, na vo nag evit fouge ar bed nag evit
lorc'h-tud ar bed , rak rei dorn d'an daou dra-
ze na ve ket eun ober nebeutoc'h didalvez
ha nebeutoc'h pec'huz evid an usaj a rafet
gand-han.

SKLERIDIGEZ.

1. Preder en difou ar c'hoarezda ziwall
rag an didalvediguez ; hag en em dougoint d'al
labour dre ar wel euz ar poaniou a bere a kastiz
Doue ar pec'het-ze ebarz an aviel , e peleac'h
hèn gwelomp o varn ar servicher didalvez , o
troc'ha ar wezen difrouez , hag o villiga ar
siezen pehini na zouge ket a frouez : kement-
ze a skeuden deomp evel ma vo gret d'ar re a
vev ebarz didalvediguez.

2. En em dougen a raint c'hoaz d'ober impli
vad euz ho oll amzer, o sellout-piz peger braz
eoan dalvoudegez euz an amzer, dre na helleur
ken dic'haoua ar c'holl dioud-han. Tremen a
rea hep distrei ken gwech ebet. Eur iec'het
kollet a hall bean gwellaat. Galloud a helleur
had-kaout eur ialc'had arc'hant hag a ve bet
kollet. Mes na c'hoarvez ket ar memez tra gant
an amzer, mont a rea da goll hep distro ebet.
Kement-ze a re da sant Paul lavarout : « Greomp
« ar vad e keit ha ma meump an amzer d'hen
« ober. »

3. C'hoaz en deuz al labour meur a zalvou-
degez-all : bean eo eun ober a binjen ; hag ar
speret a ziskouiz , e pad ha ma labour an
daouarn. Abalamour da-ze ive a weleur zoken
labouriou an daouarn goure'hennet ebarz an
urziou rilijiuz. Ar garantez gristen a zoug ive
ar re hag ho deuz peadra d'en em rei da breder
ar beorien ha da zikour ar re glanv : dre ze a
hallo ar c'hoarezda tenna goañid euz ho labour,
pe evid en em dic'haoua euz ho fec'h ehou tre-
menet , pe evit diarbren ho ezommou , pe evit
ober aluzenou a drugarez e keser ar re-all.

4. En ho oll oberiou, a klaskoint gloar Doue, he volante santel hag ho santeledigez ho-unan, ha nan plijaduriou an douar. A zaleg ar mintin a rooint ho oberiou da Zoue, o pedi a nez-han d'ho benniga, hag e pan an deiz, a neveaoint c'hoaz an intansion-ze.

5. Mes derea eo diskleria ama petra a dleer da glevoud dre labour honest. An hini a c'hoarvez o ober labouriou pere na droont ket en hevelep doare evid an ourgouil, ma hellont ive servicha da eun impli legintim. Rak daoust da fallagriez ar bed da vean ker braz betek trei e droug an traou pere n'int na mad na fall drei-z-ho ho-unan, e-z-eo arabet kouskoude da servicherezed an Aotrou Doue dilezel ar micheriou gant pere-a reeur labouriou kaer, dreist pep tra pa rea an dud fur impli vad dioud-ho, ha pa ho lakaont zoken da gempenn an aoteriou santel.

PENNAD XIV.

Euz ar iun, an abstinans ha kastizerezou-all ar c'horf.

1. E touez an oll binjenou n'en deuz hini ebet a behini a komz kement deomp ar Skritur evel euz ar iun hag an abstinans. Drese a vo aketuz ar c'hoarezed dreist pep tra da virout kement-ze. Ouc'h-penn an desiou deja merket gant an Iliz, (1) a viroint ar iun hag an abstinans epad amzer an Avent, nemet da sul, ha bep gwener épard ar bla, nemet hini eizved Pask ha deiz an Nedelek pa zigouez da wener. (2)

2. C'hoaz a iunoint an deiz diaraog ar Iaou-Bask, ar Pentekost, goel ar Sakramant, ar Chandeleur, goel Maria c'houere, goel Maria hanter eost, goel Maria gwengolo, goel Maria an unan war n'ugent a viz du, hag an deiz diaraog goeliou braz ar Werc'hez; (3) ouc'h-

(1) War gement-ze a heulioint kustum al leac'hiou e pere a vevont.

(2) Ar gwener euz eizved Pask a zo bepred deiz vijil.

(3) Seblantoud a rea dre ar c'homziou-ze penoz a-z-eo ive iun an deiou diaraog pep goel braz ar Werc'hez, evel ar Rosera, ha goel Maria Karmez.

penn bep merc'her ha sadorn a zaleg goel ar groaz, 14 a wengolo, betek an Avent, hag a zaleg an Nedelek betek ar c' horaiz.

3. En oll amzeriou, ouc'h-penn ar gwener, en em vioint a zibri kik da verc'her ha da sadorn, nemet pa zisgouez da goel an Nedelek ariout en unan euz an desiou-ze.

4. En em grenvaat a raint ebarz an oberiouze a binijen, dre an abegou pere a gonforte Jesuz-Krist epad heiunabarz an desert Unani a raint ho finijen gant he hini, o kaout sonj penoz a kollas Adam he vugale dre ar garantez evit he gof, pe au direiz en dibri, ha penoz en deuz prenet hon Salver divin a nez-ho dre ar iun hag ar binijen.

5. An desiou konsakred d'ar iun ha d'an abstinans a vo eta evid-ho desiou a binijen. Nebeut a dra eo en em virout a vagadurez, mar na ve ket war an dro gant-ze glac'har er galoun ha pinijen evid ar c'horf. *Kastidigez ar c'hik a embrooug nebeut eun ene en hent an env, mar na n'em disrea ket euz an ourgoul hag euz ar garantez evid-hi he-unan, eme sant Ignaz.*

6. An desiou e pere na vo ket lezenet ar iun nemet gand ar reglen, a halloint kemer ho fred eun heur a raog kreiste, hag ober ho c'holiasion da noz eun tam krenvoc'h evid ebarz ar iuniou gourc'hemennet gand an Iliz.

SKLERIDIGEZ.

1. Ar iun a sav hag a bura an ene. An tadou santel ho deuz taolet pled penoz eo goude eur iun a zaou-ugent deiz eo a oe enoret ar profed Eli gand ar wel a Zoue. Ar iun en deuz ive eur galloud braz evit trec'ha war an temptationou, hag evit plega techou-fall hon natur da lezen Doue. Abalamour da-ze e-z-eo gourc'hemennet ker stard gand ar reglen. Kouskoude en ho c'hlèvejou a hallo ar c'hoarezed torri diskurpul ar iun hag an abstinans, hervez ali ar medesin, ho superioreo pe ho c'hovezour. Ar re zo koz pe glanvidik, ar re ho deuz labouriou pouner ha poaniuz, a vo ive diskarget euz ar iun kalz pe nebetic'h, hervez ma vo ezomm.

2. Ebarz an desiou e pere n'eo ket gour-

c'hemennet ar iun , a tivalloint a zibri dreist d'amzer ar prejou kustum , nemet ebarz an ezomm hag en doareou e pere a hall an derea-degez hen goulenn.

3. Petra bennag ha ma vir ar venec'h hag al leanezed euz an urz mui a iuniou hag a binjenou , na rei kouskoude ar c'hoarezed netra dreist d'ar pez a zo merket ama , nemet goude bean bet permission evit-ze. Mar ho deuz devosion d'ober ouc'h-penn , evel a digoueze , da zougen ar gouriz-reun , pe eun hiviz-reun , pe da gousket war eur c'hole'het plouz , pe da iun aliesoc'h , a c'houlennoint kusul digant ho c'hovezour , pe digant ho superioreo , ha na raint netra a gement-ze nemet gant ho aotre . Dleout a reont gout penoz , a nez-kément-ze , oll ar pez a reafent a ve distaolet gant Doue , pehini a lavarfe deze evel gweach-all d'ar Ju-devien : n'en deuz aze nemet ar frouez euz ho polonte. Ar pez a c'houlennan diganae'h e-z-eo oberiou a zilez a c'hanoc'h ho-unan , a binjen hag a garantez , a sentidigez hag a humilite , (Isai. 58.) Ober a rai ar c'hoarezed sul-vui a vez du gement-ma , dre mia c'hoarvez gand ar

re pere en em ro d'an oberiou digustum , da gaout peur-vuia eur falz devosion. Klask a reont an oberiou zo dreist d'an never , hag a tilezont aliez ar re pere zo a obligasion. (1)

4. Evid ar gollasion , pehini a bermeteur d'ober frankoc'h en desion iun euz ar reglen , eo red taol pled kouskoude da gemer dreist d'eur seurten muzur gand aoun da dorri ar iun.

PENNAD XV.

Euz an armou spirituel hag euz kustum ar vertusioù.

1. Derc'hel a rai bepret ar c'hoarezed sonj penoz ho deuz tri enebour rag pere ho deuz da stourm : ho zechou-fall , ar bed hag an diaoul. Hag an armou a bere en em servichoint a vo bepret kemeret ebarz ar rilijon.

(1) Kastidigez ar c'horf a zo nebeut a dra , mar n'en em gay ket war an dro gant hini ar speret. Ar preder kenta euz eun ene hag a zo e gwirione devot , a dile bean da glask ar brasa dilez a nez-han he-unan. An hent berra ha seura evid arioud er barfedigez eo d'en em drec'ha è pep tra. (*Sant Ignaz.*)

2. En ho c'hefer ho-unan, na selaouoint ken pelloc'h mouez ar c'hik nag ar goad; na heulioint ken ho flijaduriou hag ho zechou. En em rei a raint da vuez ar groaz hag ar binijen, o trec'ha ho flegiou hag ho difotou dre ar sikouriou a ro ar rilijion deze, da lavarout eo, o vouga ar garantez direiz evit ho c'horf hag evid ar plijaduriou dre an tempe-rans hagar binijen, an avaristed dre an aluzen, ar goler dre an douzder hag ar basianted, an ourgoul dre an humilité, ar garantez evid-ho ho-unan dre an dilez hag an doujans ebarz an traou a enep, ar glouarder hag an digalon dre ar birvidigez hag al labour, ar skanvder hag ar berboell dre an evez hag an aket d'ho deveriou, ar gasoni hag ar inien evid an nesa dre eur garantez trugarezuz ha gwirion. Da bep defot a tigasoint e giz-ze remejou deread; gand arwel d'en em gorija ha d'en em santilaat, hag ar momez amzer a pedoint Doue da venniga ho foaniou.

3. E kefer ar bed, a talc'hoint sonj penoz eo he speret, eur speret ar gollidigez; penoz a tremen he skeuden evel he ebatou hag he bli-

jaduriou. Na heulioint keteta he gelennadure-zou; na glaskoint ket he garantez nag he veulodiou. Sellout a raint kentoc'h ouz ar varnidigez en deuz douget J.-K. enn he enep, hag a kemerooint kalon da zougen, evel-d-han ha dre garantez evid-han, he wapaerez hag he heskin. « Mar en deuz ar bed kasoni ouzhoc'h, « eme hor Salver, goufeit penoz en deuz kaset « ac'hanoun a raog dach. Ar servicher na « man ket dreist d'ar mestr. Mar en deuz « heget ar bed ac'hanoun ho hego ive. » Goude kement-ze, gloar ha konfort ar c'hoarez ha na c'hoarveont-hi ket o tougen an trubullou, hag en em rei gand aket ha kalon evit trec'ha war ar bed evel ho mestr divin? (1)

4. E kefer an diaoul, « pehini, evel eul leon » iuduz a c'hoari an dro e pep tu evit hon « kemer hag hon taga » en em wiskoint evit lavarout gand ar feiz, hag en em gargoint a

(1) Mar na vije buez-all ebet nemet hini ar bed-ma, na gloar ebet dreisi da hini ar bed-ma, a vije marteze leac'h da glask en em dere'hel or bed gant lorc'h hag enor. Mes o vean seur euz eun eternite, da betra esa lakaat hon ouruzted ama? Ha a perag ober mui ar stad euz ar pez a dremen ha dilezel ar pez à bado bepret? (*Sant Ignaz.*)

garantez Doue, a speret a binijen, a humilite hag a gonsians e meritou J.-K.; ar vertusiou-ze a vo evid-ho evel eun habit brezeler evid argas ho zemptasionou. En em grenvaat a raint dre ar chastete, ar sentidigez, ar binijen, ha dre c'haloud ar sakramanchou, en em armi a raint c'hoaz euz ar beden evel euz eur c'helze gallouduz evit pellaat he atakou. En em lakaata raint dindan difenn ho fatrounez santel, e kichen pehini kavoint bepret eur gwir sikour.

5. Evelse a kreskoint er barfedigez hag e bep seurt vertusiou; en em gustumoint da glask Doue e pep tra; hag a raint, hervez lavar an Abostol, da J.-K. ren ebarz ar c'halonou, hag en em nerzoint en devosion hag e gras Doue.

SKLERIDIGEZ.

1. « An armou gant pere a kombatomp, eme « sant Paul, n'ho deuz netra a sempladurez « ar c'hik. Bean int gallouduz en Doue pehini « a ro dez-ho nerz-da ziskar an enebourien ar « muia doujuz. » Mar en em servichomp eta dioud-ho gant feiz ha dalc'h, a trec'hfeomp

war ar c'hik, war ar bed ha war an drouk-speret, hag a vezeimp aseuret euz hon silvidigez.

2. Ar gwir devosion a zo bet bepret enebet gand ar bed. Mes ama a ro c'hoaz J.-K. deomp ar skouer hag an nerz. • Bezik sonj, eme an • Abostol, bezik sonj euz ar Salver divin-ze • pehini en deuz douget enn-han he-unan • kement a boaniou hag a trubullou; kement- • ze a vo eun deare evid-hoc'h da ziwalloud • d'en em lezel da vean diskaret pe dinerzet • ebarz ar poaniou pere ari ganac'h. »

3. Krenvaet gand eun hevelep skouer, ar c'hoarez a vo fidel e kreiz ar c'hombajou, o sellout talvoudegez ho silvidigez dreist da zoujans an dud, ha da blijaduriou ar bed pere a dremen en eun taol. En em rei a raint kentoc'h da gempennidigez ho c'halon evit hen renta hetuz a kaer d'ho fried divin. Ar santelez eo ar frouez euz an epreuviou. Abalamour da-ze a kemerooint ar gustum da zigemer gand eur speret kristen kement hini oll hag a c'hoarvezo gand-ho, ha d'ober gand aket e pep mare he volonte divin. Chetu aze ar

gwir doare da gaout ren an Aotrou Doue en ho c'halon, hervez al lavar-ma a J.-K. « Mar kar unan bennag ac'hanoun, e viro ma « c'homz, hag a vo karet gant ma zad. Ni a « deuio enn han, hag a reimp hon demeuz « rans gand-han. » Eur galoun gwestlet egizze da Zoue, a zo eun templ bev leach'h ma kemer plijadur o choum, hag o skull ar grasou ar muia prisiuz. Abalamour da ze a klasko ar c'hoarezet kaout bepret an disposition euruze.

PENNAD XVI.

Euz an tav, hág euz a bresans Doue.

1. « Ebarz an tav hag er vuez retiret, eme « an Imitasion, eo a kresk an ene er vertuz « hag er vuez spirituel. » Abalamour da-ze, daoust ha na hallfe ket ar c'hoarezet, dre ho stad ebarz ar bed, mirout an tav da heuriou merket, ho difou kouskoude preder d'en em dastum bemdez dirag Doue ha da virout an

tav, dreist pep tra a zaleg an eksamen a gonsians euz an noz beteg ar pedennou mintin an deiz war lerc'h.

2. En amzeriou-all, a halloint komz gant mui a frankiz, mes o tiwalloud dirag prezegennou trouzuz ha didalvez : « rak ar prezegennou hirr n'int ket diskarg a bec'het eme ar Speret-Santel. » Ha piou bennag a gomz kalz, a noaz d'he silvidigez; pa-z-eo gwir da deiz ar varn a vo rentet kont euz eur gomz didalvez zoken.

3. Drese a vo poellek ar c'hoarezet en ho c'homziou hag en ho frezegennou. « Teurel a « raint evez war neze ho-unan gand aoun da « bec'hi dre ho zead. » En em virout a raint diouc'h an antretieunou-ze pere a zoug d'ar skanybenn, diouc'h ar c'homziou-ze leun a frouden hag a implieur aliez evit nac'h pe evit aseuri an traou, a walc'h a vo deze lavarout : « Kement-ze zo egiz-ze, pe an draz-e n'eo ket « evelse. Rak ar pez a levereur ouc'h-penn a « zeu peurvia euz a hent fall », da lavarout eo,euz a zoare fall ar speret pe ar galon.

4. En em virout a raint ive rag kement tra

a daol trubull ha tregas en ene : rag an displijaduriou, ar c'hlemmou, ar rebechou, ar folladennou, ar rioterez ha rag ar garantez re vraz evid-ho ho-unan hag evid ho zraou.

5. Ar re pere un em lezo da vont d'ar fotouze, a vo kelennet gary, dirag ar re all zoken, mar n'ho deuz ket teurvezet en em gorija war ze goude bean bet avertiset e sekred.

6. Ar c'hoarezed, pere a vev en servich an eztron pe e ti ho zud, a reglo ho silans hervez an dereadegez kentoc'h evit hervez eur reglen striz, ha hervez doareou ar re dindan pere en em gevont kentoc'h evid hervez ho bolonte ho-unan ; rak, mar eo gwelloc'h ar sentidigez evid ar sakrifiz, a tle ive bean dreist d'ar silans. Ha neuze, dre ma-z-eo ar garantez bepret deread : a tleont diwalloud da vean diez d'ar re all dre eur silans krenn. Taoul a raint pled hep ken da loskel komzou didalvez, rak o lavarout kalz a langach a tiskouefent eun ene berboellik ha goulou euz ar sonj a Zoue, ar pez a ve meurbet enep da speret ho stad.

7. Ar c'hoarezed, evid gwir a dle beva

bepret gand ar sonj a bresans Doue, hag en em rei da ze dalc'h mad. Evit dont gwelloc'h a benn a gement-ze, a selloint e Doue taer fresans, ar beza, ar galloud hag an anoudegez, da lavarout eo, penoz a ma Doue presant dre oll dre he vrásder, penoz en em astenn he c'haloud war gement tra zo, ha penoz en deuz eun anoudegez krenn a bep tra. Na wel ket hep ken an diavez euz hon oberiou, mes he sellou a ia beteg ar plegiou douna euz hon speret hag evuz hon c'halon.

8. Hag evel en deuz Doue taer fresans evid-ump, en em raint ive presant da Zoue e tri stum : 1° dre ar wel euz he vrásder divent pehini rea deze bean bepret dre oll gand-han ; 2° dre ar wel euz he c'haloud divent pehini rea deze bean bepret dindan-han, en hevelep doare ma vevont ha ma reont pep tra enn-han ; 3° dre ar sonj euz an anoudegez krenn en deuz a bep tra, en hevelep doare ma anaf o obériou, ho sonjesonou hag ho oll desiriou. Kredit ervad d'an taer gwirionez vraz-ze hag en em dougint dre eno euz eun tu, d'an doujans ha da garantez Doue, hag eveuz eun tu

all, da zisprisa ar bed hag he vaniteou. E gizze en em viroint dibec'h dre an aoun d'ofansi Doue, hag en em reint ar memez amzer dar brasa vertusiou; rak, ar soudarded ar muia digaloun a zeu da vean kalounek ha kourajuz dindan daoulagad ho chef.

SKLERIDIGEZ.

1. Na zo ket nemeur a dra hag a ve muioch' gourc'hemennet ebarz an ursiou rilijius evid ar silans; dre ma-z-eo anavet penoz na zo na devosion na buez interieur ebet hep ar peoc'h. Hep ar silans na anaf den ebet ervad nag he zeveriou nag he zefojou, hag a tremen ar vuez ebarz an dievezted, en dislealded hag ebarz an dalledigez.

2. Evid en em virout rag an drougeur-ze, a taolo evez ar c'hoarezed war neze ho-unan; a viroint ar silans hag a kemeroingt preder da chelaou mouez ar c'hras. Rag ama ar silans na c'hoarvez ket hep ken o tiwalloud a lavarout komziou didalvez, mes o pellaat kentoc'h an traou didalvez diouz ho speret, evit rei ho

sonjesonou e trezek Doue, en hevelep doare ma halloint lavarout gand an Abostol penoz a ma ho c'homzou en env.

3. Evid ariout gand ar speret-ze, en em gustumoint da gomz nebeut. Ha pa c'hourc'hemennoint eun dra bennag, ma vo bepret gant douzder. Na raint ket ive respontou rust pe grons. Ma vo bepret ho c'homziou leun a zouzder hag a beoc'h e kefer an oll, en hevelep doare, ma vo, hervez an Abostol, ar skouer vad hag ar furnez en ho frezegennou.

4. « Plijadur an Aotrou Doue, eme ar « Speret-Santel, eo bean gant bugale an dud. » Ar c'hoarezed a lakai ive ho flijadur hag ho euruzted o veangand-han, hag o choum gandhan evit kerzet mui ouz mui er barfedigez euz ho stad. Kement-ze eo ar pez a c'hourc'hemenn he-unan dre ar c'homzou-ma : « Kerzit em « fresans ha bezit parset. » Galloud a helleur lavarout, gant gwirionez, penoz eo kement-ze unan euz ar brasa doareou d'ariout gand ar vuez spirituel. Rak, sonjal a ma Doue presant dre oll, a zo en em dougen da heul an oll vertusiou, ar feiz, an esperans, an humilité,

ar basianted, ar binijen, ar sentidigez; kement-ze c'hoaz a zo kaout sonj euz an obligation d'ober pep tra gant devosion, d'evesaat ar skientou, da bedi gant kaloun, da soufr gant doujans, da zerc'hel mad d'an deveriou ha d'en em virout rag ar pec'het.

5. Kement-ze a leke ar Roue profed da lavarout : « Aotrou Doue, peleac'h mont evit « tec'hel a zirak ho presans? Mar savan en « env e-z-hoc'h eno, mar diskennan en ifer- « niou, ho kavan eno; mar fell d'in mont da « choum dreist d'ar moriou, a vo ho torn em « dougo hag em reno. Mes martese a hallo « tevalijen an noz ma c'huza. Nan; rak an « devalijen zoken a zo hep tevalijen dirak ho « taoulagad. Evid-hoc'h eo ker skler an noz « evel an deiz. »

6. Na vevomp ket zoken nemet dre ma souten ha ma talc'h ac hanoump. Na hallfemp ober netra, mar n'hen greafe ket gannimp : hep-z-han a vije hon daouarn hep ober hag hon zreid hep fin. Ma verko ar c'hoarezed ar gwirioneou-ze ervañ en-ho speret, evid en em dougen d'ober usaj vad euz galloudegezou ho

c'horf hag eveuz re ho ene evit gloar Doue hep ken hag evit heul he lezen santel.

PENNAD XVII.

Euz an ofiz divin, hag ar pedennou all a c'he-nou.

1. Ar beden eo an nesesera, nan hep ken abalamour ma-z-eo gourc'hemennet gant Doue, mes c'hoaz abalamour ma-z-eo evid-oump unan euz ar brasa doareou a silvidigez. Doue a brepar dimp he c'hrasou, mes c'hoant en deuz ho goulenfemp, evid ober dimp santoud e giz-ze hon izelder hag hon dougen d'an humilité. Red eo zoken anavout penoz na c'houlen ket hep-ken pedennou a speret. An den n'eo ket eur speret pur; gret eo gand eur speret hag eur c'horf; ha Doue a c'hortoz hommaj an eil hag egile.

2. Euz eun tu all a tleomp dean dalc'h-mad meulodiou ha trugarez. Evel na hall ket ar c'hoarezed akuita an dever-ze dalc'h-mad, hen

graeint da viana d'ar seiz heur merket gand an Iliz. E giz-ze, ar re hag a oar lenn, a lavaro bemde ofiz an urz, pe ofiz bian ar Werc'hez hep ken, hervez usaj Menez-Karmez pe al lid romen.

3. Ar re ha na ouzont ket lenn a lavaro evit Matinezou pemp war-n-ugent *Pater* hag *Ave*. Da sul ha d'ar goeliou a lavaroint hanter kant. Evit Laudez, Prim, Tierz, Sext ha Nonez a lavaroint seize *Pater* hag *Ave* evit pep hini; pemzek evit Gousperou a seize evit Komblidou.

4. Ar superiored a hallo diskarga diouz eul loden euz ar pedennou-ze ar re hag ho difou eur gwir abek bennag.

5. A raog ar pred a lavaro ar c'hoarezed eur *Bater* hag eun *Ave* evid ar *Benedicite*; ha kement-all evit trugare goude ar pred, nemet gout a reafent ar pedennou kustum euz an urz evit kent ha goude ar pred.

SKLERIDIGEZ.

1. A zaleg ar mintin a lavaro ar c'hoarezed Matinezou ha Laudez, pe mar kevont gwell a halloint ho lavarout an abardez diaraog. La-

varout a raint Prim, Tierz ha Sext diouz ar beure en amzer ma vo ar muia deread dioud-ho. Ebarz an desiou iun, a lavaroint ive Nonez a raog mernia. En desiou-all a halloint lavarout Nonez a raog Gousperou. War lerc'h Gousperou a lavaroint Komblidou a genfer gand an amzer e pehini a ma kustum an Iliz d'ho c'hana.

2. En em akuita a raint euz an dever-ze dre ar wel a c'hloar Doue hag evid enori ar Werc'hez santel, o pedi a speret hag a galon, ha nan a c'henou hep ken, gand aoun da veritoud ar rebech-ze a reaz Doue d'ar Judevien, dre ar profed Isaï : « Enori a reont a c'hanoun a « c'henou; mes ho c'haloun a zo'pell diouzin. » En em rei a raint eta neuze da sonjesonou santel, evel offr da Zoue ho doujans dre ar wel euz he vajeste infinit, en trugarekaat euz ar mad-oberiou en deuz gret en ho c'henfer, apaisi he juztiz, pe goulenn he drugarez ha sikour he c'hras, pe c'hoaz enore misteriou passion J.-K. evel, da Vatinezou, he beden e jardin-Olived o c'houezi an daour hag ar goad, an doare kriz gant pehini e-z-eo digemeret gand ar soudardet; da Laudez, he stad klem-

muz ha dilezet gand an oll, hag an injuriou a zismegans pere oe gred dean e pad an nemorant euz an nozvez poaniuz-ze; da Prim, ar falz testeniou diwar pere oe barnet d'ar maro; da Tierz, he flagellasion euzuz hag a zispennas ar c'hik euz he gorf sakr: da Sext, he guru-nidigez a spern, hag ar sae gant pehini oe gwisket dre goapaerez; da Nonez, an dougen euz he groaz; da C'housperou, he grusifiamant hag he varo; da Gomblidou, he zisken euz ar groaz hag he enterramant.

3. O sonjal e kement-ze, a kreskoint enn-ho ho-unan karantez Doue, glac'har ho fec'hejou' devosion hag anoudegez-vad. Benniga a raint madelez an Aotrou Doue, ha sevel mui ouz mui da gaoud ar vertuz ha parfedigez ho stad.

4. Ar re hag a lavar ofiz bihan ar Werc'hez a lavaro ar *Bater*, an *Ave* hag ar *Gredo* a raog Matinezou, kerkoulz ha goude Komblidou.

5. Ar pez a zo bet lavaret war doare ar sonjesonou devod pere a helleur da gaoud e pad pep loden euz an ofiz, a hall ive mont ar memez tra gand ar pedennou pere a zalc'h lec'h d'an ofiz evit ar c'hoarezed ha na ouzont ket lenn.

PENNAD XVIII.

Euz ar beden a galoun, pe an oreson mental.

1. Evel heritourezed da speret ar profed Eli, en em uniso ar c'hoarezed dre gustum gant Doue dre eur birvidigez santel. Mes kement-ze na ziskargo ket a neze da gemer bemedez eun hanter heur pe ouc'h-penn, mar hen gellont, evid ober meditasion, rag houn-nez, eme santez Thereza, eo an or dre behini a entre gras Doue en ho eneou.

2. En em prepari a raint d'ar beden a galounze dre eul lektur devod hag a rei dez-ho peadra evid-ze. Ar re pere na ouzont ket lenn a hallo chelaou lektur ar re all, pe sonjal gant ho speret ho-unan eur mister pe eur gelennadurez santel bennag euz ar rilijion.

Red mad eo dese lakaat ho speret da genta da sellout piz ar gwirioneou-ze, evit ho anaout ervad, hag evid en em disober dre eno euz blaz hag ideou ar bed. Dleoud a reont klask ama avantajou 'ha talvoudegez an devosion stard,

evel d'en em gorija euz a seurten defotou, ha da akasita seurten vertusiou, dreist pep tra ar binijen, an humilite, ar sentidigez, ar garantez an doujans da volonte Doue, ar basianted e kenfer an neza, etc.

3. Na vo ket a walc'h dez-ho eta ober sonjesonou ha ratozou goullo ha disrouez. Kemer a raint evid-ho ho-unan ar sonjesonou pere a atizo ar Speret-Santel deze; hag, a raog achui, a kemeroint eur resolution bennag deread hervez ho ezommou.

4. Diwall a raint d'en em lezel da vont d'ar ienien pe d'an digaloun dre ar sec'hour hag an distrakcionou, mes kaout sonj kentoc'h penoz na harz ket an epreuviou-ze frouez an oreson, hag a tleont en em servicha dioud-ho evid en em humilia dre ar wel euz ho sempladurez.

5. Taol a raint preder ive d'ober kentoc'h oreson, a galoun evid a speret, da lavarout eo, gant santimanchou a garantez kentoc'h evit gant ar skiant. Rak e gwirionez, an niver vraz a sonjesonou, pell diouz dougen d'ar vertuz ha maga an ene, na reont aliez nemet

hen dibella hag en disec'ha; hag e giz-ze a helleur zoken ober oreson bemde hep bean muioc'h unisset gant Doue, na muioc'h distag diouz ar pec'het, na muioc'h aketuz evid ar vertuz nag evid madou an env. Na en em servichoint eta euz a sonjesonou nemet evit prepari ho c'haloun d'ar santimanchou ha d'ar resolucionou santel.

6. Red eo deze ive kaout sonj e pad an deiz euz ar refleksionou hag ar ratozou en difou aliet ar speret-santel deze, evel ive c'hoaz euz ar resolution vad ho difou kemeret, gand aoun na deufe ar menosiou pe an inspirasionou kenta euz ar c'hras da vont pare.

SKLERIDIGEZ.

1. Ober oreson eo sonjal e Doue, e misteriou hon redempzion, en hon finvesiou diveza, e stad ho ene, e doareou da en em gorija, da drec'ha war ho zemptasionou, da garet Doue ha da heul he lezen santel. Kalz a stad a rai eta ar c'hoarezed euz an ober santel-ze, o sellout evel eun trugare hag eur faveur vraz bean digemeret e giz-ze en presans Doue evit komz oud-han.

2. Na selloint ket an oreson evel eun dra boaniuz, nag en em diskarga dioud-hi war bouez eun digare dister bennag, mes taol a raint evez mad d'he ober na gant klouarder na gant distraksion. Kemer a raint preder, hervez kusul ar Speret-Santel, da brepari ho ene d'an oreson, ha kement-ze o trec'hi hag o enebi ho zechou, skanvder ho fenn, kuriosite ho speret, ha frouden ho c'hoantou.

3. Chelaou a raint gand evez al lektur war doare an oreson; ha neuze en em reint d'ar veditasion, o sellout gant kalz a vez hag a humilite peger enepeo ho buez da gelennadurezou an Aviel; hag o anaoud evelse ho defotou, a lakaoint preder da welaat ho buez ha d'en em neveaat en Jesuz-Krist. En em nerza a raint da genober gand ar c'hras divin, o kemer ar resolutionou ar muia dereum evid ho ezommou.

4. Mar deu dez-ho sec'hor, diegi ha c'houervder, ho difou sonj euz a enoeou mantruz hon Salver hag euz he stad dilezet gand an oll e Jardin Olived ha war ar groaz; na chelaouint ket ho displijaduriou; mes en em gustumi a raint da zougen ar stad-ze gant pasianted hag

humilite. An epreuviou-ze a c'hoarvez dre volonte Doue, pehini ho digaz evid dizouna an ene euz al leaz c'houek ar c'honsolasionou celestiel, hag evid hen dougen da eun devosion muioc'h nerzuz ha muioc'h postek. Ar c'hoa-rezed eta a zougo ar poaniou-ze keit ha ma plijo gand Dòue, ha hep dilezel Morse an oreson; rak, eme santez Thereza, arabet eo sellet evel eun amzer gollet an hini a dreme-neur e giz-ze en oreson hep tanya ar frouce nag ar plijadur. Gounid a reeur bepret kalz seul-vui ma en em roeur d'an oreson hep consolation. (1)

(1) Mar kouezour ebarz ar ienien o vedita, pell diouz diveraat an amzer merket evit an oreson, a tieur hen astenn eur penn-dik hi.oc'h evit stourm ouz an enoe hag evid en em drec'ha, o c'hortoz gand humilite bezid ar Speret-Santel. Daou amzer riskuz a zo evit an dedevod, amzer ar c'honsolasionou ha hini ar sec'hor. Ebarz ah hini kenta a hall an ene dont da vean didalvez o sellet evel frouce he labour ha priz he vertuz, ar pez-n'eo hep ken nemet eur faveur euz an env. Ebarz an eil, e hall en em lezel da vont d'an nec'h, dan dristidigez ha d'an disfisians evel pa vije dilezet gant Doue. (*Sant Ignaz.*)

PENNAD XIX.

Euz a sakramant a binijen.

1. Ar c'hoarezed a iel da govez eur weach bep miz; ha neuze gant goeliou hor Salyer, gant re ar Werc'hez ha gant re ar sent brasa euz an urz: ha goude, ken aliez a ma kavo ar c'hovesour deread evit mad ho ene hag evitho e'homunionou reizet.

2. A raog mont d'ar govesion a selloint-piz ho c'honsians hervez sklerijen ar feiz hag ar wirionez, ha nan hervez an tromplexonou euz an ourgoull. An eksamen-ze na vo ket gret dre hast na dre gustum, mes gand poell ha preder, o sellout ho zechou, ho obligasionou, ho c'houdu, ho c'hoantou hag an doareou pere ho deuz gallet kreski ho fotou.

3. Goude kement-ze, en em reint d'an humilité ha d'ar glac'har, evid offr da Zoue, evel ar Roue profed, eur galoun mantret hag humiliet. Na govesaoint ket eta dre gustum, mes gand ar preder a c'houlenn eur govesion vad :

dre-ze, na hen graeint ket hep ken evit lakaat ho speret en peoc'h, evid distaol an nec'hiou hag ar skurpuliou, evel ma ari gant kalz; mes dre feiz hag evid en em santelaat, gand eur glac'har gwirion ha dreist natur. Ar glac'har-ze en em astenno d'ho-oll bec'hejo, (1) hag a vo heuliet gand ar resolution d'en em gorija.

4. Ho c'hovesion a vo humbl hep digare na troitellerez ebet. Diskleria a raint gand gwirionez an traou poaniusa evel ar re distera, o tiskouez ervad stad ho c'honsians, hep lezel an diaoul da eraea ho zeed dez-ho. Lakaat a raint evez da gomz freaz, gant poell ha berder, o rei mui da c'hlac'har ho fec'hejou ha d'ar resolution d'en em gorija dioud-ho, evid d'ar c'hlask pismiguz ha d'an niver krenn euz-ho fotou.

5. Neuze a tigemeroint gand resped ha doujans kelennadurez ho c'hovezour hag ar binijen a vo roet deze. He ober a raint ervad ebarz an amzer hag er stum ma lavaro deze,

(1) Petra bennag na zeu ket an defot a gontrision evit ar pec'hejou dister, da harz galloud ar sakramant e kenfer ar re all a bere a ve eur gwir glac'har, a vihana kouskoude he fruez.

gand eur speret a c'hlac'h har hag a anoudegez-
vad hag evid satisfia d'ar justiz divin.

SKLERIDIGEZ.

1. Ar c'hoarez a dostao da sakramant a binijen, evel da unan euz ar c'henta mamme-nou a santelez hag ar barfedigez. « Degas a rea e gwirionez deomp, eme sant Laurans- Justinien, an eurusa galloud, apaisi a rea Doue, unani ar bec'herien, gwalc'hi ar pec'hejou, netaat an eneou, obten pardon, sikour gounid war an techou-fall, kreski gras Doue, hag hon lakaat e stad d'ariout e gloar envo. » Ober a rea da garantez Doue ha d'ar virtusiou-all dreist natur kreski en enoump ha rei deomp nerz nevez enep an temptasionou.

2. E giz-ze, petra bennag ha n'en dife ar c'hoarez nemet pec'hejou dister da rebechi d'ho c'honsians, na dremenoint ket kouskoude hep tostaat da sakramant a binijen; rak, bean eo ar remet seura evid ho gwalc'hi. Mar ro ar vuez d'ar pec'haer, a ro ar iec'het d'an den

santel ; mar eo neseser d'ar c'henta e-z-eo meurbet talvouduz d'an eil. Mes dleout a reont ama diwall rag ar gustum, ha lakaat evez d'ober ar pèz a zo red evit eur govesion vad. O sellout ar pec'het evel eun dismegans da vadelez Doue, a kemeroint eur glac'h ar nerzuz hag eur resolution gwirion d'en em gorija. Rak, mar kouezont a dare taol ha taol, mar c'huitont peur-vuia d'ho obligasionou, petra a helleur da sonjal euz ho finjen, nemet ma-z-eo didalvez ha difrouez?

3. Digemer a raint gand resped ha doujans ar binijen a vo roet deze, hag he akuitoint penn da benn gand devosion, dre ar wel da satisfia d'ar justiz divin; rak, goude ar pec'het pardonet, a choum peur-vuia eur boan da zougen hag a renko bean paeet dre ar binijen.

PENNAD XX.

Euz ar gommunion santel.

1. Ar c'hoarez a vevo en hevelep doare ma c'halloint kommunia aliez. « Kommuniet

« bep sul, eme sant Augustin, kement-ze zo
 « eun dra hag e alian an oll d'ober. » Labourat
 a raint eta d'en em virout bepret ken pur ha
 divlam ma voint bepret e stad da heul an ali-ze.
 Mes evel ma zo kalz a desiou en pere a tere
 oud-ho tostaat ouz ar sakramanchou evit res-
 point da volante an Iliz ha da speret an urz,
 ha ma-z-eo neseser dese kaoud eun dra bennag
 merket ha lezenet evit ar c'haera hag ar san-
 tela ober euz ar vuez gristen, a komunioint an
 desiou hag a zo merket ama warlerc'h, nemet
 harzet a veent dre eur gwir-abek bennag, evel
 klenved, beach red, affer hastuz, pe ali enep
 a berz ar superioreo pe a berz ar c'hovezour.

1° Bep sul epad ar bla;

2° An desiou goel a bere chetu ama ar roll
 hag an amzer.

Gwenver : ar Sirkonsision euz hon Salver,
 an deiz kenta ar bla; deiz goel ar Rouane,
 ar 6; deiz goel hano santel Jesuz, ar 14.

C'houevrer : ar Burifikasiōn, an 2; deiz goel
 sant andre Korsini, ar 14.

Meurz : deiz goel sant Joseb, an 19; deiz
 goel an Annonsiasion, ar 25.

Mae : deiz goel sant Anj, merzer, ar 5; deiz
 goel sant Simon-Stok, ar 16; deiz goel santez
 Madelen a Pazzi, ar 25.

Mezeven : deiz goel ar profed Elise, ar 14;
 deiz goel Sant Ian-Badezour, ar 24; deiz goel
 sant Paer ha sant Paul, an 29.

Gouere : ar Visitation, an 2; deiz goel an
 Itron a Venez-Karnez, ar 16; deiz goel sant
 Eli, gour-dad an urz, an 20; deiz goel santez
 Anna, ar 26.

Est : Assomption ar Werc'hez, ar 15; deiz
 goel sant Loiz, roue a Franz, ar 25.

Gwengolo : Ganidigez ar Werc'hez, an 8;
 deiz goel sant Mikel, an 29.

Here : goel ar Rosera, ar sul kenta; santez
 Theresa, ar 15.

Du : goel an oll-sent, ar 1er; goel an anaoun,
 an 2; Presantasion ar Werc'hez, an 21.

Kerzu : Konsepcion ar Werc'hez santel, an
 8; deiz an Nedelek, ar 25; deiz goel sant Ian
 an Avieler, 27.

Ouz penn, ar iaou Amblid; ar iaou Bask;
 deiz goel ar sakramant ha hini he eized; deiz
 goel ar sant pe ar santez a behini a tougont an

hano; deiz enterrant ar c'hoarez, ha deiz ar servij a eized.

2. Mar ho deuz devosion da gomunia aliesoc'h, a halloint hen ober, hervez an ali euz ho c'hovezour; mes taolont evez da ziwall a vont gwech ebet da gomunia dre gustum pe dre eun abeg humen bennag; ma vo bepret gant devosion, gand eur speret a feiz hag a zoujans, evit kreski er vertuz hag en karantez Doue.

3. Dougen a raint ive d'an daol sakr an doareou deread. Ar c'henta eo d'anaout ar bara celestiel-ze, o kaout sonj penoz eo korf ha goad Jesuz-Krist, hag o adori gand doujans ar mister divin-ze; an eil, eo da garet Doue ha da gaout eur garantez gwirion evid an nesa, en hevelep doare, mar kouezont en eur gasoni bennag en em ananoint a raog mont ouz an daol santel; an drede, eo da gaout eur gonsians glan a bep pec'het marvel. Ar c'hoarez a dougo zoken aket da netaat ho c'haloun a bep karantez evid ar pec'het veniel; ar bevared, eo an humilité; dleoud a reont anavoud pegeant ezomp indin a gen braz trugarez.

SKLERIDIGEZ.

1. Evit prepari gweloc'h ho c'haloun d'ar pried celestiel, en em diwiskoint a bep karantez evid ar grouadurien, a vagoint enn-ho honnan eur c'hoant braz d'en resev, hag a voint gwelet, a bep ma komunioint aliesoc'h, o pellaat mui-ouz-mui diouz ar pec'het, o kaout mui a aket evid servich Doue hag evid ober ho deveriou; rak ar gomunion santel pa ve gret ervad a deu de dorri an techou fall, ha da dic'haoui ar pez a meump kollet euz a vuez ar c'hras, da garga ar galoun euz tan ar garantez divin ha da c'hounid deomp ar vuez eternel; evel ive pa gomunieur e stad fall, a keveur ebarz ar sakramant-ze hon c'holl hag hon barnedigez.

2. Goude ar gomunion a choumoint dastumet e Jesuz-Krist. Neuze, eme santez Thereza, a ma ar gwir amzer a silvidigez hag a c'hras; an amzer ar muia deread evit komz gant Doue, evit hen meuli ha goulenn digand-han he drugarezou. Kalonek a voint eta d'hen trugare-

kaat, da rei dean ho hommaj evid eun doneson kerprisiuz, hag en em aketoint da respount da eur faveur ker braz dre ar santelež-euzho buez. Rak, dleout a reont gout penoz, goude bean resevet ar sakramant divin-ze, mar na veent ket muioc'h dévod, muioc'h karantezuz, muioc'h pinijenet, na veent ket hep ken rebechuz dirag Doue, mes rei a reafent zoken leac'h da skouer-fall evid ar bed.

PENNAD XXI.

Euz a sakrifiz santel an oferen.

1. E kement ha ma aotreo dez-ho ho stad hag ho doare, a klevoingt bemdez an oferen, ha kement-ze evit meur a abeg. Ar c'henta en em gav a du gand ho gounid memez; bean eo ar brasa doare pehini ho deuz da enori Doue, da gaout he c'hras, d'en trugarekaat euz he vad-oberiou, da zistana he justiz ha da c'hounid he vadelezou.

2. Dleet eo a hent all d'an dud gwestlet da

Zoue kaout eun devosion hag eun aket dreist d'ar re all evid ar sakrifiz dispar-ze, pehini a zigas da Zoue mui a c'hloar evid oll meritou ha vertusioù ar sent.

3. Evel priedou d'an aotrou Doue, a tleont ive en em diskouez hastet braz da ajista en eur mister e pehini a tiskouez kement a garantez hag a vadelez, ouz en em sakrifia evid-oump, ouz en em rei deomp hag o pedi evid-oump. Ar c'hoant d'en gwelout, da danva he bresans, d'hen trugarekaat, ha da rei dean ho hommaj, a dle bean a walc'h evid hon dougen da glevet an oferen.

SKLERIDIGEZ.

1. Dont a raint d'an oferen gant poell ha devosion, o entren en speret ar sakrifiz evid en em offr ive gant Jesuz-Krist.

2. Heul a raint an oferen evid adori ar vaste divin, pehini na hall ket bean enoret ervad nemet dre ar sakrifiz-ze. Hen offr a raint war an dro gand an Iliz evit distana justiz Doue, evit dic'haoui an dismegansou en deuz gret

ar pec'het dean, evid anaout he vadelezou hag
he drugarez.

3. Bean ho difou ive preder d'en offr evid
mad an urz oll, evid ar c'hoarezed maro ha
bev, hag evid ar re all evid pere a tleont dreist
pep tra pedi Doue.

4. E kenver ho mitisien, ar c'hoarezed a
dle taol evez ma pleustroint ar sakramanchou,
ma klevoint an ofisou hag ar prezegennou a
reeur en Iliz, ma viroint gourc'hemennou Doue
ha re an Iliz, ma raint'ho fedennou bep noz ha
bep mintin ha ma tougoint eun devosion vraz
e kenver ar Werc'hez santel.

PENNAD XXII.

Euz al lektur spirituel hag eksamen ar gonsians.

1. Ar re hen gallo, a rei bemdez eur maread
amzer d'al lektur spirituel, hag, a raog da ze,
a c'houlennoint digant Doue ar sikour d'en
ober ervad.

2. E kement-ze a klaskoint ho santeledigez,
o chelaou gant doujans komz Doue ha mouez
ar c'hras, evid en em gorija euz ho defotou ha
kreski mui ouz mui er vertuz : evelse, na len-
noint ket dre gustum, dre frouden pe dre
guriosite, o redek a wesiou eul levr hag a
wesiou eun all ; mes o kemer ali ho superiorez
pe hini ho c'hovezour, en em stagoint ouz eul
levr mad, hag hen lennoint gant poell ha de-
votion.

3. Ar c'hoarezed a rei ive stad d'euz an ek-
samens a gonsians, evel d'euz eun dra a zal-
voudegez vraz, evid he ober bep noz reiz. En
em renta a raint kount euz ho c'hondu epad
an deiz, evit anaout ar pez ho deuz da gorija
enn ho ho-unan ha da zic'haoui dre ar binijen.

4. Da genta en em lakaoint e presans Doue,
o adori a nean evel ho barner, hag o c'houleñ
digand-han ar c'hras d'anaout ha da welout ho
fotou.

5. Neuze en em reint d'an examen euz ho
fec'hejou, o envori ho deveriou, ho c'homsiou
hag an doareou euz ho ene epad an deiz.

6. Goude-ze en em humilioint euz ho fotou,

a c'houlenoint digant Doue trugarez, a kemeroint ar resolusion d'en em gorija ha d'enem eve-saat gant mui a evezebarzan okasionou da zont.

SKLERIDIGEZ.

1. Lenn a raint nebeut war eun dro; ha sonjal er vad en gwirioneou al lektur, evid ho c'hemer evid-ho ho-unan, ha neuze evid mirout ar frouez dioud-ho, da lavarout eo, ar gelen-nadurez hag an aliou mad pere ho difou kavet ebarz.

2. Aketuz mad a voint d'an eksamen a gonsians, nan hep ken abalamour ma-z-eo eur preparasion pamdiek evit sakramant a binijen, mes c'hoaz unan euz ar gwella doareou evid en em disober euz ho defotou ha da sevel d'ar barfedigez. Mar tremeneur hep he implia evel ma-z-eo deread, en em stlejeur en henchou ar glouarder hag an dislealded. Konsians eur c'hoar ha na ra eksamen ebet; pe en grea di-preder, a zo evel eun douar dic'hounid hag en em garg a zreiz hag a spern. (1)

(1) An eksamen partikulier a zo unan euz ar seura doarcou evid gwelat eun'ene stag ouz ar bed. C'hoarvezoud a rea o ober brezel

PENNAD XXIII.

Euz obligasion ar reglen, euz an diskargou hag eveuz an oberiou dreist ann dlead.

1. An artiklou euz ar reglen da bere n'eo ket dalc'het ar c'hoarezet dre ho gwestlou, na oblijont ket dreiz-ho ho-unan dindan boan a bec'het. Na-z-int nemet kelennadurezou hag aliou salvuz evit sturia ar c'hoarezet hag ho ren da eur vuez muioc'h santel ha parfed.

2. Ho mirout a raint kouskoude gand aket, abalamour ina-z-int ker talvouduz ken a deu ar Speret-Santel d'ho c'hourc'hennna : « En « em stagit ouz ar reglen, e mez-han, ha na « he c'huitait ket. Mirit-hi ervad, rak ho puez « eo, » da lavarout eo, mammen ar vuez san-tel ha dreist natur pehini eo gwir vuez an ene ha gward ar silvidigez. E gwirionez, beva hervez ar reglen, a zo beva hervez bolantez

d'an tech-fall pehini a vestrounia a c'hanoump, o stourm oud-han bep taol, en em evesaat bepret gand evez evid hen trec'hi, hag o tistrei gant glac'har e tzeg Doue bep gweach ha ma askouezeur ebarz. (*Sant Ignaz.*)

Doue ebarz ar sentidigez hag e speret Jesuz-Krist; ha kement-ze eo evid-oump ar gwir doare da santelaat hon oll oberiou, ha d'ariout leun a veritou er vuez eternel.

3. Ar c'hoarezed he sello eta e giz-ze gant daoulagad ar feiz; ha dre eno en em lakaoint e ztad da zigemer ha d'ober gant doujans ar pinijenou a vo roet dez-ho evit al lodenou euz ar reglen da bere a voint bet disleal.

4. Mar zo hag a c'hoanta kemer muioc'h a zevosionou hag a binijenou evid na verk ar reglen, a Aotrou Doue hep mar a zalc'hokount dez-ho a gement-ze, mes na raint netra a dreist reglen hep aotre ho superiorec pe ho c'hovezour; ha neuze zoken, a tale'hoint ar poel-ze pehini eo ar merk euz ar gwir vertuz.

5. Evit ar pinijenou merket gand ar reglen; evel ar iun, an abstinans, an direktour a hall, pa gav deread, diskarga dioud-ho ar re sempl, ar re glanvidik ha kement hini hag he deuz eur gwir abeg bennag.

SKLERIDIGEZ.

1. Petra bennag na oblij ket ar reglen dindan poan a bec'het, nemet pa c'hoarvez disprizans evid he beli (1) pe gwall-skouer evid an nesa, ar c'hoarezed he heulio kouskoude gand aket penn da benn hag raint dre garantez Doue oll ar pez a verk, evit bean direbech, e barnedigez Doue, da vean beet enn aner ar c'hras euz ho galvedigez. (2)

2. Rak, diwallont da lakaat en ho fenn a hellont he zorri digoust, nag he dilezel hep taol harz ouz ho silvidigez; pa-z-eo gwir, n'en em brivfent ket hep-ken dre eno euz ar grasou staget ouz oberiou ha miridigez ar reglen; « mes enebi a rafent c'hoas urz ar Brovidans

(1) Ar pez a henveur disprizans evid ar reglenou rilijiuz, eme Bossuet, eo an enep euz ar pez a c'helveur sempladurez, dievez-ted, troidel, a zoug eur fallagriez evoret. Eun diegi paduz ha penverz ha na gemerer ket a breder da drechi, a zoug disprizans, hag a hall gand an amzer dont da vean pec'het marvel, mes nan eun diegi berr-baduz. Tom. 39, p. 93.

(2) An traou distera zoken euz ar reglen a zo prisius da zaoulagad ar feiz. « Ar pez a seblant dister e servich Doue, eme sant « Fransez Xavier, a zo braz e gwirionez! Hag ar re a zispriz an « traou dister a zo ho-unan dister ha disprizuz. »

“ divin , ha tenna a war neze ho-unan an
 “ dilez euz a c'hrasou Doue , ar pez a lakafe
 “ eun ene e risk da goueza ebars an diveza
 “ drôugeur ; en hevelep doare , m'ar n'eo ket
 “ eur pec'het gwirion terri ar reglenou ,
 “ kement-ze kouskoude a zoug d'ar pec'het
 “ en eur stum pehini , daoust ha n'eo ket
 “ tost , na vir ket nebeutoc'h da vean bepret
 “ noazuz . ”

3. Kemeront eta preder da aseuri ho silvidigez , o heul ervad ho reglenou , ha d'en em binividikaat e giz-ze a santelez hag a veritou . Pa c'hoarvezo gand-ho da c'huita dez-ho , dre ho fot , dec'haouint an torridigez-ze dre eur binijen pehini a vo roet deze gand ho c'hovezour , mar eo partikulier an o mision , mes gand an direkteur , mar sell ar sosiete , da lavarout eo , mar eo publik ar fot , a vo publik ive ar hinijen .

4. Kouskoude , pa vo eun abeg skler a walch , a voint diskarget euz an artiklou pere na halloint ket da heul . Gret a vo e giz-ze en ho c'henver evit lemel pep skurpul digand-ho , ha rei dez-ho ar memez amzer an doare da

zie'haoui dre verit ar sentidigez , al loden euz ar reglen pehini na hallfent ket da heul hep eur gwir diezamant .

5. An diskargou-ze a vo roet gand an direktleur , pe gand ar govesourien Karmez , e traou a zisteroc'h talvoudegez . Peur-vuia a voint roet e trok evid oberiou-all a zevosion pe a binijen aezetoc'h dez-ho d'ober . Ar c'hoarezed pere a vo beet e giz-ze diskarget , na dleont ken en em drubulia gand aoun da vean disleal d'ar reglen . He mirout a raint e gwirionez dre-ze memez ha ma c'hourc'henn ar reglen rei diskarg hervez an ezomm ; ken zoken ar re ha na c'houlennfent ket kemer diskarg en doareou e pere a varn ar superiore , a ziskouezfe , beteg eur seurten doare , penoz eo gwell gand-ho heul ho bolante ho-unan evit na-z-eo mirout ar reglen .

6. Pa na hallo ket eta ar c'hoarezed , hep eur gwir diezamant , mirout ar iun hag an abstinas a c'hourc'henn ar reglen a tiskle rioint ho diezamant d'an direktleur , evit ma rei diskarg dez-ho ; o troki dez-ho kement-ze en alusen , en pedennou pe en eur binijen-all

bennag. Na dleont ket evit gwir droug-ober gand al liberte-ze pehini ho deuz da gaout diskarg ; mes pa c'hoarvez eur gwir abeg bennag, evel klenvet, kozeni , fallentez an temps , labour poaniuz, diezamant da gaout boed vijel, etc., eo arabet dez-ho kemer poanspered na skurpul evit goulen diskarg.

PENNAD XXIV.

Euz an asamble.

1. Bep miz a vo eun deiz merket, e pehini en em dastumo ar c'hoarezed , pere n'ho difou harz gwirion ebet, da eun heur deread, hag a vo ze en ho chapel, mar ho deuz unan , evit klevoul eno an oferen war eun dro.

2. Rak-tal goude an oferen , mar aotre an amzer hag an darvoudou , a rai an direkteur dez-ho eur prezegen spirituel pe eur gentel war doare ho defotou e jeneral.

3. Mar zo c'hoarezed hag a zo bet gwall-skoueriu, a vo gret ive kentel deze ho-unan

gant karantez; hag ar rebechou-ze a hallobean garvoc'h e kenfer ar re pere a vo bet rebechet c'hoaz diaraog war ar memez defotou. Neuze a vo roet dez-ho eur binjen dereum.

4. Pa na hallo ket an asamble kaout leac'h euz ar mintin, a vo gret en eun amzer-all , ha mar n'en deuz ket ar c'hoarezed eur chapel a vo dibabet eul leac'h-all evit derc'hel ar reunion.

5. E dilost an asamble a vo roet da bep c'hoar eur billed hag a verko dez-hi eur sant da bedi dreist-holl epad ar miz , eur vertuz da heul, pe eun defot da gorija hag ar sujed evid pehini a tleont dreist pep tra pedi.

6. Mar deu provensial an urz d'ober he visid war al leac'h en em dastumo ar c'hoarezed en asamble evid digemer he aliou (1). Neuze , mar en em gav en ho zouez hag a ve disent , pennaduz , gwall-skoueriu, a bere na helleur ket dont a benn, a pere n'ho deuz kemeret preder ebet da wellaat ho buez , goude bean bet keleñnet taer gwech , a tistolo a nez-

(1) Evel n'en deuz ken a brovensial euz an urz er vro-ma a hall an artiki-ma sellet bezid-an eskop.

ho euz ar vreuriez, o kemer kouskoude ali ar superioreed ha hini an diskretezed euz al leac'h. An deiz hag an abek euz an distol-ze a vo skrivet war roll ar vreuriez.

7. En amzeriou-all a helleur ive evid eun abek hastuz distaga ha lemél euz an urz ar c'hoarezed rebechuz. Mes a raog kemer ar c'harventez-ze a c'houlenno bepret an direkteur ali ar gonseil, ha hini an eskop zoken a vo mad da c'houlenn ive ebars an hevelep pleg.

SKLERIDIGEZ.

1. Pa vo prezeget ebarz an asamble enep eun defot bennag, a tiskenno pep hini enn-hi he-c'hunan, hag e sello piz ar pez hi deuz d'en em rebechet evit anaout he defotou, ha kemer ar pleg d'en em disober dioud-ho.

2. Pa-voint rebechet dre ho hano gand ar superioreed, dirak ar gonseil pe en asamble, a tremenoint hep klask digare na rebarbi; rak na vo gret ar rebechou-ze dirak an oll, nemet evit fotou anaveet ha testeniet mad. En heve-

lep darvoud na ho deuz nemet mont war ho daoulin, dougen ar gentel gant pasianted, ha digemer hep klemm ar binjea a vo roet dez-ho.

3. Mar digouez gand unan bennag da res-pount dre zievezed, a vo lavaret dez-hi tevel. Mes gwell a vo neuze tremen hep mont gand-hi beteg ar pal krenn, gand aoun da rei dez-hi abek da greski he fot. Goude à vo gallet, mar kever deread, harz oud-hi da zont d'an asamble e pad eur maread amzer, pe c'hoaz zoken gourc'hemenna dez-hi en em derc'hel er renk diveza.

4. Mar deu brudou-fall da redék war doare eur c'hoar bennag, a klasko ar superioreed anaout ar wirione gand furnez, ha, mar eo-red, a oblijoint, *zoken dre vertuz ar sentidigez sантel*, ar c'hoarezed pere ho deuz anoudegez euz an traou, da ziskleria dez-ho holl ar pez a ouzont war gement-ze. E kenver ar re flatret, a kemeroingt evez da ziwalloud d'ho rebecha, mar int divlamm, na mont e tu gand-ho, mar int rebechuz. Ha na voint barnet krenn, nemet e kement ha ma voint da nebeuta kredet tamalluz mad.

5. Chetu ama ar fotou pere a rea dreiz-ho ho-unam bean distolet euz an urz : 1° an heresi, pe zoken rei dorn ha harp d'an heretiked ebarz an traou hag a sell ar rilijion ; 2° ar fallagriez ebarz an ober pe ebarz ar gomz, hep ma vo ezomm ebet a rei kentel a raog, mar eo braz ar fot hag ar gwall skouer ; 3° revolt enep ar gwir superiore ; 4° ar sakrilach enep ar gwestl a chastete, pe zoken an difisianz da behini a helleur kredi da vad ; 5° komziou re diroll gant tud ar bed, mar na oer ket en em gorijet goude bean bet kenteliet taer gwech ; 6° an disentidigez pe ar stourm deur gourc'henn striz gret da unan pe d'an oll, war doare traou hag a sell ar reglen, pe skouer-vad an oll, nemet dont a rafe ar re disent d'anaout founuz ho fot, ha d'ober gant doujans ar binjen a vo roet deze.

6. Ar re pere a vo kavet tamalluz euz unan euz an direizou-ze, a vo lemet euz ar sosiete, ha diskleriet hevelep ebarz an asamble. An direkteur a skrivo war ar rejistr evel ma zo merket ama war lerc'h, an abek hag an amzer euz an distol-ze. « Hirie... euz ar viz... ar

« bla..., ar c'hoar... N. profesied e drede-urz an Itron a Venez-Karmez, savet al leac'h-
« ma , o vean bet kavet tamalluz euz... gant
« gwall-skouer ha gaou evid ar vreuriez,
« goude bean bet kenteliet taer gwech enn-
« anez d'en em gorija; (pe dre abek a herezi,
« pe a fallagriez, pe dre vean torret he gwestl
« a chastete) a zo bet lemet, euz an urz hep
« gortoz ebet da zistrei ken birviken ebarz.

« Gret en asamble ar c'hoarez, an deiz,
« ar miz hag ar bla merket diaraog. »

Neuze a sino an direkteur ha kement-hini hag a rea lod euz ar gonsel.

PENNAD XXV.

Euz an direkteur.

1. Evel na c'hoarvez ket urz ar garmelited e Franz, e tigouez d'an eskibien en ho eskopti ha d'ar bersoned al leac'hiou e pere en em gav an drede-urz, bean ar superiore kentan. Hepken goulenn a reont digant jeneral an urz

an trugarez hag ar galloud a zevri neseser evid derc'hel ar vreuriez (1); ha mar n'en em gargont ket d'hen sturia ho-unan, a hanvoit evit-ze eur belek leun a furnez hag a anoudegez, pehini a gemer an hano a zirekteur.

2. He deveriou zo da 1° teurel evez ouz ar c'hoarezed oll hag ouz pep hini a du; 2° derc'hel penn d'an asamble; 3° ober bep miz dreiz-han he-unan pe dre eur belek-all eur brezegen pe gelennadurez spirituel evid ho dougen d'an devosion ha da heul obligasionou ho stad; 4° bisita ar re glany, konforti ar re ankeniet; 5° kentelia ha rebech ar re hag a rea fotou; 6° rei an diskargou euz ar reglen, evel ive rei an habid ha digemer ar gwestlou, pa en deuz ar galloud red evid kement-ze.

SKLERIDIGEZ.

1. An direkteur a dle lakaat kalz a furnez ebarz an dibab euz ar re a digemero ebarz an

(1) Ar galloud-ze na-z-co peurvuia nemet ar gwir da ober ar seremoni, da rei un habid ha da zigemer ar gwestlou, o lakaat ar c'hoarezed da c'hounid induljansou ha da gaout lod er madouz all spirituel an urz.

drede-urz, hag e klask kalz nebeutoc'h kreski an niver dioud-ho evid esa ho galvediguez, ha neuze ho ren d'ar barfediguez.

2. Ma tiwallo da gomz aliez e particulier ouz ar c'hoarezed; ha pa vo red kement-ze, ma hen graeio e berr-gomsiou, ha nan el leac'hioukuzet, gand aoun na deufe an aket zoken en deuz evit mad ho ene, da vean eun abek a zisfisiens hag a deodadou.

3. Ma tiwallo da vean birviken familier a wale'h gand hini ebet, evit diskleria dez-hi ar pez a dle da zerc'hel sekred war gondu pep hini pe war ren ar vreuriez oll.

4. Eur weach ar miz en difou preder da zerc'hel asamble ar c'hoarezed, ha d'ober eno ir gelennadurez merket. Mar n'en deuz ket unan dibabet, e hallo lenn eur pennad bennag euz ar reglen ha rei skleridigez neuze var-ze.

5. Dleoud a rea teurel pled d'en em diskouez re greduz war ar budou hag ar c'hlemmou a glevo war doare ar c'hoarezed. Klask a rai ar wirionez gand furnez, o ober zozen goulen ouz ar re damallet, hag o rei kentel dez-ho a du, a raog ho rebech dirak ar gonscil pe an asamble;

en em virout a rai zoken d'ho rebech dirak ar re-all, pa vo a walc'h euz an aliou sekred evit lakaat ar re tamalluz da zistrei war an hent mad.

6. Ar furnez a reizo he oll renadurez; en hevelep doare, daoust pez fot en dife da gorija, ma tiskouezo bepret kalz a garantez, o tousaat ker mad garvitez ar gastiz, ken na rei gwech ebet a binijenou welloc'h da greski ar gouliou evit d'ho iac'haat.

7. Mar be red dean distaga eur c'hoar bennag diouz an urz abalamour d'he fennadou a dreuz, e kemero a raog da-ze an oll plegiou a hall ar furnez hag ar garantez da alia evit gounid an ene amzent-ze. Mes goude bean gret esa e bep stum ha roet an taer c'hentel gourc'hemennet, e tisklerio a nez-hi lakaet er-meaz euz an urz. Kouskoude, mar zo leach'h ebet, ne distago ket a nez-hi evit bepret euz ur vreuriez heunan, hag e tougo kement-ze da varnedigez ar provinsial, pa rai he vizid, rak dean eo da ziskleria an distol krenn euz an urz, nemet c'hoarvezoud a rafe herizi, fallagriez, torridigez gwestl ar chastete, a bere na-z-eo red

nemet bean aseuret evit lemel raktal ha distaga krenn evit bepret euz an urz. (1)

PENNAD XXVI.

Euz ar superiolez.

1. Pa vo braz a walc'h niver ar c'hoarez, ha na hallo ken an direkteur tizout gant ezoni evit ho sturia, a vo hanvet eur superiolez pehini a choumo e karg e pad tri bla, ha goude, a hallo c'hoaz bean hanvet a nevez.

2. He c'harg a vo derc'hel ar c'henta lec'h ebarz an asamble; kaout ar vouez kenta er conseil; evesaat ma vo miret ar reglen; ober d'ar peoc'h ren e tre ar c'hoarez, pe hen lakaat pa vo torret; gwiska an novisezed gand an habit santel ebarz ar seremoni; konsoli ar c'hoarez poaniet; rebech ar re ra fotou; rei da c'hout d'an direkteur, mar en em gav re

(1) Gwelet a zo diaraeg penoz, evel na oa ken a brovinsiat euz an urz er vro-ma, a helle an eskop derc'hel he leach'h evid an hevelep traou-ze lug a sell an urz.

disentuz; asambli ar c'hoarezed evit rei dez-ho billejou pe sent ar miz ; bisita ar re glany ; digemenn d'ar re-all mont d'ho gwelout ; reida c'hout d'ar vreuriez pegoulz a vo kaset ho sakramanchou diveza dez-ho , ha pegoulz a voint enterret , evit ma teui ar re hallo dont da renta an deveriou diveza-ze d'ho c'hoarezed , ha da heul gant devosion an diou seremoni-ze.

SKLERIDIGEZ.

1. Ar superiolez a vo dibabet gand asamble ar c'hoarezed. Evel ma talc'h aliez santelez ha reiz-vad ar breuriezou rilijiuz euz aket ha furnez ar re pere ho sturi , e-z-eo meurbet talvouduz dibab eur superiolez poellek , gwisiek hag aketuz vid gloar Doue ha miridigez ar reglen . Ar c'hoarezed eta a lakai preder cvid an dibabze , evel d'ober eun never a dalvoudegez , o pedi hag o kemer kalz a evez .

2. Oblijet intive davirout eur furnez vrazen ho c'houdu ha da ziwallou a zougen arre all da vont a du gand unan pe unan ; mes kemer ho'

ratoz dirak Doue , ha rei ho mouez e gwirionez d'an hini a sellont evel ar muia galloudek evit dougen ar garg-ze.

3. Ar seremoni a vo digoret dre ar *Veni* , *Creator* , gand ar versed hag ar beden gustum . Goude-ze en em denno an direkteur en eul lec'h dispartiet diouz hini an asamble , hag a teui pep c'hoar , hervez ar renk a zalc'h en urz dre he frofesion , da ziskleria dean war pehini a taol he mouez hag he dibab , hag e kemero merk a gement-ze. (1)

4. Pa en difou e giz-ze an oll mouesiou , e sello dirak ar gonsiel hag en a int gwirion , (2) hag a tisklerio an doare a gement-ze d'ar c'hoarezed ; mar eo digouezet an darn-vuia euz az mouesiou gand ar memez hini , e tisklerio a zo gret dibab euz a hen-a-hen evit

(1) Ar gwella hag ar berra doare eo skriva hano an hini a vo hanvet , ha merka war lerc'h ar chifren 1 evid ar c'henta mouez , 2 evid an eil , hag e giz-ze penn-da-benn , en hevelep doare ma tiskouezo skler ar chifren diveza niver ar mouesiou en difou bep hini .

(2) Mar c'hoarvez d'an eskop pe d'he gammad denc'h penn an dibab , a vo ajistet gand ar person ha gand an direkteur , mar zo unan ; mar eo ar person a zalc'h ar penn , a vo ajistet gand an direkteur , mar zo unan . Hag an eil doare hag enn egile , na vo ked red diskouez gwirionez ar mouesiou dirak ar gonsiel .

superiolez. Mar na-z-eo ket digouezet an darn-vuia euz ar mouzeiou gand ar memez hini; a teui a dare pep hini euz ar c'hoarezed da rei ho mouez evel ar weach kenta. An diskleri euz an dro genta a dle sklerijeni ar c'hoarezed hag ho lakaat da daol evez ouz ar re ho deuz bet an niver vrasa euz ar mouzeiou. (1)

5. Mar na zigouez gant hini ebet kaout an dar-vuia krenn euz ar mouzeiou, goude ma vo bet mouezet taer gwech diouc'h-tu, a vo gallet sellet pehini eo an hini en deuz ar brasa niver war ar re all, hag he ziskleria evit superiolez. Mar digouez ar memez niver gandan dioupere ho deuz ar muia, a vo gret evel ma-z-eo merket evid an digemer euz ar bostulantez, en artiel 2 euz ar skleridigez, da lavarout eo, a vo mouezet a war neze ho diou gant piz du ha re wen, hag o lakaat penoz a vo a liou du evid unan hag a liou gwen evid eben. Pep c'hoar a iel neuze a du gand au hini a garo, evel ma kredu

(1) An hini a zalc'h penn d'an dibab-ze hag ar re hen ajisto e kement-ze a viro eur sekred braz war monez pe dibab pep hini euz ar c'hoarezed, pep tra a chourec'henn dez-ho kement-ze evel eun never.

ar gwella dirak Doue. An hini en difou an niver vrasa evid-hi a vo superiolez. Mar c'hoarvez gand-ho c'hoaz kaout ar memez niver, a vo hanvet evit superiolez an hini a oa profesied a raog d'eben; ha mar ho difoa gret profesion ho diou ar memez deiz, a vo an hini en difoa lavaret he gwestiou da genta.

6. Eur weach gret an dibab, a vo arabet d'ar c'hoarezed rebech netra war-ze, na diskouez merk ebet a zisplijadur, mes adori bolonte Doue hag en em fisioud en he Brovidans divin.

7. Na vo ket red mad zoken klask an treiou hir-ze evid an dibab euz ar superiolez; gallet a vo en em fisioud war an direkteur ha war ar gONSEIL evid ober an hanvidigez-ze, mar eo deread kement-ze evit derc'hel ar peoc'h hag an humilite ebarz ar vreuriez. Mad eo kouskoude enori ar gwiriou ha heul ar c'hustumou, gand aoun d'ober poan ha displijadur d'ar re-all.

8. Ar c'hoar pehini a vo bet dibabet evit superiolez a iel war he daoulin ouz troad an aoter, pe dirak aorator al lec'h, hag a vennigo an direkteur an hanvedigez-ze evel-hen :

Ego auctoritate mihi concessa et nomine sororum hic elegantium denuntio te in priorissam electam; eādem que auctoritate constituo te priorissam in hāc congregatione tertii ordinis beatæ Mariæ de Monte Carmelo, committens tibi curam dictæ congregationis secundūm hujus ordinis regulam et statuta, in nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti.

Amen.

Ker kent e laka reglen an drede-urz dez-hi en he dorn, hag a sav an Te Deum, war lerc'h pehini e lavaro à bep eil tro gand ar c'hoarez ar pedennou-ma :

Kyrie, eleison.	ciem terræ.
Christe, eleison.	v. Manda, Deus, virtuti tuæ.
Kyrie, eleison.	v. Et confirma hoc, Deus, quod operatus es in eâ.
Pater noster, etc.	v. Salvam fac an- cillam tuam.
Et ne nos inducas in temptationem.	v. Deus meus, spe- rantem in te.
Sed libera nos a malo.	v. Esto ei, Domi-
Emitte spiritum tuum et creabuntur.	
Et renovabis fa-	

ne, turris fortitudinis.

v. A facie inimici.

v. Nihil proficiat
inimicus in eâ.

v. Et filius iniqui-
tatis non apponat no-
cere ei.

v. Ora pro nobis,
sancta Dei genitrix;

v. Ut digni efficia-

mur promissionibus
Christi.

v. Domine, exaudi
orationem meam,

v. Et clamor meus
ad te veniat.

v. Dominus vobis-
cum.

v. Et cum spiritu
tuo.

Oremus.

DEUS, cujus misericordia non est numerus,
et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimæ
majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus,
tuam semper clementiam exorantes ut, qui
pétentibus postulata concedis, eosdem non de-
serens ad præmia futura disponas.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui facis mi-
rabilia magna solus, prætende super ancillam
tuam et super cunctam congregationem ipsi
commisssam spiritum gratiæ salutaris; et,
ut in veritate tibi placeat, perpetuum ei rorem
tuæ benedictionis infunde per Christum Do-
minum nostrum. Amen.

9. Ama, ar superiolez, hag a oa war he daoulin e pad ar pedennou-ze, a savo hag a vriatao an aoter; pe troad kroaz an aorator, mar na zo ket a aoter; neuze en em lakao en eul leac'h deread, lec'h ma teui an oll c'hoarez; hervez ar renk euz ho galloud hag euz ho frofesion, d'he briata ha da rei dez-hi testeni euz ho sentidigez.

10. Diwar neuze betek ken a-z'ei er meaz a gark, en difou ar c'hoarez eur respet wraz evid-hi. Rei a raint dez-hi bepret ar renk kenta; hag, en asamble, en em dalc'hoint en ho say pa entreo pe pa z'ei er meaz. Goude ma vo achu an tri bla, a hallo bean dibabet a dare, pe zoken delc'het evit superiolez, mar be kavet kement-ze deread gand an diou dredern euz ar gonsceil (1).

11. Kel liez gwech ha ma c'hoarvezo eun elekstion d'ober, a vo lemet ar superiolez euz a garg a raog, ha chetu ama penoz. Ebarz an asamble, memez, a raog digeri seremoni an elekstion, e-z-ei war he daoulin dirak an direk-

(1) Ar superiolez a vo arabet dez-hi bean ebarz an asamble a vo dalc'het war an doare-ze.

teur pe dirak an hini a zalc'ho penn an asamble. Enø, gant reglen an drede-urz en he dorn, e c'houlenno pardon euz ar fotou pere hi difou gret en he renerez, o lavaroud evel-hen :

« Aotrou N., achu eo amzer ma renerez : me
« a c'houlenn bean lemet euz ma c'harg. Gret
« am euz ebarz hep mar ebet meur a fot, hag
« e c'houlennan pardon dioud-ho ouz Doue
« hag ouz ar vreuriez oll. »

Neùze e tigemero gant humilite kelennadurez an direktour, pehini a rei dez-hi an diskarg o lavaroud :

Ego ex autoritate mihi commissâ absolvō te à tuo prioratu in nomine Pa†tris, et Fi†lii, et Spiritus † Sancti. Amen.

12. Goude kement-ze a rai dean reglen an drede-urz, a vriatao an douar, hag en em lakai e touez ar c'hoarez, e renk he frofesion.

13. Ebarz pep hini euz ar seremoniou-ze, da lavarout eo, evit diskarg hag elekstion ar superiolez a vo gwisket an direktour gand ar surpiliz hag ar stol.

14. Pa c'hoarvezo d'ar superiolez mervel

epad he renerez, a c'halvo an direkteur asamble ar c'hoarezed evit dibab unan all. Galloud a hallo war eun dro merka an deiz evid servich vraz an hini varo.

PENNAD XXVII.

Euz an ajistancez pe eil superiolez.

1. Hanvet a vo ive, evel ma-z-eo merket ebarzarskleridigez ama war lerc'h, eur c'hoar-all poellek a speret ha sklerijenet, pehini a zougo an hano a ajistancez pe eil superiolez, ha pehini a vo peur-vuia mestrez an novisezed. Bean hi difou an eil renk en asamble hag an eil mouez er gONSEIL. (1)

2. He never a vo denc'hel lec'h ar superiolez, mar be absent; kelen an novisezed hag ar bostulantezed; diskri ha diskleria dese ar reglen ha deveriou an drede-urz; ho ambrouga dirak an direkteur evit bean eksaminet; renta kount

(1) Pa n'eo ket ar vestrez nag ajistancez na diskrebez, na ra ket a lod euz ar gONSEIL, ha na ea di nemet evid renta kount a zoare an novisezed hag ar bostulantezed.

euz ho c'hondu hag euz ho doareou dirak ar gONSEIL ha dirak asamble ar c'hoarezed; ho ren dirak an aoter an deiz ma wiskoint an habid ha deiz ho profesion; en eur ger, alia deze karante Doue ha hini ar reglen, speret ar beden hag ar binjen, hag eun devosion tener e kenfer ar Werc'hez santel.

SKLERIDIGEZ.

1. An ajistancez a vo hanvet gand an direkteur dre gusul ar superiolez hag ar secréterez. Dre ar gwir euz he hanvedinez e rai lod euz ar gONSEIL, petra bennag na-z-eo ket euz niver ar secréterez. Hi a vo ive mestrez an novisezed, nemet kaved a ve mad henvel unan all karget hep ken euz a gement-ze.

2. Diou wech ar miz a rai ar vestrez eur brezegen d'an novisezed ha d'ar bostulantezed. Ho dastum a rai evid-ze dreist pep tra ar suliou hag an desiou goel. Diskleria a rai dese lezenou ha deveriou ar vreuriez; ar gounidou hag ar mad-oberiou stag ouz an urz, hag ho dougo d'ar vuez spirituel dre genteliou pe dre lektu-

riou devod bennag. Arabet a vo dez-hi kouskoude mont betek da varn deze war ho doutou pe war stad ho c'honsians, nemet pa c'hoarvezo a draou dister ha skler. Evid a re-all, ho c'haso da gaout ho c'honezour, pe e-z'eih-unan da gemer kusul digand an direktour a raog rei respount dez-ho.

3. Unan euz he brasa evez a vo glask anaout temps ha speret pep hini. Sellet a rai piz mar int glac'harek, jaluz, trubullek, kuruuz, irien, teodek, tregasuz, berboell, dieguz, skany, gaouiad; hag en em gemero neuze evid korija an defotou-ze, o poella ho skanvder hag ho jaluzi, o rei kaloun d'ar re diek hag o humilia ar re ourgoulluz. Na esperno ket ive ar re a glask ober traou dibaot en ho devosionou hag en ho c'hondou, rak ar re a rea egiz-ze zo peur-via karget a frouden hag a garantez-direiz. Ober a rei ar memez tra e kenfer ar re na dougont ket a resped hag doujanz d'ho superioreed ha d'ho c'honsortezed.

4. Mes a raog skei war ho defotou, a klasko gounid ho chonfeians, o tiskouez dez-ho kalz a vadelez hag a garantez, o poella e giz-ze

he garveder, o korija hervez doare er stad, hag o tiwalloud a rei pinijen ebet hag a ve gwelloc'h da greski an drouk evit d'hen ia-c'haat.

5. Labourat a rai ive da ziskouez dez-ho an nesesite hag an talvoudegez euz an devosion, euz ar binjen, euz ar garantez, euz enebiez an techou fall, euz an humilite, euz ar sentidigez, hag eveuz a reiz-vad. Mar na wel ket, goude eur maread amzer, he c'hentelio ou tougen frouez, a lavaro d'ar postulantezed pe d'an novisezed-ze penoz a hellont en em denna pare, dre an abek na wel enn-ho merk ebet a c'halvedigez.

6. Mes, a hent-all, mar kav enn-ho an doareou deread, pe evid digemer an habid, pe evid ober profesion, hen disklerio d'an direktour pe d'ar superiolez, evit ma vo envoret war ho resepcion en unan euz ar c'henta asamble, evel ma-z-eo lavaret er pennad 4 ha 5 euz ar reglen.

PENNAD XXVIII.

Euz an diskretezed pe segreterezed.

1. Hervez ha ma en em gayo ar vreuriez muioch' pe nebeutoc'h niveruz, a vo dibabet taer pe beder c'hoar evid ober ar c'hargou a sekreterezed pe a ziskretezed. Ho eleksion a vo gret ebarz an asamble dre ar moueziou sekred, evel ma-z-eo merket an articol 3 euz skleridigez ar pennad 26, pajen 149.

2. Ho dever a vo sikour an direktor hag ar superiolez ebarz ar gouarnamant euz ar sosiete, en hevelep doare ma na raint netra a dalvoudevez hep goulen kusul digante. Hi a rai d'an-aout d'ar superiore an direiz hag an drougiou a c'hoarvezo ebarz ar sosiete, an doareou gwella da gemer e pep sirkonstans, ha kondú ar c'hoarezed pere rei skouer-fall; hag en em gavoint en asambleou pere vo dalc'het war doare an traou spirituel ha temporel ar vreuriez.

3. Gallout a halloint ive, mar zo leac'h,

kentelia ar superiore gant humilite, pe evid mad ar vreuriez oll, pe evid mad darn euz ar c'hoarezed hep ken. Tri bla a choumoint ebarz ar garg-ze.

SKLERIDIGEZ.

1. Pa en em sav an drede-urz en eul leac'h bennag, a hall ar re zo profesiet da genta ober karg an diskretezed, betek ken a gavo mad an direktor henvel re-all dre ar moueziou.

2. Evit harz rag al lierez, a helleur moueza ebarz an eleksion ker aliez a weach hag a ziskredez a zo da henvel, da lavaroud eo, ho dibab an eil goude eben. A hend all a renkfe pep c'hoar henvel war eun dro kel liez a hini hag a ziskredez a zo da zibab. (1) Eur wech gret an eleksion a vo lavaret ar salm *Laudate Dominum omnes gentes*, etc., gand ar versed hag ar beden war lerc'h :

(1) Mar na zigouez ket an darn-vuia krenn euz ar moueziou gand ar memez hini, a vo gallot en em derc'hel d'an hini en difou an uc'hela niver, pe ober evel ma-z-eo merket en articol 5 euz a skleridigez ar pennad 26, pajen 150.

¶ Benedicamus Patrem et Filium cum sancto Spiritu.

¶. Laudemus et super exaltemus eum in saecula.

Oremus.

PRECES nostras quæsumus, Domine, clementer exaudi; et has electas tuas perpetuâ virtute custodi, ut munera sua fideliter exequentes, ad bravium superne vocationis per venire mereantur per Christum Dominum nostrum. Amen.

3. Ar re a zougo ar garg a ziskretezed, a zalc'ho ar renk kenta goude ar superiored hag an ajistantez ebarz an asamble, o virout e trez-ho renk ho frofesion.

4. Ebarz an pep kusulierez pe deliberasion, a raint ho ali gant furnez ha poell, o tiwalloud dreist pep tra rag ar rioterez hag ar c'homziou brouduz; pe a voint rebechet war an taol gand ar superiored, ha barnet zoken d'ar silans mar fell deze en em pennadi.

5. Mirout a raint gand evez ar sekred war gement tra vo bet gret pe lavaret er gonseil, hervez ha ma c'houleno an dalvoudegez euz an

traou, pe a vo bet gourc'hennet gand ar superiored. Kement-ze a zo awale'h evit dis kouez d'ar c'hoarezed penoz na dleont dibab evit ar garg-ze nemet ar re zo leun a furnez, a boell, a sklerijen hag a wiziegez.

PENNAD XXIX.

Euz an tensorierez, an infirmerez, hag ar sakristez.

1. An tensorierez a vo hanvet gand ar gonseil, hag a choumo ive e pad tri bla e karg. Gand-hi vo ar ialc'h koumun evit dispi niou ar vreuriez, an oberiou a drugarez ha kempennidigez ar chapel. Renta a rai kount euz he c'hang ken aliez ha ma vo goulenet digand-hi, mes da nebeuta eur weach ar bla, dirak an direkteur hag ar re-all euz ar gonseil.

2. Na vo hanvet evit tensorierez nemet eur c'hoar hag en difou gret gwestlou evid hed ar vuez.

3. Dibabed a vo war an drô gand-hi diou

gonsortez pere a rai da nebeuta e pad eur bla, unan ar garg a infirmerez hag hi difou evit never dreist-holl bizita ha prederia ar c'hoarezed klanv; eben, ar garg a sakristez, hag a daolo evez da ziabarz ar c'hapel ha d'an ornamanchou; dez-hi a vo, ebarz an okasion, da rei ar piledou koar ha d'ho zastum goude.

SKLERIDIGEZ.

1. Karg an tensorierez a c'hoarvez o tigemer hag o evesaat an arc'hant a lakaer en iale'h ar sosiete evit golo an dispiniou; evit paea ar goust a zo gant kempennidigez ar chapel pe leac'h an asamble; evit fournissa gwerz an oferenou vo gret evid ar re varo euz ar vreunieze, hag an alusenou a reeur evit sikour ar beorien. (1)

2. Hi a rei ive d'an infirmerez ar pez a vo neseser dez-hi evid ar c'hoarezed klanv; ha hou-ma a dleo derc'hel kount dez-hi euz ar pez hi difou roet e giz-ze.

(1) Mad eo d'an tensorierez derc'hel eur c'haiier euz ar pez a douch hag eveuz ar pez a zispin. E giz-ze a vo eazetoc'h dez-hi renta he c'hount goude.

3. Ar sakristez a dle kempenn an aoter deiz ar goeliou hag an desiou ma vo roet an habid pe gret ar gwestlou. Dezhi eo ive da zerc'hel pep tra prest evit ofern ar sosiete, an deiz a bep [miz e pehini a vo lavaret. Bean hi difou preder ive c'hoaz da rei d'anaout d'ar c'hoarezed an heur euz an ofern hag euz ar brezegen.

4. Pa vo ezomm a walc'hi al lienou sakr, e taolo evez da douch oud-ho a raog bean bet trememenet diou pe daer gwech dre an dou'r gand eun den a Iliz en urziou sakr, nemet bean hi dife hi-unan eun aotre special evid kement-ze.

PENNAD XXX.

Euz ar gonseil hag ar rijistr.

1. Pep sosiete euz an drede-urz a vo gouarnet gand eur gonseil pehini a reglo an traou, a daolo preder evid he mad hag evit he avansament spirituel.

2. Ar gonseil-ze vo komposet euz an direk-

teur, pehini vo ar president, euz ar superiolez, euz an ajistantez, hag euz an diskretezed. Mar na c'hoarvez ket a superiolez nag a ajistantez, a vo galiet, mar keveur nad, lakaat gand an diskretezed an diou profesied kosa euz ar re na maint ket c'hoaz er gONSEIL.

3. Nikun euz ar c'hoarezed na vo zavet d'ar c'hargou a ro entre er gONSEIL, a raog bean gret gwestlou evit ar vuez.

4. Pa vo re rannet an aliou ebarz an delibérationou, pe pa c'hoarvezo a draou diéz war doare pere en difou ar c'hoarezed leac'h da dremen hep diskleria ho opinion dirak ar re-all, a vo mouezed e sekred gant piz du ha gwen, goude bean en em glevet da lakaat hevelep liou evit hevelep santimant.

5. Goude ma vo diskoulmet ha barnet an traou e giz-ze dre an darn-vuia ar moueziou, na vo ken aotreet pelloc'h riota na dislavaroud war ar pez a zo gret.

6. C'hoarvezoud a rai eur rijistre war behini a skrivo an direkteur, euz ar perz, an traou a vo bet diskoulmet e conseil ha pere a vo zinet neuze gand ar memprou presant; euz ar perz-

all, ar gwiskadurezou, ar profesionou, ar marvou, pe an entramanchou euz ar c'hoarezed, chansamant an direkteur, eleksion ar superiolez hag an diskretezed, distol ar re ho deuz meritet bean distaget dionz ar sosiente, etc.

SKLERIDIGEZ.

1. Ar c'henta preder euz ar gONSEIL en he oberidigezou a vo bepret da c'houenn kuzul digant Doue, o c'hervel sklerijen ar Speret-Glan.

2. Ebarz an delibérationou, pep hini a ziwallo d'en em lezel da vont da heul he frouden hag he d'hoantou, mes chelaou a rai kentoc'h gand evez aliou ar re-all. An du ar muia sklerijenet zoken ho deuz da daol pled rag tromplexonou an ourgouil hag ar re vraz fisians enn-ho ho-unan. Dre-ze an den fur na gemer war-n-ez-han d'ober netra ken en dife goulennet kusul digant tud poellek ha skiantek.

3. Na-z-eo ket red kaout nemeur a wiziegez evit gwelout an defotou euz eun dra, euz eun

ober pe eveuz eur re bennag. A c'hane a c'hoarvez, eme sant Fransez a Zal, penoz e-z-eo eazetoc'h micher rebech, evit na-z-eo 'ober gwelloc'h.

4. Bean a zo tud ker mad hag a aotre kement tra a ve proposét. Ar c'hoarezed na raint ket e giz-ze. Sellet a raint an traou gand evez hag a tisklerioint ho ali hervez ho sklerijen hag ho c'honsians.

5. Mar digouez da vemprou ar gonsell bean a enep war doare ho gwel hag ho c'hreden, a iakao an direktour kalz a furnez evid esa ho unani, hag a rei an amzer nesesar d'ar sperejou evid en em poella.

6. Pa na vo bet reglet an traou evid mad, a plego an oll c'hoarezed da gement-ze gant resped ha doujans.

PENNAD XXXI.

Nevezadurez gwestlou ar vadiant.

1. Ar c'hoarezed a lakai bemdez preder da griski ha da grenvaat en devosion hag en ka-

rantez Doue ; hag unan euz ar gwella doareou evid-ze, eo sellout aliez ar grasou hag ar fin euz ho galvedigez, ha penoz a tleont respount da gement-ze.

2. Hogen , bet in da genta konsakred da Zoue dre ar vadiant; kement-ze en deuz roet dez-ho obligasionou a santelez hag a anoudegezvad. Sonjal a raint eta aliez en gwestlou hag en mad ober ho badiant, hag a selloint neuze piz ouz an doareou santel a c'houennont. Evit ho neveaat pe ho derc'hel enn-ho, ho difou preder da vont, en seurten amzeriou, d'en em lakaat war ho daoulin e tal ar founz-badiant.

3. Enoa lavaroint ar beden-ma da genta :

“ Deuit Speret-Santel; kargin kalounou ho “ tud fidel, hag elumit enn-ho an tan euz ho “ karantez.

“ ¶. Digasit ho speret, hag ho difou eur “ vuez nevez.

“ ¶. Hag a neveafeit fas an douar.

Peden.

“ O Doue, pehini dre ar sklerijen euz ar “ Speret-Santel, hoc'h euz kelennet kaloun an “ dud fidel, reit deomp dre ar memez Speret

« da halloud en em staga ouz an traou santel,
 « ha da jouisa bepret euz ar c'honsolasionou
 « divin, dre Jesuz-Krist hon Aotrou. Evelse
 « bezit gret. »

4. Neuze a raint oreson, o astremenn en ho spered, ar stad e pehini oant, pa oejont douget d'an Iliz goude ho 'ganedigez : Stad a bec'het hag a valloz pehini ho lakaet dindan beli an diaoul. Goude-ze a selloint gand evez ar grasou ho deuz bet en ho badiant, o vean deut bugale da Zoue hag heritourien da rouantelez an env; neuze a veuloint ar Brovidans divin hag a trugarekaoint an Aotrou euz eur mad ober ker prisius.

5. Goude, o eksamina penoz ho deuz respountet da gement-ze, a hirvoudoint war ar pec'hejou a bere ho deuz mastaret glanded ho badiant. Goulenn a raint pardoun digant Doue dioud-ho, o neveaat er giz-ma gwestlou ho badiant :

« Doue oll-galloudek hag eternel, Dreinded
 « santel hag adorabl, pehini, dre eun ober
 « euz ho trugarez, hoc'h euz ma gwalc'het
 « en dour sakr ar vadiant, me a zeud'ho tru-

« garekaat euz ar grasou hoc'h euz gret d'in o
 « tenna a c'hanoun a sklaverez ar pec'het hag
 « a zindan beli an diaoul, evid ober d'in an
 « enor d'em c'hemer evit bugel ha da lakaat
 « ho skeuden ha merk ho santelez ebarz ma
 « ene. Evel m'ho poa ma gwalc'het ha netaet
 « neuze en dour santel ar vadiant, ma neveait
 « ar memez tra hirie, o netaat a-c'hanoun
 « euz ar fotou am euz gret abaoe. Me a hir-
 « voud kalz war ma dianoudegez tremenet.
 « Me a renonz da Satand ha d'he oberiou; d'ar
 « bed, d'he blijaduriou ha d'he oll voged;
 « hag e stardan a nevez ar promeseou a eure
 « ma faeroun ha ma maerounez evid-oun, pa
 « westlont dac'h ma c'horf ha ma ene. Me a
 « fell din en em staga evit mad ouz ho servich.
 « Grait d'in derc'hel ebars ar resolusion-ze.
 « Evit-ze choumit enn-oun evit ma nerza ha
 « ma zifenn enep tromplezonou ar bed, ar
 « c'hik hag an drouk-spered, evit ma vevin
 « ha ma varvin ò heul bepret gwestlou ma
 « badiant. Evelse bezit gret. »

SKLERIDIGEZ.

1. Ar c'hras ho deuz bet ar c'hoarezed en ho bariant na dle ket choum didalvez, red eo ma kresko ha ma tougo frouez enn-ho evid ho santelidigez. Dre-ze taolint evez da lakaat harz ouz he c'hreskadurez hag ouz he atiz; en em stagoint kentoc'h da heul gant kaloun he holl aliou evid kerzet mui-ouz-mui gant hent ar barfedigez.

2. Diwallint eta da goueza e tromplexonou da dremen hep en em gridi galvet d'ar santelez ha d'ar barfedigez; rak ar greden-ze zo eun dra red evid an oll gristenien hervez ho stad. Kement-ze eo ar pez a ziskleri deomp sant Paol pa lavar « penoz en deuz dibabet Doue a « c'hanoump evit bean santel ha direbech « diraz-han, dre ar garantez pehini e an ober « krenn euz al lezen. »

PENNAD XXXII.

Navezadurez gwestlou ar brofesion.

1. Da seurten desiou goel, dreist pep tra gant goeliou ar Werc'hez santel, ho difou ar c'hoarezed preder da neveaat gwestlou ho frofession, o sellout an ober-ze evel eun doare mad da elumi en ho c'halon an aket evit ho obligasionou.

2. En em virout a raint e giz-ze enep ar gwall-tech-ze pehini hon doug d'an distennadur ha d'ar ienien, hag a tic'haouoint evelse ho dievezded hag ho fotou tremenet. Evit ober kement-ze gwelloc'h, a entreoint enn-ho houman da genta o sellout ho obligasionou ha penoz ho deuz en em akuitet dioud-ho, neuze a kemeraint eur gwir glac'har euz ho fotou, ha resolutionou santel evid an amzer da zont; hag a lavaroint ar beden-ma :

3. « Aotrou, ma Doue, c'hui evit ma zistaga « ha ma zenna gwelloc'h euz a risklou ar bed, « hoc'h euz ma galvet da sosiete c'hoarezed

« an drede-urz ar Werc'hez Varia Venez-Kar-
 « mez. Dre eur c'hras kaer hoc'h euz roet
 « d'in ar c'hoant hag ar c'halvedigez evit-ze;
 « hag e-z-eo o heulia ar c'hoanthoc'h euz aliet
 « d'in, ez-oun en em westlet d'ac'h ha d'ho
 « Mamm santel ebarz ar vreuriez devod-ze.
 « Me a deu hirie da nevaat ha da grenvaat ar
 « gwestl krenn-ze d'ho servicha; d'ho truga-
 « rekaat euz ho krasou, ha da zestenia d'ach
 « pegement en em sellan euruz euz ar galve-
 « digez santel-ze. Perag n'am euz me ket
 « respountet bepret da westlou ker santel!
 « Mes allaz! ma Doue, n'am euz nemet re a
 « leac'h da gaout mez o welout ma c'hlouarder
 « ha ma zislealdet. Pardonit-ho d'in, Aotrou,
 « me zo glac'haret dioud-ho abalamour d'ac'h,
 « hag e fell d'in, gant sikour ho kras, bean
 « muioc'h fidel en amzer da zont, ha mirout
 « startoc'h deveriou ma stad. Evid-ze, e ne-
 « veaan hirie ma gwestlerez en ho servich hag
 « en servich ho Mamm euruz. Me westl hag a
 « bromet d'ac'h a nevez, Aotrou, ha d'ar
 « Werc'hez santel, ma fatrounez; chastete
 « ha sentidigez hervez reglen trede-urz an

« Itron a Venez-Karmez, gand ar c'hoant da
 « heulia ker mad ar gwestl santel-ze, ken e
 « teuin a benn da gaout ho grasou hag ho
 « pennosiou war an douar, hag, en env, ar
 « gopr, hag ar rekompans hoc'h euz prepa-
 « ret d'ho sent. Evelse bezit gret. »

SKLERIDIGEZ.

1. Na zo vertuz ebet ken kallounek ha ken
 birvidik a gement na ve ket techet d'en em
 c'horekaat. An den, hervez lavar Job, a zo
 evel eun delien hag a dro gant bep seurt avel.
 Bean a zo skanvder ha berboell ebarz ar gwella
 bolanteou. Kement-ze o c'hoarvezoud e giz-ze,
 an eneou hag a fell dez-ho denc'hel gant hend
 an Aotrou Doue, a dle aliez tempsi a nevez
 ho berveder hag ho devosion. Sant Paul he-
 unan a rai kement-ze : « An den diavezaz,
 « eme-z-han, en em dinerz hag en em dispenn
 « enn-oun, mes na c'hoarvez ket ar memez
 « tra gand an den diabarz, rak hen neveaat e
 « ran bemdez. » Chetu aze ar pez a rai ive ar
 c'hoarezed dre an nevezadurez euz he gwestlou.

2. E giz-ze c'hoaz a enoraint Doue hag a tennoint a war-n-ez-ho grasou ha bennosiou nevez; abalamour, euz eun tu, a tiskouezoint evelse pegement eo c'hoantuz servich Doue, pegement en em sellont euruz da vean en em roet da eur mestr ker mad; hag abalamour, euz an tu-all, ma ro Doue grasou ha donezonou niveruz evid ar merkou-ze a zoudjans, a zevosion hag a anoudegez-vad.

PENNAD XXXIII.

Ar c'hoarez na c'hortozoint ket ho heur diveza evit reiza ho aferou.

1. Red eo, pa ari ar maro, bean distag krenn euz aferou ar bed-ma evit en em rei hep ken d'ar re an eternite. Dre-ze a lakao ar c'hoarez preder da dremen hep gortoz ho heur diveza evit reiza ho aferou, hag evit regli ho zestamant.

2. Kemer a raint evez da bean ervad ho gle, ha da renta d'ho ferc'hen an traou hag a ouzont

na n'eint ket dez-ho, gand aoun na ve ket fidel a walc'h ho hiritourien d'ober an never-ze.

3. Mar na hellont ket paea ho holl gle hep en em lakaat en re vraz dienez, a kemeroingt plegiou mad evit mirout, en digouez ho maro, na gollo netra ar re da bere a-z-int dleourien.

SKLERIDIGEZ.

1. Ar speret a reiz a zo eur vertuz, hag a vije leac'h da gemer gwall-skouer, mar lezfe ar c'hoarez luiadur ha direizdet en ho aferou. Galloud a halfe zoken c'hoarvezoud a c'hane meur a c'haou a bere ho dife da respount dirak Doue.

2. Ar re hag a oar skriva, a hallo ho-unan ober ho zestamant, ha kemer evit-ze ar skouer a zo ama war lerc'h, e kement a ma vo deread dioud-ho. Mes hervez al lezen sivil a renk bean skrivet e galley.

« Me hag a zin izeloc'h, N. N. a ziskleri
« penoz eo he-ma ma zestamant; hag am euz
« han gret ha skrivet war he hed gant ma
« dorn ma unan, gant eul liberte genn ha

« gant ma oll spered vad. Me am euz c'hoant
 « 1° a ve enterret ma c'horfe bered parrouz...;
 « 2° ma vo kanet eno eun ofern evit ma en-
 « terramant, hag unan-all war dro eiz deiz
 « goude, an deiz hag a vo merket gant supe-
 « riored an drede-urz a Venez-Karmez; ma
 « vo gret (kement a kement) a oferennou evit
 « peoc'h ma ene : (galloud a heller diskleria
 « peseurt oferennou hag e peseurt amzeriou
 « ho ober.) »

4° « Dre anoudegez vad evit ar c'hras en
 « deuz gret Doue d'in o c'hervel a-c'hanoun
 « ebarz an drede-urz, e roan hevelep dillad
 « (pe an dillad) a lezin goude ma maro d'ar
 « c'hoarezed ezommek euz ar vreuriez-ma.
 « Roet a voint d'ar superiolez pehini ho lodeno
 « evel ma kavo mad, hep m'hi difou da renta
 « kount ebet a gement-ze. 5° Me a ro a du an
 « dra ma dra da hén-a-hen, etc. 6° c'hoant am
 « euz a ve savet diwar ma madou oll ar pez
 « a vo red evid ober ar pez am euz merket dia-
 « raog, a raog ma lodeno ma hiritourien. 7°
 « Me a hanv evit ober heul' ma zestamant N,
 « pe en eleac'h, N., o pedi a nez-ho da gaout

« ar vadelez da daol evez ma vo gret penn-da-
 « benn evel ma eo skrivet ama. (1).
 « Gret e... an deiz euz a viz, ar bla... »
 (Ar sin.)

PENNAD XXXIV.

Euz ar re glanv ha re dare da verval.

1. Ar garantez pehini a uniz ar c'hoarezed
 a dle en em diskouez dreist pep tra ebarz ar
 poaniou hag er c'hlenvejou. Pa c'hoarvez gant
 unan bennag a nez-ho da goueza klanv, a
 hastoint oll mont d'he gwelout, o kaout sonj
 penoz unan euz ar gwasa tamallerez e deiz ar
 varn a vo da vean tremenet hep bizita ar re
 glanv.

2. Ober a raint eta an dever-ze a garantez,
 kement ha ma hallo ho stad hen aotrea ; ha na

(1) Mar zo giriou efaset, pe skrivet e kreiz etre al lignenou, a
 vo red merka ze evit ho aprouv pe evit ho zianzav, a raog zina.
 Mad eo iye skriva an testamant war paper timbr, mes na-z-eo ket
 red. Ar re hag a oar skriva a hallo kemer ar reglen c'hallek,
 pajen 154, evit ober ho zestamant, rak red eo dean bean gret e
 gallek evit talvoud.

hen graint ket dre bleg pe seremoni hep ken, mes gand eur speret a feiz hag a zevosion, o kaout Jesuz-Krist en gwel. Ar Salver divin-ze a lavar deomp he-unan penoz, pa refeomp oberiou-mad e kenfer an nesa, eo enn he genfer ho greomp. E giz-ze pa en em vizitoint en ho c'hlenvejou, a sonjoint penoz eo Jesuz-Krist a vizitount. Ar sonj-ze a rei dez-ho sentimanchou muioc'h devod ha komziou muioc'h skoueriu.

3. Na gomzoint ouz an hini glany nemet evit he c'honsoli en he foaniou hag evit he c'hrenvaat d'ho dougen gant pasianted dre garantez evit Doue, o tiskouez dez-hi penoz eo ebarz ar poaniou a teu ar vertuz da barfetaat, penoz eo gouniduz ar c'hlenved evid-oump; penoz hon santela hag a servich deomp da skeul evit sevel d'an env, ha penoz evit kement-ze n'hi deuz nemet kemer pasianted, ha sellout Jesuz-Krist o vervel war ar groaz.

4. Rei a raint dez-hi an oll deveriou a garantez a bere hi difou ezomm, hag a tisklerioint dez-hi ar riskl a gavoint evid-hi, evit na vo ket kemeret hep gout dez-hi, ha ma en em

lakai e stad da zigemer he sakramanchou diveza.

5. Pa vo ari an amzer da rei dez-hi he sakramanchou diveza, en difou preder an infirmerez d'hen digemenn d'ar superiolez ha d'an diskrtezed, kement a ma vo gallet, evit ma lavaroint d'arc'hoarezed dont d'ar seremoni-ze.

6. Heuil a raint ar sakramant santel, o kerzet diou a diou hag o tougen en ho dorn piledou elum a zaleg an Iliz betek ti an hini glany (1): ha mar' ari da zistrei ar sakramant d'an Iliz, a tistroaint war an dro gand-han ebarz ar memez renk evel da genta.

7. Oll ar re ha n'ho deuz harz ebet, en em gavo c'hoaz presant pa vo roet sakramant an nouen dez-hi, evid unani ho feden gant hini an Iliz, hag evit obten d'an hini glany ar c'hars da gaout eur maro santel.

(1) Ar seremoni-ze a biledou na hall ket bean gret nemeur a wech. Bean a zo kouskoude eun *induljans a sez vla hag a sez daou-ugenved* eyit ar re heul e giz-ze ar sakramant betek ti ar re glan : *unan a bemp bla hag a bemp daou-ugenved* evit ar re hen heulhep piled: *unan a gant deiz* evit ar re na hellont ket mont d'he heul, hag a lavar da viana er memez amzer eur *Bater hag eun Ave* en intansion an tad santel ar Pab. (An oll iñduljansou-ze a hall bean apliket d'encou ar purkator.) Sambucy, levr 3, paj. 60t.

8. A zaleg ma c'hoarvezo riskl, dreist pep tra goude ar sakramanchou diveza, na bellaoingt ken dioud-hi, hag a raint en hevelep doare ma vo bepret eür c'hoar pe diou en he c'hichen, kerkoulz an noz evel war andeiz, pe evit rei dez-hi preder, pe evit pidi gand-hi, evit digaz dez-hi sonjesonou mad, evit he c'hrenvaat e karantez Doue hag he sikour ebarz he c'hombajou diveza. Atiza raint dez-hi dre gomziou tener ha leun a feiz konfizians ebarz ar Were'hez santel, he mamm hag he fatrounez, hag a sikourint a nez-hi d'he gervel ha d'he fedi, kerkoulz ha da c'hervel an oll sent ha sentezed euz an urz.

9. Pa weloint he momet diveza o tostaat, a lavaroint pedennou an agoni pere en em gav war lerc'h er pennad seizved euz ar seremonial.

10. Goude ma vo maro, a vo gwisket gant habid an urz, ha lakaat en eul leac'h e pehini a vo gwelet gand an oll, he bisaj kuzet pe dizolo hervez kustum ar vro. Ar c'hoarez a bedo e tal ar c'horf, an eil war lerc'h eben, evel ma vo bet goure'hemennet war-ze gand ar superioreed. Kaset a vo kelo d'ar c'hoarez

pella da zont d'an enterramant, pehini a heu-loint oll betek an dilost euz ar seremoniou.

11. Deiz an enterramant a klevo ar c'hoarez eun ofern evid an hini varo, hag eun devez all euz an eizved, o kaout preder da gomunia evid-hi an diou weach-ze. Lavarout a raint ive evid-hi an ofiz krenn euz eun deiz goel, da lavarout eo, seiz ha kant *Pater hag Ave*, o lakaat war lerc'h pep hini ar verse *Requiem aeternam dona ei, Domine; et lux perpetua luceat ei* : pe mar gouzont lenn a lavaroint ofiz ar maro.

12. Taer gwech ar bla, mar hen gellont gand eaz, a raint e trez-ho ober taer oferen bep gweach evid ar re vev hag evid ar re varo euz ar vreuriez, ar genta an enor d'ar Speret-Santel, an eil an enor d'ar Were'hez, an daered evid ar re varo; ha kement-ze war dro an amzer e pehini a ma ar gustum ebarz an urz d'ober ar pedennou hanvet Trivder (1), da lavaroud eo, goude eizved ar Rouane, hini pask ha goel Mikel (2).

(1) Galvet a-z-int *trivder* abalamour ma veent gret taer gwech.

(2) *Levr Sambucy a taka ar Pentekost leach ar Rouane.*

SKLERIDIGEZ.

1. Pa c'hoarvezo gand eur c'hoar da goyeza klanv, e rei raktal rei kelo a ze d'an infirmerez pehini he bizito, pe a rai he bizita gand unanall, hag a rei anoudegez euz he stad d'an direkteur ha d'ar superiolez.

2. Ar c'hoarezet hag a vo amezek war hed taoul a sello evel eun never evid-ho mont aliez da vizita a nez-hi, ha rei dez-hi an oll preder hi difou ezomm, dreist pep tra mar eo paour.

3. Aliet a vo da santelaat he foaniou dre ar basianted hag ar setidigez da volonte Doue ; ha mar diskouez ar c'hlenved bean riskuz, a vo lakaat e stad da zigemer he sakramanchiou, evel ma-z-eo lavaret ama goudé er pennad 6 euz ar seremonial; hag a vo diskleriet stad ar glanvourez d'ar c'hovezour.

4. Gret a vo dez-hi ive amzer hag amzer lekturiou devod evit magan he devosion , pe a vo atizet dez-hi santimanchou a zoutjans Doue hag a c'hahar euz he fec'hejou; sikouret a vo d'ober aktou a feiz, a esperans hag a garantez Doue; da c'hervel an hanoiou a Jesuz hag a

Vari, kerkoulz evit he nerza enep stourmou an diaoul, evel evit rei dez-hi lec'h da c'hounid an induljansou staget ouz ar galv-ze. (1) Kelenet a vo da unani he foaniou gand ar re, en deuz douget Jesuz-Krist evit diskarga ac'hannoump euz hon pec'hejou.

5. Goude he maro, a vo lienet evel ma-z-eo merket er pennad 8 euz ar seremonial. Mar na hall ket ar c'hoarezet komunia evid-hi an deiz he enterramant pe an deiz he eizved, a ofroint ho c'henta komunion goude evid-hi.

6. Ebarz ar c'henta asamble a vo dalc'het goude he maro, an direkteur, goude bean rekemandet a nez-hi da bedennou ar vreuriez, a hallo, war bouez rei kelenpadurez, diskleria ar pez hi deuz diskouezet a zevota ha skoueriusa en he buez, nemet gwell a ve tremenn hep komz euz an traou-ze.

7. Bemdez en difou ar c'hoarezet preder da offr da Zoue eun dic'haouidigez pe eun ober-

(1) Bean a zo eun induljans a bemp deiz war-n-ugent bep gweach evit gervel an hanoiou a Jesus hag a Vari, hag unan leun e paer ar maro evit ar re hag ho deuz ar gustum d'ho gervel aliez, gand ma' ho galvoingt neuze da viana a galoun mar na hellont ket hen ober a cheno.

mad bennag evid eneou ar purkator, evit meri-tout da vean hi ho-unan sikouret goude ho maro dre bedennou ha mad-oberiou ar re-all. Rak an Aotrou Doue a ziskleri deomp « penoz a vo gret « deomp evel ma moump gret d'ar re-all ; hag « a vo musuret deomp gant ar memez muzur « gant pehini a moump muzuret d'ar re-all. »

8. Lavaroud a raint ive evit pep hini varo euz ar vreuriez ebarz ar provens lec'h ma choumont, an ofiz war he hed euz ar c'henta deiz goel a heulio ar c'heulo a vo roet dez-ho da bedi evit peoc'h he ene; hag ar memez deiz, pe da vihana ar c'henta deiz hag a vo deread dez-ho o komunioint evid-hi. (1)

9. Evid an nao oferen pere a reeur d'ober en amzer ar pedennou trivder, an obligasion a gement-ze a sell ar vreuriez oll war eun dro. Evelse, an dispiniou evid-ze a vo kemeret euz ar ialc'h komun, pe savet dre rei pep hini euz ar c'hoarezed he loden.

(1) An darempred e tre ar sosiateou dishenvel euz an drede-urz na n'int ket heuliet hirie na dalch'et betek kaout hentad. Irez ker stard e trez-ho. A bend-all, ar chorezed na seblantont ket bean dalch'et d'an never-ze nemet e kement ha ma vo roet kelo dez-ho ervaad gand ho superiore; hag euz eun tu-all, kement-ze na ziskouez staga netra ouz ho obligasionou pemdeziek, nemet ar gomunion lezenet hag an intansion ebarz an ofiz.

EIL LODEN.

SEREMONIAL EUZ AN DREDE-URZ

AN

ITRON VARIA A VENEZ-KARMEZ.

PENNAD KENTA.

Euz a wiskadur pe digemer an habid.

1. An deiz a vo digemeret an habid, a vo kempenned an Iliz evel gand ar goeliou braz. En korn an aoter, e tu an abostol, a vo eun daol vian goloet gant eun doubier wen, ha war behini a vo lakaat ar pinsin dour benniget hag an dilad eyit ar seremoni.

2. An dilad-ze zo eur gouriz ler, eur skapuler, eur chap gwen, eur gwel euz ar memez liou hag eur chapelet. Ar bostulantez a dle en em wiska gand ar sae pe an tunik a raog dont en iliz, ha mirout hep ken war c'horre eur pez bennag euz he dilad ar bed.

3. Lakaat a vo eur gador dirak an aoter lec'h ma azeo an ofiser epad ha ma rai ar brezegen (1).

4. Diaveaz ar balustro, mar zo hag a zis-parti an aoter euz an nemorant ar chapel, a vo eur skaon-ilinek war behini a choumo ar bostulantez war he daoulin epad ar brezegen (2). En he c'hichen a vo lakaet eur c'chantoler gand eur piled hep bean elumet.

5. Mar en em gav meur a bostulantez o kemer an habit santel war eun dro, e leac'h eur skaon-ilinek a vo lakaat eur bank hirr go-loet gand eun tapiz, ha kel liez a gantoler hag a biled ha ma vo a bostulantezed. Neuze ive, unan hep ken a respouno d'ar goulenou a rai an ofiser; hag an oremusou euz ar seremoni a vo lavaret dre an niver euz a galz, nemet ar re a heulio al lodennerez euz dilad, chapeled ha piled elum pep hini.

6. Gallet a vo ive lakaat pankou tro ha zro gand ar chapel, kement hag a vo ezomm evid

(1) Mar eo ar belek ajistant a rea ar brezegen, e-z-ei an ofiser da azea war he sichen koste ar c'heur.

(2) Seblantoud a rea a ve gwel dez-hi azea, dreist pep tra mar eo sempl ha hirr ar brezegen.

eaz ar c'hoarezed. Mes na vo ket lezet tud ar bed da zont ebarz, nemet eun nebeut plac'hed bennag brudet dre ho renk hag ho dévotion, hag eur re bennag euz kerent ar bostulantezed hag an novisezed pere a rea lod euz ar seremoni.

7. Pa vo en em zastumet ar c'hoarezed ha renket hervez an urz euz ho c'harg hag eveuz ho frofesion, mestrez an novisezed a reno ar bostulantez pehini a iel war he daoulin ouz ar skaon-ilinek. Neuze an ofiser gwisket gand ar kamps hag ar stol, heuliet gand eur belek-äll, a teui dirak ar bostulantez hag a c'houlenno oud-hi evel-hen :

« G. Petra a c'houlenit-hu, ma c'hoar ger? » Hag a respouno :

« R. Me c'houlen trugarez an Aotrou Doue, hag habid trede-urz an Itron a Venez-Karmezi. » (1)

8. Neuze en difou leac'h ar brezegen pehini

(1) Mar zo kaiz a bostulantezed, a lavaro an ofiser : « Petra a c'houlenit-hu, ma c'hoarezed ker? » Hag unan a respouno evid-oll : « Ni a c'houlen trugarez an Aotrou Doue, hag habit trede-urz an Itron a Venez-Karmezi. » Respount a rai ar memez tra d'an eil goulen : « Ia; ni hon deuz eur gwir c'hoant da gaout an habit santel-ze ha da vont ebarz an drede urz a Venez-Karmezi gand ar ratoz d'en em zerc'hel ebarz betek ar maro. »

a vo gret war doare an devosion a zere ouz ar seremoni. Pa vo fin dez-hi, a c'houlenno an ofiser a dare digand ar bostulantez.

« G. C'hoant hoc'h euz-hu da gaout habit
« santel c'hoarez an drede-urz an Itron-
« Varia gand ar volante da zerc'hel betek ar
« maro ebarz ar galvidigez devod-ze? »

« R. Me am euz ar gwir c'hoant da gaout
« an habit santel-ze ha da vont ebarz an
« drede-urz a Venez-Karmez gant ar ratoz
« d'en em zerc'hel ebarz betek ar maro. »

9. Goude kement-ze, a vo elumet c'houeac'h
piled an aoter, hag ar belek a iel da gichen an
daol vian evid benniga an dilad.

BENNIGEN.

Ar chap, ar skapulaer hag an tunik. (1)
℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini,
℣. Qui fecit cœlum et terram.
℣. Sit nomen Domini benedictum,
℣. Ex hoc nunc et usque in sæculum.
℣. Domiuus vobiscum,
℣. Et cum spiritu tuo.

(1) Ar bostulantez o vean dija gwisket gand an tunik, an ofiser a daolo dour benniget a war-n-hi e dilost ar vennigen.

Oremus.

DOMINE Jesu-Christe, qui trabeam nostræ mortalitatis induere dignatus es, obsecramus immensam tuæ largitatis abundantiam, ut hoc genus vestimentorum, quod sancti patres ad humilitatem cordis, contemptum mundi et candorem mentis significandum ferri sanxerunt, ita bene+dicere digneris, ut haec famula tua, quæ eo usa fuerit, te Christum induere mereatur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus-Sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

BENNIGEN AR GOURIZ.

Oremus.

OMNIPOTENS semperne Deus, pius et misericors, qui peccatoribus pietatis tuæ misericordiam querentibus veniam tribuisti oramus immensam clementiam tuam ut hanc corrigeam bene+dicere et sancti+ficare digneris, ut quæcumque è pro peccatis suis cincta fuerit, veniam et indulgentiam tuæ sanctæ misericordiæ consequatur; Per Christum Dominum nostrum. Amen.

BENNIGEN AR GWEL.

Oremus.

BENEDIC, quæsumus, omnipotens Deus, velamen istud, famulae tuæ capiti imponendum; et in ipsam quoque benedictio tuæ pietatis descendat, ut sit in eâ sanctitas, castitas, victoria, sanctimonia, humilitas, bonitas, mansuetudo, legis plenitudo et obedientia; ac Dei Patris et filii et Spiritus Sancti perpetuo protegatur auxilio, Per Christum Dominum nostrum. Amen.

BENNIGEN AR CHAPELED.

Oremus.

DOMINE Jesu-Christe, qui discipulos tuos orare docuisti, suscipe quæsumus, benedicendo orationes famulæ tuæ, et eam aspirando præveni, et adjuvando prosequere, ut cuncta ejus oratio a te semper incipiat, et per te cœpta finiatur; Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Goude ar binigenou-ze, ar belek a daolo dour biniget war an dilad ha war ar bostulantez. Kerkent ar superiolez, pe en he'absans, an ajis-

tantez (1) a ziwicko a nez-hi euz he dilad ar bed, keit ha ma lavaro ar belek, dizro da gae an aoter, ar beden war lerc'h.

EXUAT te Dominus veterem hominem cum actibus suis, qui secundùm carnem natus est; et renovare spiritu mentis tuæ, et induere novum hominem qui secundùm Deum creatus est in justitiâ et sanctitate veritatis in Christo Jesu Domino nostro. Amen.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, ut famulam hanc bene + dicere digneris, et eam, cui in tuo nomine habitum sanctæ religionis Virginis Mariæ imponimus, à mundi impedimento, vel sæculari desiderio defende; et concede ei in hoc sancto proposito devotè persistere; et remissione peccatorum perceptâ ad electarum tuarum valeat pervenire consor-tium; Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

(1) Mar na zo ket a superiolez nag a ajstantez, a vo an hini goza euz ar c'hoarez.

Kement-ze gret, e kemer ar gouriz, hag o terc'hel a nez-hi en he dorn, a lavar, dizro e treseg an aoter :

ACCINGE, Domine Jesu-Christe, lumbos mentis ejus, ut serviat tibi in tabernaculo tuo; Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.

Amen.

Ama a sav ar bostulantez, hag ar belek, o tizrei e treseg hi, ar ro ar gouriz d'ar superiolez, pe, en he absans, d'an ajistantez, evid hen lakaat e dro dez-hi, c pad ha ma lavar :

ACCIBE corrigiam super lumbos tuos; ut sint lumbi tui præcinti in signum temperantiae et castitatis, in nomine Pa†tris, et Fi†lii et Spiritu†Sancti. Amen.

Neuze, o kemer ar skapuler, hag o rei a nean d'ar superiolez evit hen gwiska dez-hi, a lavar :

TOLLE jugum Christi suave, et onus ejus leve, in nomine Pa†tris, et Fi†lii et Spiritu†Sancti. Amen.

O Kemer neuze ar chap, a lavar goude beān dizroet e treseg an aoter :

MORTIFICA, Domine Jesu-Christe, famulam tuam, ut vestimento humilitatis et salutis cir-

cumdetur; Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Neuze, o tizrei war-zu ar bostulantez, a ro ar chap evit hen lakaat dez-hi war he diskaoaz, hag a heul da lavaroud :

ACCIBE clamide albam in signum puritatis et continentiae, ut Deo servias in simplicitate et caritate, in nomine Pa†tris, et Fi†lii et Spiritu†Sancti. Amen.

O Kemer neuze ar chapeled, hag o tizrei war-zu an aoter, a lavar :

SEPTIES in die laudes dicat tibi, Domine Jesu-Christe, ut mens ejus, ad cœlestia erecta tibi, qui es omnium in te credentium salus sempiterna, inhæreat; Qui vivit et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Goude-ze, e tizro e treseg ar bostulantez, hag a ro dez-hi ar chapeled pehini a gemer gand poell, o poka dean gant devosion, hag o staga a nean ouz he gouriz, keit ha ma tale'h ar belek da lavaroud evel-hen :

ACCIBE signum orationum in manibus tuis, ut more contemplantium, contemptâ felicitate terrenâ, præsentem vitam habeas in patientiâ,

et in desiderio futurorum cupiens dissolvi et esse cum Christo, in nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Neuze e kemer ar piled pehini a rea da elumi, hag o tizrei war-zu an aoter, e lavar :

DOMINE Jesu-Christe, qui illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum, illustra faciem tuam super ancillam tuam, ut te verum lumen agnoscat, et ardenti caritate te diligat; Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Neuze, o astenna ar piled d'ar bostulantez, a lavar :

ACCIPE candelam in manibus tuis in signum supernæ illustrationis et inflammatae caritatis, in nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Ar fin, e kemer argwel, hag o tizrei e treseg an aoter, a lavar :

AVERTE, Domine Jesu-Christe, oculos ancillæ tuæ, ne videant vanitatem, et eosdem ita aperi ut in corde suo veram vitam conspiciat; et in omnibus actibus suis ardenti dilectione perquirat; Qui vivis et regnas in sæculorum. Amen.

Goude kement-ze, ar bostulantez a ia da en em lakaat war he daoulin en harz ar bazen izela euz an aoter, e pad ha ma lavar ar belek :

VENI, sponsa Christi; accipe coronam quam tibi Dominus præparavit in aeternum.

Neuze, a laka ar gwel dez-hi war he fenn, o lavarout :

ACCIPE velum candidum super caput tuum in signum munditiæ, puritatis et obedientiæ; in nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Goude kement-ze, an ofiser a ia war he daoulin ouz troad an aoter, hag a sav ar Veni, Creator, pehini a dle an oll ajistanted kregi da gana war an dro gant-han. Pa zo fin dean, e sav, hag a lavar :

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Pater noster, etc.

Et ne nos inducas
in temptationem.

Sed libera nos a
malo.

v. Emitte spiritum
tuum et creabuntur.

w. Et renovabis fa-
ciem terræ.

x. Nihil proficiat
inimicus in eâ.

y. Et filius iniqui-
tatis non apponat no-
cere ei.

v. Ora pro eâ sancta
Dei genitrix;

v. Ut digna effi-
ciatur promissionibus
Christi.

v. Domine, exaudi
orationem meam,

v. Et clamor meus
ad te veniat.

v. Dominus vobis-
cum.

v. Et cum spiritu
tuo.

Oremus.

DEUS, qui corda fidelium Sancti Spiritus
illustratione docuisti, da ei in eodem Spiritu
recta sapere et de ejus semper consolatione
gaudere.

CONCEDE famulam tuam, quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sani-
tate gaudere : et gloriosâ beatæ Mariae semper Virginis intercessione à præsenti liberari tristitia, et æternâ perfrui lætitia.

ADESTO supplicationibus nostris ; et hanc famulam tuam quam sub sancto velamine reli-
gioni sociamus, perpetuâ tribue firmitate
reborari; ut in proposito perseverans, in omni
sanctitate tibi valeat famulari; Qui vivis et
regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Ama an ofiser a daol dour benniget war an

novisez ; hag a lavar neuze ar beden warlerc'h,
o vean dizro e treseg asamble ar c'hoarezed.

PEDEN EVID AN OLL C'HOAREZED.

Oremus.

RESPICE, Domine, gregem istum qui, contempto mundo, et carnis concupiscentiam effugiens, sub alâ tuæ protectionis humiliter commoraratur; atque devotas animas tibi sponte servire volentes, tuæ beatitudinis regno, velut apes laboriosas, nunquam accalumare recusantes, tam signo tuæ invictissimæ crucis protegere quam interiori sancto habitu informare digneris ; ita ut fide ornatæ, spe securæ, ac caritate sint accensæ.

FAC eas, Domine mundum et ea quæ in mundo sunt, despicere : et quia Satanæ militiæ renuntiaverunt, te solum sponsum suum et patrem veracissimum querentes, super eas rorem tuae benedictionis infunde ; easque ab omnibus peccatis absolve. Cor earum in tentationibus robora, pariterque mentem à pravis desideriis aliena, ut ab illicitis concupiscentiis nudatae, verè crucem sequantur ; et velut Magdalena, mundum fugientes, hic cœlestis

vitæ participatione fruantur, et in fine unà
cum sanctis tuis accipient vitam æternam.

Amen.

v. Sit nomen Domini benedictum!

w. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Benedicat vos divinâ Majestate Pa†ter, et
Fi†lius et Spiritus†Sanctus. Amen. (1)

Goude ar beden-ze, a savo an novisez, hag o
lezel he filed elum war ar c'chantoler e kichen ar
skaon-ilinek, a vo renet da tal an aoter gand ar
superiolez, pe, en he leac'h, gand an ajistantez.
Eno e pokod'an aoter gand doujans, o terc'hel
he dacuarn juntet; o tonet goude dirak an ofiser,
a ea war he daoulin hag a pok da draoun ar stol
pe da vord ar chap, mar zo gand-han; neuze a
sav, hag a rea eur stou d'an aoter, hag a ea da
vriata an oll c'hoarezed a bep eil, o komans dre
an hini pehini a ren a nez-hi, hag o terc'hel
dre ar re huella en karg hag ar c'hosa euz an

(1) Ar gwir da gaout lod en madou spirituel an urz o vean stag
hép ken ouz ar gwestl, evel ma en deuz diskleriet ar superior
jeneral ar 15 a vis gouere 1837, ar beden hevelep en em gav kaset
da seremoni ar brofession. Kouskoude an novisezed hag a zo euz
a vreuriez ar skapulaer na jouissent ket neubetoc'h euz mad-ob-
riou ar gwir, dre vertuz ho asosiasion diaraog.

tu deo; goude a ea d'ober ar memez tra an tu
kleiz; o lavaroud da bep hini : Pedit evid-
oun, ma c'hoar. Goude kement-ze e tistro d'he
flaz kenta.

Epad an amzer, an ofiser a ia d'ar sekreteri,
a wisk an ornamanchou, hag a deu kerkent da
gomans an ofern.

D'ar Sanctus a kemer an novisez he filed
pehini na zilez pelloc-h nemet evit mont da go-
munia d'ar c'houlz kustum; ha goude na hen
kemer nui ken epad an nemorant euz ar seremoni.

An ofiser a hall gortoz ken a c'houde an ofern
evit lavaroud ar beden evid an oll c'hoarezed,
hag en em gav ama diaraog. Ebarz andoare-ze,
a lavaro a nez-hi, kent mont diouz an aoter, war
an oll c'hoarezed, en em derc'hel dizro e irezeg
dez-ho.

An novisezed a lemo ho gwel hag ho chap a
raog mont er meaz an iliz, evit mirout d'en em
diskouez e publik gand an habit rilius, nemet
ebarz al leac'hiou e pere ez-eo aotreet ar gus-
tum-ze.

Goude bean bet an trugarez euz an habit
santel, en em aketoint, dre garantez evit

Doue, da vean fidel ebarz an traou distera hag ar muia izel, o kaout sonj euz ar vuez guzet e Jesuz-Krist, euz he sentidigez humbl ha fidel epad an tregount vla a dremenias evit en em brepari d'ober hon redempzion. En em brepari a raint ar memez tra evid ober ho gwestlerez krenn da servicha an Aotrou Doue, en em rei e giz-ze d'ar vuez guzet e Doue gant Jesuz-Krist.

PENNAD II.

Euz ar brofesion.

1. An aoter a vo kempennet kaer, kador au ofiser, ar bank pe ar skaon-ilinek, ar chantoler gand ar piled hag an daol vian évit digemer ar pinsin dour benniget ha dilad an novisezed a vo lakaet pep hini en he leac'h evel en deiz ar gwiskadur.

2. Digemenet a vo d'ar c'hoarezed an deiz hag an eur euz ar seremoni, pehini en difou leac'h, muia ha ma vo gallt, euz ar mintin raktal a raog an ofern.

3. An novisez pehini a dle ober he frofesion,

a skrivo hi-hunan he gwestlou evel ma-z-eo douget ebarz ar skleridigez euz ar pennad 3 euz ar reglen. Mar na oar ket skriva hi-hunan, e rei hen ober gand unan-all; hag, an doarez, a verko eur groaz war lerc'h evit dere'hel leac'h d'he sin.

4. Ebarz an iliz, e-z-ei war he daoulin ouz ar skaon-ilinek pehini a vo lakaet evid-hi, o tougen hep ken euz he habit a rilijion ar sae, pe an tunik ha gwel an novisezed, hag o terc'hel e tre he daouarn ar paper war behini e-z-eo skrivet he gwestlou. Ar gouriz, ar skapuler, ar chap, ar gwel hag ar chapeled evid ar brofesion a-vo holl lakaet war an daol vian.

5. An ofiser, gwisket gand ar gampz hag ar stol a deui neuze dirak an novisez, hag a lavaro dez-hi evel-hen :

« Petra e c'houlennit-hu, ma c'hoar ger? »
Hag a respouno : « Me a c'houlen trugarez an
« Aotrou Doue, hag ar c'hras da vean dige-
« meret d'ober gwestl ebarz an trede-urz an
« Itron a Venez-Karnez. » (1)

(1) Mar zo kalz a novisezed, e lavaro : « Petra a c'houlenit-hu, ma c'hoarezed keñ? » Hag unan a respouno evid ar re-all oll ;

6. Goude kement-ze en difou leac'h ar brezegen, war lerc'h pehini a lavaro an ofiser, evel hen d'an novisez :

« C'hoant hoc'h euz-hu e gwirionez da zer-
« c'hel mad ebarz ar resolution hoc'h dis-
« kleriet ? » Hag e respounto :

« Ia; bean em euz eur gwir c'hoant da vont
« ebarz an drede-urz a Venez-Karmes ; hag
« en em fisioud en gras Doue hag en sikour
« pedenno an urz, am euz kemeret ar resolu-
« sion da choum ebarz betek ar maro. » (1)

7. Ama, an ofiser a ia war ar gador pehini zo bet lakaet evid-han dirak an aoter, hag an novisez a ia war he daoulin en harz he dreid, eun tamik a goste. Eno, o kaout en he dorn ar paper war behini e-z-eo skrivet he frofession, hen dalc'ho dre ar penn an traoun hag ar belek dre ar penn a krec'h. Neuze hen lenno taer

* Ni a c'houlen trugarez an Aotrou Doue, hag ar c'hras da vean
digemeret d'ober gwestl ebarz an trede-urz an Itron a Venez-
Karmez. *

(1) Mar zo kalz a novisezed, unan hep ken a respounto evid-oll:
ia; eur gwir c'hoant hon deuz da vont ebarz an drede-urz a
Venez-Karmez; hag en em fisioud en gras Doue hag en sikour
pedenno an urz, hon denz kemeret ar resolution da choum
ebarz betek hon maro. *

gwech gand eur gomz skler ha freaz. Goude-ze a sav an ofiser hag an oll c'hoarezed, hag a lavar er memez amzer d'al leanez nevez :

Immola Deo sacrificium laudis.

Ar c'hoarezed oll a lavar raktal :

Et redde Altissimo vota tua.

Al leanez nevez a respount :

Vota mea Domino reddam in conspectu
omnis populi ejus, in atriis domus Domini.(1)

*Goude kement-ze, o lezel paper he gwestl e tre
daouarn an ofiser, a tistroo d'he skaon-iliniek.
Mar zo meur a novisez o ober gwestl a lavaro
pep hini hi-hunan he gwestlou, evel ma z-eo dis-
kleriet huelloc'h : hag ar belek a lavaro ker-
kent. (2)*

Deus qui te incepit in nobis, ipse te perficiat, per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Oremus.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui humanæ

(1) Galloud e hallo skriya ar respount-ze war lerc'h he gwestlou evit ho lavarout eazetoc'h neuze.

(2) Mar zo kalz a leanèzed nevez, ar belek a lavaro an oremusou war lerc'h betek fin ar vinigennou o lakaat an niver euz a galz.

fragilitatis infirmitatem agnoscis, respice, quæsumus, hanc famulam tuam; et largâ tuæ benedictionis abundantia infirmitatem ejus corroborare digneris, ut promissa vota quæ præveniendo aspirasti, per auxilium gratiæ tuæ valeat vigilanter observare, et observando vitam promereri sempiternam; Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Neuze a ea da gichen an daol vihan war benni a ma an dilad; hag ho binnig evel ma-z-eo merket war lerc'h.

BINNIGEN.

Ar chap, ar skapuler hag ar sae pe an tunik. (1)

- ℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini,
- ℣. Qui fecit cœlum et terram.
- ℣. Sit nomen Domini benedictum,
- ℣. Ex hoc nunc et usquæ in sæculum.
- ℣. Dominus vobiscum,
- ℣. Et eum spiritu tuo.

(1) Mar zo ar memez chap ha sae a oa en deiz ar gwiskadur, na seblant ket a ve red binniga an dillad-ze, pa-z-eo gwir a-z-int bet dija. Mes o vean na ziskleri ar reglen netra war-ze, e-z-eo gwell ho binniga diou wech evit mankout d'ar seremonial.

Oremus.

DOMINE Jesu-Christe, auctor virtutum qui maximè humilitatem et castitatem cum cæteris virtutibus corporaliter in mundo elegisti, et peccatores ad pœnitentiam misericorditer vocare venisti, ac omnes in te credentes piè suscepisti; tuam ineffabilem misericordiam suppliciter exoramus ut hæc vestimenta sanctificare et bene dicere digneris: et concede propitijs ut quæcumque illa devotè in sanctæ conversationis signum gestaverit, cum ueste candida antè tribunal tuum in sanctorum agmine glorificata in die judicij valeat apparere; Qui cum Patre et Spiritu-Sancto vivis et regnas. Amen.

BINNIGEN AR GOURIZ.

DEUS, omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus uthoc cingulum virtute Spiritus Sancti benedicere et sanctificare digneris, et tuæ famulæ quæ illo cingetur, gratiam tuæ benedictionis infunde, ut in conspectu tuo sancta et immaculata et irreprehensibilis appareat per Christum Dominum nostrum. Amen.

BINNIGEN AR GWEL.

CAPUT omnium fidelium, Deus, et totius generis humani Salvator, velamen hoc quod famula tua propter tuum, tuæ que Genitricis, beatissimæ Virginis Mariæ, amorem suo capiti est impositura, dexterâ tuâ sanctificata; et quod per illud datur intelligi, corpore pariter et animo custodiat; ut quandò ad perpetuam sanctorum remunerationem venerit, cum prudentibus et ipsa virginibus præparata, te perducente, ad sempiternæ felicitatis nuptias introire mereatur; Qui vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

BINNIGEN AR CHAPELED.

DOMINE Jesu-Chrste, qui discipulos tuos orare docuisti, suscipe, quæsumus, benedicendo orationes famulæ tuæ; et eam aspirando præveni, et adjuvando prosequere, ut cuncta ejus oratio a te semper incipiat, et per te cœpta finiatur; Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Goude ar vinnijennou-ze a taolo ar belek dour binniget war an dilad ha war al leanez nevez. Kerkent a lemo mestrez an novisezed dez-hi he

gwel wenn diwar he fenn, keit ha ma lavaro an ofiser (1).

EXULT te Dominus veterem hominem cum actibus suis, qui secundùm carnem natus est. Et renovare spiritu mentis tuæ; et induere novum hominem, qui secundùm Deum creatus est in justitiâ et sanctitate veritatis, in Christo Jesu Domino nostro. Amen.

- v. Domine Deus virtutum, converte nos.
- w. Et ostende faciem tuam et salvi erimus.
- v. Dominus vobiscum.
- w. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DOMINE, Deus virtutum, supplices deprecamur clementiam tuam, ut tuæ miserationis abundantia hanc famulam tuam ab omni vetustatis errore expurges, et efficias sanctæ novitatis capacem; Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Ama a savo al leanez nevez; hag an ofiser o kemer ar gouriz, hen ro d'ar superiolez, pehini

(1) Mar zo meur a c'hoar o ober profesion war eun dro, a lavaro hag a rai ar belek ar pedennou hag ar seremoniou warlerc'h evit pep hini hi-hunan.

en deuz preder da hen lakaat dez-hi, e keit ha ma lavar :

ACCIBE corrigiam super lumbos tuos; ut sint lumbi tui præcincti in signum temperantiae et castitatis, in nomine Pa+tris, et Fi+lili et Spiritus+Sancti. Amen.

Neuze a ro ar skapuler d'ar superiolez, pehini hen gwisk d'al leanez nevez, epad a ma lavar :

TOLLE jugum Christi suave, et onus ejus leve, in nomine Pa+tris, et Fi+lili et Spiritus+Sancti. Amén.

Goude kement-ze, a kemper an ofiser ar chappe vantel wen, hag a rea hen gwiska d'al leanez nevez, o lavarout er memez amzer.

Qui sequuntur agnum sine maculâ, ambulabunt cum eo in albis. Ideò semper tua sint vestimenta candida in signum internæ puritatis, in nomine Pa+tris et Fi+lili et Spiritus+Sancti. Amen.

Gonde neuze a ro dez-hi ar chapeled pehini a izgemer gant poell; o poka dez-han hag o staga a nez-han ouz he gouriz, e pad ha ma lavar ar belek.

ACCIBE signum orationum in manibus tuis, ut more contemplantium, contemptâ felicitate terrena, præsentem vitam habeas in patientiâ; et desiderio futurorum cupias dissolvi et esse cum Christo, in nomine Pa+tris, et Fi+lili et Spiritus+Sancti. Amen.

Neuze, o astenna ar piled elum d'al leanez nevez, à talc'h da lavarout evel-hen :

ACCIBE candelam in manibus tuis in signum supernæ illustrationis et inflammatae caritatis, in nomine Pa+tris, et Fi+lili et Spiritus+Sancti. Amen.

Goude kement-ze a lavar an ofiser an antien-nen war lerc'h, e pad ha ma ea al leanez nevez d'en em lakaat war he daoulin en hars degre an aoter e tu gand an daol vian war behini a oa an dilad.

VENI, sponsa Christi; accipe coronam quam tibi Dominus præparavit in æternum.

Neuze a laka dez-hi ar gwel war he fenn, o lavaroud :

ACCIBE velum sacrum, pudoris et reverentiae

signum, quod perferas antè tribunal Domini Jesu-Christi, ut habeas vitam aeternam.

Amen. (1)

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

ADESTRO, Domine, supplicationibus nostris; et hanc famulam tuam quam sub sancto velamine religioni sociamus, perpetuâ tribue firmitate roborari; ut in proposito perseverans, in omni sanctitate tibi valeat famulari; Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Benedic te Deus Pater, qui in principio cuncta creavit. Amen.

Benedic te Deus Filius, qui de supernis sedibus pro nobis salvator descendit, et crucem subire non recusavit. Amen.

Benedic te Spiritus Sanctus, qui in similitudinem columbae in Jordane super Christum requievit. Amen,

Et ipse presertim Salvator noster te unitate

(1) Mar ve meur a c'hoar o ober profesion war eun dro, ar belek, goude ma en disou gret da bep hini ar seremoniou diaraog, a lavaro ar pedennou warlerc'h dre an niver euz a galz.

perfectâ sancti † ficit et custodiat omnibus diebus vitæ tuæ, quem venturum judicem expectamus, et qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum.

Amen.

Goude kement-ze a sav an ofiser an Te Deum, pehini a ganeur pe a lavareur hervez ar gustum, pe an dereadegez. Pa zo fin dean, al leanez nevez a stou d'an douar, he fenn war ar skaonilinek pe war ar bank a zo a dal dez-hi, e pad ha ma lavar ar belek ar pedenno war lerc'h.

℣. Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu.

℟. Laudemus et super exalteamus eum in sæcula.

℣. Vovete, et redditte Domino Deo vestro.

℟. Omnes qui in circuitu ejus affertis munera.

℣. Sit nomen Domini benedictum.

℟. Ex hoc nunc et usquè in sæculum.

℣. Confirmata hoc, Deus,

℟. Quod operatus es in eâ.

℣. Domine exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

v. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, cuius misericordiae non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimae Majestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes, ut, qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens, ad premia futura disponas.

INFIRMITATEM nostram aspice, Deus; et praesta ut, quae vovimus, fideliter possimus exequi; corda nostra, ubi vires deficiunt, subleva tuae gratiae auxilio, ut a mundo separata tibi soli servire concedas.

Deus, qui diligentibus te bona invisibilia preparasti, infunde cordibus nostris amorem tui nominis, ut te in omnibus et super omnia diligentes promissiones tuas, quae omne desiderium superant, consequamur.

Da, quæsumus, omnipotens Deus, ut formula tua quæ spe retributionis æternæ tibi Domino Deo voluit consecrari, plena fide in sancto proposito permaneat. Tribue ei, Domine humilitatem, castitatem, obedientiam carita-

tem et omnium bonorum operum abundantiam, ut ad meritum æternæ gloriae valeat pervenire; Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

An ofiser a vinnig ama al leanez nevez o teurel dour biniget a war-nez-hi en form sin ar groaz.

Benedictio sanctissimæ Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus-Sancti descendat super te, et maneat semper. Amen.

Kerkent mestrez an novisezed a sav al leanez nevez pehini a oa choumet stouet d'an douar war he skaon-ilinck, a baoue an Te Deum; hag ar belek a vinnig ar bizou hag a dle dougen en merk euz he friedelez gand an Aotrou Doue (1).

v. Adjutorium nostrum in nomine Domini,

v. Qui fecit cœlum et terram.

v. Sit nomen Domini benedictum!

v. Ex hoc nunc et usquè in sæculum.

(1) Na vo binniget a vizou nemet d'ar re hag a rai gwestiou evit hed ar vuez, en hevelep doare, mar zo sosieteo uuz an dredeurz leac'h ma tigemerer gwestiou evid eun amzer, a vo tremen ar seremoni-ze betek an amzer en pehini a vo gretgwestiou evit ar vuez.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

CREATOR, salvator et conservator humani generis, datorque gratiae spiritualis, benedictionem tuam super hunc annulum immite, ut quae eum gestaverit, coelesti virtute munita fidem integrum, spem firmam et caritatem perfectam teneat sicut sponsa Christi; votorum suorum proposita custodiat, et in castitate atque humilitate perpetuam in finem usque vitam perseveret; Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Goude, e taol dour binniget war ar bizot, hag a tiskleri d'al leanez nevez penoz dre ar galloud en deuz bet, a ea da zigemeroud an-nezhi en urz a Venez-Karmes, ha d'he lakaat da gaout lod euz oll pedennou, oferennou, induljansou, iuniou, pinijennou ha madou-all spirituel euz an urz-ze (1).

Eco auctoritate quam fongor et mihi concessa, recipio ad sanctum Carmelitarum religionum;

(1) Mar zo kalz o ober profesion, e lavaro ar beden an niver euz a galz.

et investio ac participem te facio omnium orationum, missarum, praedicationum, missorum, jejuniorum, disciplinarum et omnium bonorum spiritualium istius saeculi ordinis, in nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti.

Amen.

Kement-ze gret, a ofiser a leurachu ar seremoni o lavaroud ar beden warlerc'h war an asamble oll :

PEDEN

Evid an oll c'hoarezed.

RESPICE, Domine gregem istum, qui contempto mundo; et carnis concupiscentiam effugiens, sub alia tua protectionis humiliter commoratur: atque devotas animas tibi sponte servire volentes, tua beatitudinis regno, velut apes laboriosas, nunquam accumulare recusantes tam signo tuae inyictissimae crucis protegere, quam interiori sancto habitu informare digneris; ita ut fide ornatae spe securae, ac caritate sint accensae.

FAC eas, Domine, mundum et ea quae in mundo sunt, despicere: et quia Satanae mi-

litiæ renuntiaverunt, te solum sponsum suum te patrem veracissimum quærentes, super eas rorem tuæ benedictionis infunde, easque ab omnibus peccatis absolve. Cor earum in temptationibus robora, pariterque mentem à pravis desideriis aliena; ut ab illicitis concupiscentiis nudatae, verè erucem sequantur; et velut Magdalena mundum fugientes, hic cœlestis vitæ participatione fruantur; et in fine unà cum sanctis tuis accipient vitam æternam.

Amen.

v. Sit nomen Domini benedictum!

w. Ex hoc nunc et usquè in sæculum.

Benedicat vos divinâ Majestate Pa†ter, et Fi†lius et Spiritus†Sanctus. Amen.

Goude ar vinnijen-ze, a savo ar c'hoar iauank, hag a vo renet gand ar superiolez betek an aoter da behini a pokò gand doujans, o terc'hel he daouarn juntet. A c'hane e-z-eida zaoullina dirak an ofiser, hag a pokò da draoun ar stol, pe da vord ar chap, mar hen doug; neuze a sav, hag a rai eur stou d'an aoter, hag a eida vriata an oll c'hoarezed a bep eil, o komans dre ar superiolez, hag o terc'hel dre ar re goса euz

an tu deo : neuze e komanso a dare dre ar regosa euz an tu kleiz o lavaroud da bep hini : Pedit evid-houn, ma c'hoar.

War lerc'h kement-ze, e tistroo war he skaonilinek; hag epad an amzer-ze a kemero an ofiser an ornamanchou ebarz ar sekreteri, hag e teui kerkent da zigeri an ofern.

D'ar Sanctus, a askemero ar c'hoar iauank he filed da behini a talc'ho mad betek mont da gomunia. Pelloc'h na hen kemero ken epad an nemorant euz ar seremoni.

Gallet a vo lavaroud ar beden evit an oll c'hoarezed, mar hen kever mad, evel ma-z-eo merket evid an digemer euz an habit.

A raōg mont er meaz an iliz, a lemo ar c'hoar iauank he gwel hag he chap, ha n'en em dis-kouezo ket e publik gand he dilad rilijius, nemet c'hoarvezoud a rafe ar gustum ebarz al leac'h.

PENNAD III.

Euz an asamble.

1. Ebarz an pep asamble, a talc'ho ar c'hoarezed renk ho frofession, nemet ar re hag a dle, dre ho c'harg mont a raog d'ar re all. Mirout a raint ar memez urz evit lodennerez ar billejou pe sent ar miz, evel ive evid ar gounion jeneral.

2. Mar na zo ket a valustrou ebarz ar chapel evit staga an toubier, a hallo diou novisez he denc'hel e pad komunion ar c'hoarezed, ha komunia ho-unan war lerc'h ar re all, ebarz an deziou ma fleoint hen ober.

3. Evit mirout gwelloc'h ho renk ebarz al leac'hiou euz ho reunion, ho difou pankou war bere en difou pep hini he flaz merket.

4. Ebarz en pep asamble, a viroint ar silans hag ar vodesti, kerkoulz evit skouer-vad an oll evel evid santelez al leac'h, pa en em dalc'ho an asamble ebarz ar chapel.

5. Pa reï an direkteur eun ali bennag evid

mad ha urz ar sosiete, a plego pep hini da gement-ze gant doujans. Ar re hag ho difou eun dra bennag da lavaroud, a halloint kouskoude hen diskleria goude, mes gant poell ha doujans.

6. Pa vo red kuzulia war eun dra bennag er gonseil, pep hini a lavaro he ali hervez he renk. Na vo aotreet da hini ebet mont war gomz ar re all, dreist pep tra evit ho enebi pe ho dislavaro. Kouskoude, mar ari gand unan bennag, goude ma en difou an oll lavaret he ali, da gaout eur sklerijen pe eur sonj talvouduz bennag, a hallo goulen aotre d'hen diskleria, mes hiai ebet na zifenco he ali he-unan gant frouden na pennad.

7. Araog ar gelennadurezou, kuzulerez ha lodennezez billejou sent ar miz, a lavaro ar superiorez ar *Veni, Sancte pehini a gontinuo* an oll c'hoarezed war euñ dro; neuze ar versed *Emitte spiritum*, hag ar beden *Deus qui corda fidelium*, etc.

Peur achui a raint an asamble o lavaroud : *Sit nomen Domini benedictum*. Hag ar c'hoarezed a respouno : *Ex hoc nunc et usque in saeculum*.

PENNAD IV.

Euz lodennerez ar billejou pe sent ar miz.

1. Er penn kenta a bep miz a rai ar supérieolez d'ar c'hoarez eur garten pe billet, hag a zougo skeuden eur sant euz ar miz-ze gant kelennadurezou pe bedennou pere a ziskouezo dez-ho eur vertuz bennag da heula, pe eun doare bennag evid pehini ho difou da bidi, evel da c'houlenn eur c'hras bennag, pe da drugarekaat Doue euz eur mad ober bennag.

3. Pa en difou leac'h ar seremoni-ze en derou an asamble, a vo digoret dre ar beden warlec'h pehini a hallo ar c'hoarez evaroud e brezonek kerkoulz hag ar re all, evit ho c'hompprenn gwelloc'h.

Deuit, Spered-Santel, kargit ar c'halounou euz ho tud fidel, hag elumit enn-ho an tan euz ho karantez.

4. Digazit ho speret, ha pep tra en difou eur vuez nevez.

5. Hag a nevezafeit fas an douar.

Peden.

O ma Doue, c'hui pehini, hoc'h euz kelenet kaloun ho tud fidel dre sklerijen ar Spered-Santel, greit deomp tanfa ebarz ar memez Speret donezonou an'env ha kaout bepret he gonsolasionou; dre Jesuz-Krist hon Aotrou.

Evelse bezit gret.

3. Evit lodennerez ar billejou, a vo gallet derc'hel an urz-ma. Ar supérieolez, heuliet gand an ajistantez, en em lakao en eul leac'h deread. Neuze a teui an oll c'hoarez hervez ar renk euz ho c'harg hag euz ho frofession; hag o vont war ho daoulin, a tigemeroingt gant doujans ar billet a vo roet dez-ho hag a tistrooint d'ho flaz. Mar zo eur c'heur pe santual el leac'h e pehini a c'hoarvez an asamble, a hallo al lodennerez-ze bean gret ouz ar balustro.

4. Rak tal a raog al lodennerez, a vou lavaret ar pedennou warlec'h, pa hen aotrean amzer.

Oll sent euz an env, teurvezit gouleñn evit hon silvidigez hag evid silvidigez ar bed oll.

5. En em laouenait en Aotrou Doue, hag en em reit d'ar joauzed, c'hui pere zo glan.

g. Ha diskleriit he c'hloar, c'hui pere hoc'h euz eur galoun eun.

Peden.

Aotrou, difennit ho pobl, ha mirit dre eun diwallerez peurbaduz ar bobl-ze hag a laka he fisiants an peden ho ebrestel.

Ma teui ho holl sent d'hon sikour en pep leac'h en hevelep doare ma santfeimp ho frokcion a bep maenorfeimp ho meritou.

Skulit ho peoc'h war an amzeriou-ma, ha mirit ho lliz ouz taoliou ar fallagriez.

Renithon chammejou, hon oberiou hag hon c'hoantou en hend ar silvidigez, kerkoulz ha re ho holl servicherien ha servicherezed.

Reit rekompans an env d'hon oll vad obrourienn, ha d'an oll dud fidèle desedet an diskuiz eternel; dre Jesuz-Krist hon Aotrou.

Evelse bezit gret.

5. Goude ar pedennou-ze, a vo gret al lodennerez. Ar c'hoarez a zigemero, evel a berz Doue, ar sant a vo roet dez-ho. En em lakaat a raint d'hen enori, o kaout sonj penoz ar gwella doare d'hen ober, e-z-eo imita he virtusioù evel he humilité, he basianted, he

garantez hag he zevosion. Hen pedi a raint da obten dez-ho ar memezdispositionnou, a kaout preder e pad ar miz d'hen gervel dreist holl, evit kaout dré he beden ar grasou hag ar vertusioù a zeziront, ha da veritoud bean sikouret gand-han e pad ho buez ha dreist pep tra en heur ar maro. E giz-ze eo a rieur d'an imajouze an hanou a brotektored.

6. Goude ma vo gret al lodennerez, a vo lavaret ar pedennou war lerc'h, memet en em gaout a rafe an amzer da vean re verr pè eun harz all bennag.

Bezit an Aotrou Doue truez ouzimp, ha plijit gand-han hon binniga; taolit he sello warnoump, hag astennit he drugarez war-noump oll.

Evit, o ma Doue, ma anafeomp ho hent war an douar (1); hag ar silvidigez hoc'h euz roet d'an oll dud.

Deuit an dud, da veuli hokloar Aotrou; deuit an oll d'ho meuli ha d'ho trugarekaat.

En em laouenait oll dud ha bezint karget

(1) Ar gwir hend-ze dre behini a tieomp kerzet er vuez spirituel, eo Jesuz-Krist. Hennez eo an hend hep ken evid mont d'an env,

a joauzted , abalamour ma varnet ar pobliou ebarz ar wirionez , ha ma renet tud an douar.

Deuit an dud , o ma Doue , da ziskleria ho meulodiou : ia , ma tiskleroint ho meulodiou : an douar an deuz douget he fruez (1).

Plijit gant Doue , hon Doue , hon binniga ; ha ma teui an oll broiou euz ar bed d'hen enori.

Gloar d'an Tad , ha d'ar Mab ha d'ar Speret-Glan ,

Brema ha bepret , hag en oll amzer . Evelse bezit gret.

¶. Bezit sonj , Aotrou , euz ho servicherézed.

¶. Enn hoc'h a lekeont ho fisians.

¶. Aotrou zelaouit ouz hon fedennou.

¶. Ha ma savo hon mouzeiou betek dac'h.

Peden.

Reit deomp , Doue oll-galloudek , ma teui proteksion ar Werc'hez santel , Mamm hon

(1) Ar fruez a behini a c'lioarvez ama , eo Jesuz-Krist , ganet war an douar evit hon silvidigez . Ar profed o sellout a nez-han eyel ar soursen euz an oll grasou , a alif her da ma hall an oll dud da drugarekaat Doue da vean roet d'ar bed eur fruez ker prisius .

Aotrou , ha sikour an oll sent ebettel , merzerien , kovesourien , gwerc'hezed hag ho oll sperejou euruz d'hon c'harga dre holl euz eur joa santel , en hevelep doare ma santfeimp ar galloud euz ho froteksion evel ma enoromp a nez-ho .

O Doue , c'hui pehini a rea da bep tra talvezoud evit silvidigez ar re ho kar , gret d'an dispositionou euž o karantez disken ker doun en hon c'halounou ken na ballo pelloch temp-tasion ebettrec'hi war an desiriou devod hoc'h euz aliet deomp .

Doue oll galloudek hag eternel , mestr uc'hel ar re vev hag ar re yaro , c'hui pehini a gargit euz ho madelezou holl ar re pere , dre ho feiz hag ho obertiou-mad , a ouzoc'h a dleoud bean dac'h , ni a c'houlen ouz hoc'h gand aket evit kement hini a meump intansion da bidi , pe a vevont c'hoaz war an dour , pe a-z-int maro , m'ho difou ho trugarez madelezuz , dre bedennou an oll sent , hag an diskarg euz ho oll bec'hejou , dre veritou Jesuz-Krist , hon Aotrou . Evelse bezit gret .

¶. Meulit da vezou hano an Aotrou !

¶. Brema hag en oll amzeriou .

PENNAD V.

Euz ar stum da lavaroud ar pedennou pere a zalc'h leac'h d'an ofiz evid ar c'hoarezed ha na ouzont ket lenn.

1. D'a Vatinezou, goude bean gret sin ar groas , a lavaroint ar *Gredo*, hag a halloint lavaroud ouspenn ar pedennou war lerc'h (1).

Aotrou, c'hui a zigoro ma diweuz.

Ha ma geno a zisklerio ho meulodiou.

O ma Doue, deuit d'em sikour!

Aotrou, hastit dont d'em sikour.

Neuze a lavaroint pemp war-n-ugent Pater noster hag Ave, Maria; goude, er fn, eur Gloria Patri, etc. Ar suliou hag ar goeliou a lavaroint hanter kant Pater hag Ave; hag eur Gloria Patri, etc. war lerc'h.

2. Evit Laudez a hellont ive komans dre ar

(1) Ar *Paterou* hag an *Aveou* o vean amja ar pedennou gourc'hemennet hep ken dre ar reglen, a tle ar re all bean sell et evel pedennou a zevosion. Dre-ze n'ho c'heveur ket ebarz an darn vuia euz ar reglennou. Gallout a helleur eta tremen hep ho lavaroud diskurput.

beden-ma hag a zo a raog : *O ma Doue, deuit d'em sikour! Aotrou, hastit dont d'em sikour, ha neuze seiz Pater hag Ave gand eur Gloria Patri, war lerc'h.*

3. Lavaroud a raint ar memez pedennou evid pep hini euz ar peder heur vihan , da chouzoud eo ; evid Prim, Tierz, Sextez ha Nonez.

4. Evid Gousperou a komansoint ar memez stum , hag a lavaroint pemzek *Pater hag Ave*, hag eur *Gloria Patri* warlec'h :

5. Evit Komblidou a halloint komans dre ar pedennou warlec'h.

Konvertisit ac'hanoump , o ma Doue c'hui hag a zo hon silvidigez.

Ha distroit ho koler diwar-noump.

Aotrou, deuit d'hon sikour;

Ha hastit hon sikour.

Neuze a lavaroint seiz Pater hag Ave , gand eur Gloria Patri, war lerc'h, hag a halloint achui dre ar Salve, Regina; hag en amzer bask, dre ar Regina coeli, lætare, mar gouzont an diou antiennen-ze.

6. Ar c'hoarezed en eni akuito euz ar pe-

dennou-ze gant doujans , berveder hag humilité , o sonjal en Majeste Doue dirak pehini en em gevont ; o sellout , euz eun tu , ho izelder hag ho zidalvedigez ; hag euz eun tu ail , an never vraz a reont , pehini e-z-eo enori Doue hag he Vamm Santel , distana he justiz divin ; obten he drugarez hag he c'hrasou , hag hen trugarekaat euz he vadelezou diniver .

PENNAD VI.

Euz an ajistans evid ar gomunion e viatik hag an Nouen , pa roeur ar sakramanchou-ze da c'hoarezed ha da vreuder an drede-urz .

War a c'helo zo unan euz ar sosiete hag a zo gwall glanv , hag en em disposeur da gaz dezhi av veatik , a teui an oll c'hoarezed , père na ho deuz harz gwirion ebet , d'en Iliz e pehini a tle ar belek kemer sakramant an aoter .

2. Digemer a raint euz ar segreteri pilejou pere a elumoint , hag a heuloint neuze ar sakramant santel gand devosion , hag o pedi Doue evid an hini glanv .

3. Hetuz eo , kement evid an dereadegez evel evid ar skouer-vad ma kerzoint diou ha diou , hervez ar renk euz ho c'harg hag euz ho frofession , ha ma entreoint war lerc'h ar belek e ti an hini glanv . Mes mar na hellont ket mont e ti , pe e kampr an hini glanv , a choumoint er meaz gand ho filejou elum betek ken a c'houdé ar gomunion ; neuze a rooint a nezho d'ar sakristerez eno . Kouskoude mar dle ar belek distrei ar sakramant d'an iliz , hen heuloint gant ho filejou elum ar memez stum evel diaraog .

4. Dleout a rea ar c'hoarezed derc'hel sonj penoz a aotre an Iliz induljansou d'ar re a heul e giz-ze ar sakramant santel , pa hen keseur d'ar re glanv , evel ma-z-eo merket en artikl 6 euz ar pennad 34 euz ar reglen . Kouskoude , leac'h na manket ar gustum d'hen heulia gand eur piled ebarz an dorn , na dougoint ket a biled .

5. Pa vo digemenet dez-ho an heur e pehini a vo roet Sacramant an Nouen da unan euz an drede-urz , ho disou preder a dare , en kement ha ma halloint , da vont d'ar seremoni-ze . Pidi

a raint evid an hini glany; a neuze a choumount en he c'hichen evit rei dorn ha prederdez-hi hervez an urz a vo reglet gand ar superiored.

6. He ajista a raint gant ho freder hag ho fedennou, o choum gand aket e tal he gwele, ha o alia dez-hi sonjesonou santel ha komziou devod amzer hag amzer.

7. Eur gustum devod ha koz eo da bep hini mirout ar piled hi deuz gret da vinniga deiz goel ar Chadelour, evit ma servicho dez-hi war he Maro. Ebarz sosiete an drede-urz e pehini a vir pep c'hoar hini he frosion, a vo c'hoaz muioe'h meuluz d'hen implia evid an usaj diveza-ze. Elumet a vo ha lakaet e tre he daouarn, pa dostaao d'he momejou diveza; ha mar na ve ket a walc'h dioud-han, a vo kemeret eun all.

PENNAD VII.

*Kelenmadurez ha pedennou evit lakaat ar re
glany da gaout eur maro santel.*

1. Ar c'henta tra a dle pep kristen d'ober

pa dosta ar maro, e-z-eo en em brepari d'ar gont a dle da renta da Zoue euz he oll vuez. Evit-ze, a tle sellout-piz an niver hag ar vent euz he zalentez hag euz he zianoudegez e kenver an Aotrou Doue. Hogen, an eksamen-ze a dle bean gret war c'houre'hennou Doue ha re an Iliz, war ar seiz pec'het kapital, war de-veriou ar stad, war an obligasionon e kenver an nesa, war ar pec'hejou dre sonj, dre gomz, dre ober ha dre omision pe dre vankout d'ober ar pez a dlejeur da veant gret. Red eo lakaat evez da ziwalloud a lezel dout ebet war ge-ment-ze ebar ar gonsians, ha diskleria oll ervad er govesion.

2. Goude an eksamen-ze, a tleer sellout-piz ar grevuzted euz ar pec'hejou; an dismegans ho deuz gret d'ar vadelez ha d'ar vajeste a Zoue; kemer neuze eur gwir glac'har ha mez dioud-ho, nan dre eun abek naturel, mes der ar wel a Zoue memez evel soursen a bep justiz hag abep sentelez.

3. E giz-ze, a zaleg ma c'hoarvezo gand eur c'hoar bean klanv, hi difou preder da wal'chi he fotou dre sakramant an binjen. Rak, pa

zaleur, a zo re a leac'h da gaout aoun na deufe prestik nerz ar c'hlenvet da harz an hini glanv d'en em rei da affer ar silvidigez. Ar speret a devala , ar sonj a ia pare ha na helleur ken mui en em rei d'ar glac'har. Eur furnez vad eo eta gervel he c'hovezour dalek derou ar c'hlenvet, diskleria dean stad he consians , he fotou , he spontou , he nec'hiou , hag zoken atakou an diaoul. Aliez zoken eo red ha talvouduz ober neuze eur c'ovesion jeneral, pe eur revu euz pec'hejou he buez , evit dichaoui defotou ar c'hovesionou diaraog , ha gwale'hi gwelloc'h he fotou .

Peden kent ar govesion.

O ma Doue , bezit truez ouz-in , ha diskouezit d'in ma holl bec'hejou , c'hui hag a anaf betek e gweled ma ene. Greit d'in anaout an niver hag ar fallagriez dioud-ho , ha reit d'in er memez amzer ar santimanchou a bere am euz ezomm' evit ho c'hovesaat gant glac'har ha gwirionez. Kargit a-c'hanoun a c'hlac'har d'ho bean gret, reit d'in ar resolution d'en em virout oud-ho da viken , hag eur gwir spered a bini-

jen. Me a c'houenn ar c'hras-ze ouz-hoc'h dre veritou Jesuz-Krist, dre vennad ar Werc'hez santed, ma el mad ha ma santez patrounez.

Peden goude ar govesion.

O ma Doue karantezuz ha madelezuz , na hoc'h euz ket greit d'in hervez ma fec'hejou ha ma zianoudegez; mes , evel eun tad tener hoc'h euz bet truez ouz-in. Kovesaat am euz d'ac'h ma fotou ha ma dallidigez; hag hoc'h euz roet d'in trugarez dioud-ho. Ac'h! dalc'hit, o ma Doue , dalc'hit d'ober trugarez d'in. Gwalc'hit a-c'hanoun mui ouz mui euz ma fallagriez , evit, goude bean netaat euz ma fec'hejou , ma vezin eur santez hetuz evit ho taoulagad.

Ag a gonfisians hag a c'houenn.

Tad eternel, c'hui pehini hoc'h euz karet ar bed , betek rei dean ho Mab unik, me zo e gortoz da gaout dre he veritou grasou ar silvidigez hag ar vuez eternel. Rak na hoc'h euz ket digaset ar Mab divin-ze war an douar evit hon barn , mes evit hon prena hag hon salvi. Abalamour da-ze eo hoc'h euz roet dean an hano a Jesuz , da lavaroud eo , a Salver hag Redemptor.

O Jesuz divin, greit ma vo talvouduz an hano-ze evid-oun! Bezit e gwirionez ma Salver. Tennit a-c'hanoun diouz ereou ar fallagriez hag a sklaverez an diaoul, evit ma lakaat dindan ren ar c'hras hag en heritaj bugale Doue.

Sourcen eternel a c'hras, spered a santelidigez, me c'houlenn ive ho sikour. Sklerijenit a c'hanoun, reit d'in dispositionou a ferveur hag a santelez, ma netait dre an tan euz ar garantez divin; ha soutenit a-chanoun e pad ar vuez-ma, enep ma sempladurez hag enep an temptationou a digaso d'in enebour ma silvidigez.

Ag a binijen hag a zoujans.

O ma Doue, evit paea d'ho justiz, kement ha ma hallanhen ober, hag ober, d'ac'h amend-honorabl euz ma c'horf ha ma speret, e kemeran a galoun vad dre garantez evid-hoc'h garventez ar maro hag an oll boaniou pere am euz da zougen, hag en em laouenan da halloud rei na buez evit an dic'hauidigez euz ma fechøjou.

Ma joa eo ma vo kuset ma c'horf en douar

dindan treid, evit hen kastiza euz he ourgouil; ha ma vo troed en breinadur hag en poultr abalamour d'ar re vraz karantez gant pehini en deuz klasket he blijaduriou

Ma joa eo bean da viken privet ha dispartiet euz ar grouadurien hag eveuz madou an douar abalamour d'ar re vraz karantez am euz bet evid-ho.

Evit dic'haoui an ankouaz hag an dianoudegez am euz bet en ho kenfer, e tigemeran a galoun vad an ankouaz hag an dianoudegez en difou ar grouadurien evid-oun goude ma maro.

Evit gwalc'hi ar pec'hejou am euz gret enep d'ac'h dre ma skienchou en em soumetan a galoun vada da vean privet euz an usaj dioud-ho; hag evit pinijen da vean klasket plijoud re d'ar grouadurien, e aotrean bean dispriset gand-ho.

Ag a feiz.

O ma Doue, c'hoant am euz da veva ha da vervel ebarz ar feiz gatolik, apostolik ha romen, en union gress a santimançhou hag a greden

gant ho lliz santel. Me a gred oll kement a gred hi; hag en em soumet a galoun hag a speret da gement tra a gelen, abalamour maz eo c'hui, gwirionez eternel, an hini en deuhan diskleriet. Me a ziansavhag a zistol a zalek brema an oll sonjesonou hag an oll demptasiou nou enep a halfe an diaoul alia d'in betek ma momet diveza.

Ag a esperans.

Daoust d'an niver ha d'ar grevusde euz ma fec'hejou da vean gret d'in meritout aliez an ifern, o ma Doue, e lakaan kouskoude ma c'honfisians en meritou maro ha passion Jesuzz Krist, hag en ho madelez infinit, hag e c'hor-tozan dre vennad ma Salver ha hini ar Werc'hez santel hag an oll sent, an trugarez hag ar pardon euz ma fec'hejou, hag ar c'hras d'en em virout en ho karantez santel, da behini a fell d'in gwestla ar momejou diveza euz ma buez.

Ag a garantez.

O ma Doue, c'hoant em euz d'ho karout ha d'ho karout dreist da pep tra, abalamour ma-

z-hoc'h ma Aotrou ha ma Doue, ma fenn kenta ha ma fin diveza. C'hoant em euz da veva ha da vervel evid-hoc'h, d'en em unani ganac'h evit bepret, ha d'ho karout gand ar garantez pur ha paduz-ze dre behini ez-hoc'h karet gand ar sent en env.

Me a gar ive enn-hoc'h hag evid-hoc'h ma nesa, o karout dean ar memez vad hag e garan d'in ma-unan. E giz-ze, e karan hag e c'hou-lennan ive evid-han grasou ar silvidigez hag an oll vadou pere zo neseser dean ; me ho gouleenn dreist pep tra, evid ar re pere am euz ofanset, hag evid ar re pere ho deuz gret d'in eur boan pe eur gaou bennag, o ober dez-ho trugarez a galoun vad abalamour d'ac'h.

Kent ar gomunion.

Ma Doue, ma Aotrou ha ma roue, c'hui eo ar soursen euz a bep mad, ar c'houer hag ar mestr euz an oll draou; hag a teurvezit dont betek d'in, hag en em rei d'in ! Peger braz eo an eurusded-ze ! Ha pegement na dlean-me ket hen desirout ! Deuit eta Salver divin, deuit em c'haloun, deuit gand an abondans euz ho kra-

sou. Entanit ma c'haloun ; santelait ma spered ha renit em ene, evit ma westlin d'ho karout ha d'ho meuli an oll momejou a choum gane da dremen er bed-ma.

Pa-z-eo ari ar belek gand ar viatik, a tle ar c'hoar glanv kemer preder da sonjal ebarz ar faveur dispar a rea Jesuz-Krist dez-hi o tonet d'he bizita ha d'en em rei dez-hi dre ar gomunion santel. Neuze eo an amzer da lavaroud dez-hi gand ar c'hantener euz an aviel.

Ach ! Aotrou , ne-z-oun ket din ma teufac'h betek d'in ; nag a vizidfac'h a-c'hanoun e gizze ; ne veritan ket a tiskenfac'h em ene. Mes pa oc'h euz ar vadelez da rei d'in eur faveur ker braz, preparet ma c'haloun ; ma gwalc'hit net euz ma fec'hejou : leverit eur gomz, ha ma ene a vo pare.

Goude ar gomunion a adoro Jesuz-Krist enn he c'halon , hag a lavaro dean neuze : ma Jesuz divin, c'hui oc'h euz disket deomp penoz an hini a zebro euz ar baraze , a vevo da viken. Lakait ar wirionez konfortuz-ze da c'hoarvezoud gane. Greit, dre nerz ar bara divin-ma , ma hallin en em vont diwar ar bed-ma, ariout er vuez eternel, en env. Evelse bezit gret.

Ag a union gant Jesuz-Krist poaniet.

Ma Salver Jesuz-Krist, me laka ma holl boaniou gand ar re hoc'h euz enduret war ar groaz. C'hoant am euz ive da unani ma agoni gant ho agoni, ha ma maro gant ho maro, evit kaout e giz-ze lod euz ho meritou hag eveuz ho tispositionou santel. Me en em laka en ho polante; me fell d'in dougen evid-hoc'h ma anken ha ma foaniou; diansav a ran en avans an oll impasianted hag an displijadur ario gane da gauout.

*Peden d'ar Werc'hez santel , d'an Elez
ha d'ar Sent.*

O Mari, mamm a c'hras hag a drugarez , pedit evid-oun ha ma digemerit en heur ma maro. Difennit a-c'hanoun rak enebour ma silvidigez ; ha diskouezit ez-hoc'h e gwirionez hon mamm e kichen an hini, pehini evit hon salvi , en deuz teurvezet genel diouz-hoc'h.

Elez an Aotrou Doue , c'hui dreist pep tra, ma el mad , deuit d'em sikour. Soutenit a-c'hanoun ebarz ar brezel diveza-ma , ha gret d'in gounid ha trec'ha war ma oll enebourien.

Ha c'hui, prins gloriúz euz a sperejou an env, sant Mikel, ma zifennit rag stourmou ha drougiez an diaoul. Na bellait ket diouz-hin ken ho pezou ma ambrougét dirak an tron euz ar vajeste divin.

Ebestel santel, ha c'hui oll sent euz an env, eneou euruz, pedit evid-oun; c'hui dreist pep tra N., ma zantez patrounez, ajistet a-c'hanoun betek dilost ma brezeliou.

O kemer ar c'hrusifiz.

Tad eternel, na entreit ket en barnidigez gand ho servijerez, rak mar heuliet ho justiz, nikun na hallo kaout trugarez diraz-hoc'h. Na sellit ket eta ma fec'hejou ha ma zizalvoudegez, mes taolit ho taoulagad war Jesuz-Krist, ho mab pehini en deuz skuliet he voad ha roet he vuez evid hon prena. Chelaouit mouez he garantez divent pehini a bed evidoump; ha greit deomp trugarez hervez ar vent euz he veritou.

Ha c'hui, Salver divin, hag a zo bet poanet evidoump, me ho ped dre ho maro santel da lakaat ma hini da vean santel ha prisiuz

dirak Doue. Ma doare ha ma silvidigez a zo e tre ho taouarn : na em dilezit ket, c'hui pehini zo ma oll gonfisians. Ebarz ma heur, diveza, ma diwallit rag pechou ma enebour; ha harzit a-c'hanoun da vean kondaounet er varnidigez diveza; mes reit d'in ar c'hras da vean karget a joa pa welin ho kloar.

Red eo rei amzer d'an hini glanv da danva ar pedennou-ze, ha komz oud-hi gand eur vouez poellek, o teurel pled da terri he fenn ha d'he skuiza, dreist pep tra pa-z-eo braz he fallaen hag he sempladurez. Neuze a helleur rei dez-hi sioul aliou berr, evel ar re war lerc'h.

Bezit fisians, ma c'hoar ger, en em fisiit e meritou Jesuz-Krist, hag en he vadelez infinit.

— Galvit e gweled ho kalon an hano a Jesuz hag a Vari. — Adorit ho Salver war ar groaz.

— Sellit he boaniou hag he anken. Pegement na dleont-hi dousaat ho re? — Sellit he benn kurunet a spern; he dreit hag he daouarn toulet gand tachou braz; he geste digoret dre eur gouli euzuz; he gorf oll blonset ha goloet a c'houliou. — Perak kement a boaniou hag a anken? Ah! evit hon c'helennadurez hag evit

hon c'honsolation. Evit diskî deomp dougen hon foaniou hag evit gwalc'hi hon pec'hejou. Evit distana ar justiz divin, obten deomp trugarez hag hon unani gant Doue. — Sellit pebez karantez en deuz evid-oump. Diwar ar groaz a astenn deomp he zivreac'h evit hon digemer. — Bezit eta konfisians, hag en em gargit a garantez hag a anoudegez vad evid eun Doue ken madelezuz (*o tostaat ar c'hrusifiz d'he mu-zellou*). Pokit d'he dreid pere ho deuz gret kement a hent evit ho klask; ha leverit gand ar publicken euz an aviel. « Ma Doue, bezit « trugarezuz em c'henver, daoust d'am fec'he- « jou. » Me zo poaniet, Aotrou; ma soutenit bepret evii ma santelain ma foaniou o unani a nez-ho gant ho re.

Peden d'ar Werc'hez.

Gwerc'hez santel, pedit evid-oun. — Refuj ar bec'herien difennit a-c'hanoun. — Mamm a drugarez, bezit truez ouz-in. — Konsolatourez ar re aflijet, ajistit a-c'hanoun. — Lodennerez ar grasou, krenvait a-c'hanoun. — Mamm oll c'halloudek e kichen an Aotrou Doue, goulennit evid-oun.

Peden da sant Joseb.

Pried evuruz a Vari; c'hui pehini zo bet enoret a faveriou divin, sant Joseb, me ho ped dre an euruzted ker braz ha ken dilavaruz hoc'h euz bet war an douar, da gaout en ho kichen Jesuz ha Mari en ho heur diveza, ha da vean konsolet ha confortet gand-ho en ho agoni, me ho ped da obten d'in ar memez gras, evit galloud gounid ar viktor ebarz ar c'homabajou diveza-ma, hag achui ma desiou en poc'h an Aotrou Doue. Bezit ar vadelez d'em ajista hounan, difenner braz ar re zo en agoni, soutenit a-c'hanoun ebarz ar mometpoaniuz-ma. C'hoant em euz da vervel, o lavaroud ar beden-ma :

Jesuz, Joseb, Mari,
Me ro d'ac'h ma c'halon hag a offr d'ac'h ma buez.

Jesuz, Joseb, Mari,
Plijit ganac'h ma sikour en amzer an agoni
Jesuz, Joseb, Mari,
Achuit ma buez ganac'h en peoc'h. (1)

(1) Bean a zo tri c'chant devez a induljansou kel liez gwech ha ma levureur an taer feden verr-ze. (Pic VII, *decr. Urbis et Orbis, 28 Ebrel 1817*).

PEDENNOU AN AGONISANT.

*Pa dostao an hini glanv d'ar maro a vo lava-
ret ar pedennou war lerc'h. Arabet eo gortoz
ken a vo ari en he momet diveza evit ho lavarout;
gwelloc'h eo ho lavarout meur a wech hag amzer
hag amzer; dre ma resevo seul-vui a c'hrasou
neve bep gweach (1).*

AOTROU DOUE, ho pezit truez ouzimp.
Jesuz-Krist, ho pezit truez ouzimp.
Aotrou Doue, ho pezit truez ouzimp.
Jesuz-Krist, hon chelaouit.
Jesuz-Krist, aotreit deomp.
Tad selestiel, hag a zo Doue, ho pezit truez
ouzimp.
Mab Redemptor ar bed, hag a zo Doue, ho
pezit truez ouzimp.
Spred-Santel, hag a zo Doue, ho pezit truez
ouzimp.

(1) Ar pedennou diaraog kerkoulz hag ar re zeu war lerc'h, a
hall bean gret evit bep seurt tud. Hag evel ma-z-eo unan euz ar
brasa deveriou euz ar garantez kristen ajista ar re zo dare da
vervel a hallo ar c'hoarez, e meur okasion, en em servicha-
gant frouez euz ar pedennou-ze, gand ober enn-ho eur chanja-
mant dister.bennag hag a gelen ar skiant vad.

Santez Mari, pedit evid-hi.
Gwerc'hez santel ar gwerc'hezed, pedit evid-hi.
Sant Mikel, pedit evid-hi.
Sant Gabriel, pedit evid-hi.
Elez hag Arc'hlez santel, pedit evid-hi.
Ursiou santel ar sperejou euruz, pedit evid-hi.
Kor an oll dud glan, pedit evid-hi.
Sant Abraham, pedit evid-hi.
Sant Ian-Badezour, pedit evid-hi.
Sant Eli, pedit evid-hi.
Sant Elise, pedit evid-hi.
Oll sent patriarchet ha profeted santel, pedit
evid-hi.
Sant Per, pedit evid-hi.
Sant Paul, pedit evit-hi.
Sant Ian, pedit evid-hi.
Sant Andre, pedit evid-hi.
Oll sent ebestel hag avielerien santel, pedit
evid-hi.
Oll diskibien an Aotrou Doue, pedit evid-hi.
Innosanted santel, pedit evid-hi.
Sant Stefan, pedit evid-hi.
Sant Laurans, pedit evid-hi.
Sant Anj, pedit evid-hi.

Oll verzerien santelan Aotrou Doue, pedit evid-hi.
 Sant Jelvestr, pedit evid-hi.
 Sant Gregor, pedit evid-hi.
 Sant Augustin, pedit evid-hi.
 Sant Syrill, pedit evid-hi.
 Sant Krysostom, pedet evid-hi.
 Sant Ambroaz, pedit evid-hi.
 Sant Jerom, pedit evid-hi.
 Oll sent pabed hag eskibien ha kovesourien
 santel, pedit evid-hi.
 Oll doktored santel euz an Iliz, pedit evid-hi.
 Sant Benead, pedit evid-hi.
 Sant Fransez, pedit evid-hi.
 Sant Albert, pedit evid-hi.
 Oll sent menec'h hag ermited santel, pedit
 evid-hi.
 Santez Mari-Madelen, pedit evid-hi.
 Santez Lusia, pedit evid-hi.
 Santez Jenovefa, pedit evid-hi.
 Santez Barba, pedit evid-hi.
 Santez Thereza, pedit evid-hi.
 Oll gwerc'hezed hag intanvezed santel, pedit
 evid-hi.

Oll sent ha sentezed an Aotrou Doue, pedit
 evid-hi.
 Aotrou, bezit dez-hi trugarezuz, ha pardounit
 dez-hi he fec'hejou.
 Aotrou, bezit dez-hi trugarezuz, ha pardounit
 dez-hi he fec'hejou.
 Euz ar c'haloud ho koler, he delivrit, Aotrou.
 Euz risklou ar maro, he delivret, Aotrou.
 Euz poaniou an ifern, he delivrit, Aotrou.
 Euz a bep drouk, he dilivrit, Aotrou.
 Euza c'haloud an diaoulou, he delivrit, Aotrou.
 Dre ho kanidigez santel, he delivrit, Aotrou.
 Dre ho kroaz hag ho poaniou, he delivrit,
 Aotrou.
 Dre ho maro hag ho pesierez, he delivrit,
 Aotrou.
 Dre ho tistro gloriuz e buez, he delivrit,
 Aotrou.
 Dre ho pinnidigez meuluz en env, he delivrit,
 Aotrou.
 Dre c'hras ar Spered - Santel konsolator; he
 delivrit, Aotrou.
 An deiz euz ar varnidigez, he delivrit, Aotrou.
 Ni ho ped; hon selaouit; dàoust ho ma-z-omp
 pec'herien.

Pardounit dez-hi, n'in ho ped.
 Aotrou Douez, bezit truez oud-hi.
 Jesuz-Krist, bezit truez oud-hi.
 Aotrou Doue, bezit truez oud-hi.

O vont diwar ar bed-ma, ene kristen, eit en hano Doue an Tad oll galloudek pehini en deuz ho crouet; en hano Jesus-Krist, Mab an Doue beo, pehini en deuz ho prenet; en hano ar Speret-Glan, hag a zo bet diskennet enn-hoc'h : eit dindan miridigez an Elez hag an Arc'helez, an Trouned hag an Dominasioned, dindan gwarez ar Prinsipaated hag ar Puisansed, ar Cherubined hag ar Serafined, dindan gwarez ar batriarchet hag ar brofeted, an ebestel hag an avielerien ; dindan gwarez ar verzerien hag ar govezourien santel, ar venec'h hag an ermitied, ar gwerc'hezed santel hag oll sent ha sentezed an Aotrou Doue. Ma vo ho temenrans e bro ar peoc'h, hag er Sion selestiel dre veritou Jesuz-Krist. Evelse bezit gret.

PEDENNOU.

Doue a vadelez hag a drûgarez, c'hui pehini walch'h pec'hejou an eneou penitand dre ho trugarez dreist ment, hag a distruj dre c'hras

ar pardoun ar poaniou dleet d'hon fallagriez ; taolit eur sell trugarezuz war ho servicherez, ha reit dez-hi ar pardoun euz he fec'hejou. Netait he ene a gement drouk en deuz lakaet enn-han ar sempladurez euz an natur, a gement drouk ha pec'het en deuz lakaet maliz an diaoul da zisken ebarz ; hag unanit evit bepret gant korf ho Iliz, an ezel-ze prênet gant Jesuz-Krist.

O tad meurbet mad, bezit truez ouz he huennadennou hag he daerou ; n'hi deuz konfissians nemet enn-hoc'h dre veritoù Jesuz-Krist hor Salver. Evelse bezit gret.

Digemerit Aotrou, ho servicherez el leac'h euz ar peoc'h hag ar silvidigez ; hag evit-ze, he dilivrit brema a holl bechou an diaoul, a vreinadur hag a ereou ar pec'het. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret Enok hag Eli euz ar maro komun d'an oll dud. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret Noe euz dour al livaden. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret Abraham a douar ar Galdeet. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret ho servicher Job euz he oll trubull. Evelse bezi. gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret Isaak a daouarn he dad Abraham pa oa o vont d'en laza. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret Loth euz a ger a Sodom hag euz an tan pehini he devas. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret Moisez a daouarn roue an Igypt. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz delivret Daniel a doull a leoned. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret an tri bugel euz a fourn c'hooret hag a goler ar roue fallagr. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret Suzanna euz an drouk oa tamallet dez-hi e gaou. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret David a zaouarn Goliath haga Saül. Evelse bezit gret.

Dilivrit-hi, evel ma hoc'h euz dilivret ho ebrestel santel Per ha Paul euz ho frisoniou. Evelse bezit gret.

Hag ar memez tra, Aotrou, evel ma hoc'h euz dilivret ho santez euruz Tekla, gwerc'hez ha merzerez, a dri zormant euzuz, plijit ganac'h dilivra ive ene hō servicherez; ha graeit dez-hi tanya ganae'h ar madou eternel. Evelse bezit gret.

Ni ho rekond da Zoue, ma c'hoar ger; hag hen pedomp d'ho gervel gand-han en he vadelez, evit, goude bean douget ar varnidigez a varo diskleriet enep an oll dud, ma tistrofeit d'ho tad, pehini en deuz ho krouet hervez he skeuden.

Pa z-ei eta ho ene euz ar bed-ma, diredit ar vanden lugernuz a elez warben hend d'ac'h! Deuit ive kerkent senat an ebrestel santel, pere a dle barn ar bed! Deuit niver trec'hus ar vezerien evit o tigemer! Deuit gand hast bagad gloriuz ar govezourien santel e dro dac'h! Deuit asamble ar gwerc'hezed d'ho tigemer gant levenez vraz! Bezit digemeret evit bepret e touez ar batriarchet santel ebarz ar peoc'h eternel! Deuit Jesuz-Krist d'en em diskouez d'ac'h gand eun drem joaiuz ha kenlevenez! ha ma ho lakeio er renk ar re hag a zo bepret

e dro d'he dron! Bezit bepret e giz-ze hep anaout ar pez a zo a euzuz ebarz tevalijen an ifern, a boazuz en he flammou, a zamantuz en he boaniou! Ma renko Satant spountuz gand he oll diaoulou tec'hel pell diraz-hoc'h! Krenit gand an tosta ac'hanoc'h dre ar wel euz an elez pere ho gwareo: ha m'en em diskenna doun ebarz an direizded euzuz euz an noz peur-baduz.

Savit an Aotrou Doue, ha ma vo dismantet he enebourien! Tec'hint a zirak he fas ar re ho deuz kasoni oud-han! Bezint kaset da netra evel eur vogeden; hag evel ma fount ar c'hoar dirak an tan, kouezint er memez tra dirak an Aotrou Doue: Mes c'hoarvezit gand ar re santed da dridal en he bresans, evel en plijaduriou eur fest!

E giz-ze, bezint diskaret legionou an ifern ken na gredo ken diaoulou Satan stourm ouz ho tremen. Gwareit Jesuz-Krist a c'hanoc'h! Mirit a c'hanoc'h rag ar poaniou, hen pehini zo bet krusief evid - hoc'h! Diwallit hen a-c'hanoc'h rag ar maro eternel, hen hag a zo maro evit ho silvidigez! Bezit

anavezet gand ar pastor mad-ze evid unan euz he zenved! Pardonit hen d'ac'h ho pec'hejou hag ho lakeit en he du deo gant he re salvet! Deuit Mab an Doue beo-ze d'ho lakaat er baradoz! Ma hallfit eno gwelout evit bepret ho Redemptor faz ouz faz, sellout ar wirionez en he soursen, hag azeet e touez ar re evurus, tanva ar plijaduriou zo o welout Doue e pad an oll amzer. Evelse bezit gret.

Ni rekomand d'ac'h, Aotrou, ene ho servicherez, hag a c'houlen ouz-o'h, o Jesuz divin, Salver ar bed! Ma hen digemerfeet brema e touez ar batriarched, goude ma hoc'h euz teurvezet disken euz an env dre drugarez evid-han. Anavezit ho krouadurez. Ne-z-eo ket bet graet gant doueou-all, mes ganac'h, Doue beo ha gwirion; ha na c'hoarvez Doue all ebet nemet-hoc'h; na zo hini ebet hag a rafe oberiou evel ho re. He laouenait eta dre ho presans. Na virit ken pelloc'h sonj euz he fec'hejou tremenet, nag euz an drougiou da bere e-z-eo bet douget gant techou ha frouden an natur. Bepret hi deuz bet doujans en ho kenver: hag evid-hi da vean pec'het, na hi

deuz ket kouskoude diansavet an Tad, ar Mab hag ar Speret-Glan. Bepret hi deuz kredet enn-ho diskouezet berveder hag aket evit ho gloar hag adoret krouer an oll draou.

Na dalc'hit pelloc'h sonj, Aotrou, euz pechøjou he iauankiz, ankoait ar fotou hi deuz gret dre ziwiziegez; hag ebarz al lugern euz ho kloar, bezit sonj dioud-hi hervez ho trugarez divuzur, digorit dez-hi d'orejou an env, ha deuit an elez d'ober levenez dez-hi war he eurusded! Digemerit-hi en ho rouantelez. Bezit ambrou get eno gant sant Mikel an Arc'hel prins elez an envo! Direxit ho elez santel war benn hend dez-hi evit he ren ebarz ar Jerusalem selestiel! Bezit ari mad gand sant Per, da behini en deuz fisiet Doue ale'houzeiou ar baradoz! Bezit sikouret gant sant Paul, pehini en deuz meritet bean eul lestr a zibab! Deuit sant Ian, an diskib muia karet, da behini en deuz diskleriet Doue ar misteriou divin, da c'houlenn evid-hi! Pedit evid-hi an oll ebrestel, hi da bere en deuz roet hor Salver ar galloud da lemel ha da derc'hel ar pec'hejou! Er fin, deuit oll send an Aotrou Doue, pere ho deuz bet douget poaniou ar

bed-ma evit gloar Jesuz-Krist, da rei dez-hi ho sikour, en hevelep doare, o vean distaget euz ereou ar c'horf, m'ario gand eur vad e rouantelez an env dre Jesuz-Krist hon Aotrou, pehini a vev hag a ren gand an Tad hag ar Spered-Glan epad an an oll amzer. Evelse bezit gret (1).

Aotrou, bezit truez oud-hi.

Jesuz-Krist, bezit truez oud-hi.

Aotrou, bezit truez oud-hi.

Hon Tad pehini a zo en envo, etc.... Me ho salud Mari, etc.

Aotrou, Jesuz, dre ho agoni santel hag ar beden-ze a raejoc'h e jardin Olived, o vean goloet a c'houzezen a voad pehini a rede war an douar, ni ho ped da giniga da Zoue an Tad oll-galloudek, evit prena pec'hejou ho servicherez, an abéndans-ze a c'houzezen pehini

(1) Pa z-eo antreet an hini glany en agoni, a vanke kaout preder da deurel dour benniget war he gwete; da rai dez-hi ar c'hrusifix pe eun imaj bennag euz ar Wer'hez da bokad; d'alia dez-hi eur santimat bennag a binjen, a garantez Doue, a soumission en he foaniou, a fisians en meritou Jesuz-Krist hag on gwarez ar Wer'hez, mes gand poell hag amzer hag amzer, gand aoun da dorri he fenn hag he skuisa. Red eo dreist pep tra ober dez-hi gervel, da nebeuta a spred hag a galon an hanoiou santel a Jesuz hag a Vari.

hoc'h euz skuliet gand kement a largentez ebarz an anken euz ar spount; hag, en heur ar maro, da zilivra he ene euz ar poaniou hag ar gastiz hi deuz meritet die he fec'hejou, o c'hui, pehini a vevit hag a renit gand an Tad hag ar Speret-Glan epad an oll amzer. Evelse bezit gret.

Aotrou, bezit truez oud-hi.

Jesuz-Krist, bezit truez oud-hi.

Aotrou, bezit truez oud-hi.

Hon Tad pehini a zo en envo, etc Me ho salud Mari, etc.

Aotrou, Jesuz, pehini oc'h euz teurveet mervel evidomp war ar groaz, ni ho ped dre an oll c'hoerveder euz ar poaniou hoc'h euz douget, ha dre a re pere hoc'h euz dreist pep tra enduret er momet ar maro, da gaout ar vadelez d'ho ofr da Zoue an Tad oll-galloudek, evid ene ho servicherez; ha da he dilivra en heur ar maro euz an oll boaniou ha kastiz hi deuz meritet dre he fec'hejou, o c'hui hag a vevit hag a renit gand an Tad hag ar Speret-Glan e pad an oll amzer. Evelse bezit gret.

Aotrou, bezit truez oud-hi.

Jesuz-Krist bezit truez oud-hi.

Aotrou bezit truez oud-hi.

Hon Tad pehini a zo en envo, etc. Me ho salud Mari, etc.

Jesuz divin, c'hui pehini hoc'h euz lavaret dre c'henno ho profed : « Me am euz ho karet « gand eur garantez eternel; abalamour da-ze « am euz ho tennet da ved-oun gant teneridi- « gez; » ni ho ped dre ar memez karantez pehini en deuz gret d'ac'h diskouez ha d'ho env evit dougen kement a boaniou c'houerv, da gaout ar vadelez d'ho diskouez ha d'ho offr da Zoue evid ene ho servicherez, ha d'he diwalloud rag an oll boaniou hi deuz meritet dre he fec'hejou. Salvit-hi an heur ar maro. Digorit dez-hi d'oriou ar vuez euruz, hag aotreit dez-hi en em laouenaat gand ho send ebarz ar gloar eternel, Aotrou meurbet mad, Jesuz divin c'hui hag hoc'h euz hon prenet gant ho koad prisiuz, na reusit ket oud-hi ho trugarez; ha teurvezit he ambroug da blijaduriou ar baradoz, evit ma vevo enn-hoc'h gand eur garantez peur-baduz, o c'hui hag a vevit hag a renit

gand an Tad hag ar Speret-Glan epad an oll amzer. Evelse bezit gret.

Pa-z-eo maro an hini glanv.

Deuit send euz an env; diredit, elez an Aotrou Doue : digemerit ha presantit he ene dirak an Doue oll-galloudek.

Ene kristen, bezit digemeret brema gand Jesuz-Krist, pehini en deuz ho kalvet da vuez ar baradoz ha deuit an elez d'ho renan d'an eurusted eternel gand Abraham ! Aotrou, aotreat dez-hi ar peoc'h peur-baduz ha sklerijen an env evit bepret !

Aotrou, bezit truez oud-hi.

Jesuz-Krist, bezit truez oud-hi.

Aotrou, bezit truez oud-hi.

Hon Tad pehini a zo en envo, etc.

ꝝ. Na bermetit ket a kouezemp en temp-tasion.

ꝝ. Mes hon dilivrit a bep drouk.

ꝝ. A z'or an ifern.

ꝝ. Dilivrit-hi.

ꝝ. Ma tiskuizo en peoc'h.

ꝝ. Evelse bezit gret.

ꝝ. Aotrou, selaouit hon peden.

ꝝ. Ha ma savo hon mouez betek d'ac'h.

Peden.

Ni a rekond d'ac'h, Aotrou, ene ho servicherez, evit goude bean maro d'ar bed-ma, ma vevo evid-hoc'h. Teuryezit gwalc'hi dre ar vadelez euz ho trugarez ar pec'hejou hi deuz gret dre sempladurez an natur, ni hen goulen ouz hoc'h dre Jesuz-Krist, hon Aotrou. Evelse bezit gret.

Euz ar besierez pe an enterramant.

1. Pa vo maro an hini glanv, a tale'ho ar c'hoarezed a vo presant da bidi evid-hi, o lavaroud ofiz ar Maro, pe chapeled an anaoun. pe bedennou all hevelep, keit ha ma vo diou pe daer o liena hag ho wiska ar c'horf.

2. A raog he liena a vo gwalc'het he daouarn hag he bisaj, neuze vo gwisket gant dilad he urz, goude vo diaseet en eul leac'h deread, he bisaj disolo (1), gand eur groaz vian goat e tre he daouarn (2), goude he bean lakaat ebarz an

(1) Ar reglen, en artikl 10 euz ar pennad 34, a suppoz a zo leac'hioù e pere ma ar c'hiz da guza bisaj an hini maro, kement-ze hall bean gret eazet gand he gwel. Mad eo en ober bepret, pa ziskouez ar visaj eun dic'hemet euzuz bennag.

(2) Pe c'hoaz eur crusifiz a vent deread. Ar gustum a zo ive da lakaat dez-hi e tre he bizied, drek ar c'hrusifiz, he frofession

arched, gand torchennou pe orollierou evit sevel he fenn. Elumet a vo ive eur piled koar pe daou e tal ar groaz vraz pehini vo ouz he zreid, betek ar momet a vo douget ar c'horf d'en iliz.

3. A raog mont er meaz an ti, a vo serret an arched, mar eo kustum al leac'h, ha neuze vo lemet diagent an orollierou euz a zindan he fenn, ha kuset he bisaj gant he gwel; ha goude vo kroasiet he divreac'h war he bruched, pe astennet a hed gant he c'hostez ha kuset gand bord ar chap. Neuze vo serret an arched ha golet gant eun nisel wen pe du, hervez ar gustum.

4. Mar ma ar c'hiz da lezel an arched digor epad an hobidou, a vo douget ar c'horf d'en iliz. o lezel a nez-han ebarz ar stad merket en artikl 2; hag e choumo evelse disolo e pad oll ofiz an Iliz. Na vo ket serret an arched ne-

skrivet, evel eun testeni euz he gwetlerez da Zoue. Mirout a reur zoken evid-ze an hini hi difoa en he dorm pa reaz he gwestiou. Mar eo deud da vean kollet, a helleur skriva eun all diwar ar rejistr; ha pa serreur an arched a lekeeur a nez-hi war poull he c'haloun.

met tal ar bez, goude bean gret ar pez a zo lavaret ebarz an artikl diaraog.

5. Na dremeno hini ebet euz ar c'hoarezed hep ajista ebarz an enterramant; nenet dre eur gwir harz bennag. Lakaat a raint evez d'en em gaout oll e tal ar c'horf, pa vo savet evit bean douget d'en iliz. Hen heulia a raint, o kerzed diou ha diou a genver gand poell (1), hag o pidi evid ar peoc'h euz he eñe.

6. Pa voint ari ebarz an iliz, a-z-ei pep hini d'he leac'h kustum, pe e tal ar c'horf hervez giz ar barrouz. Neuze rei ar sakristez dez-ho pile-dou hag a zalc'hointelum betek fin ar seremoni.

7. Komunia raint ebarz an ofern-bred a vo kanet an deiz-ze memez, pe an deiz warlerc'h an enterramant; pe da vihana, hervez ha matoug an artikl 5 euz a skleridigez ar pennad 34 euz ar reglen, a ofroint evid an hini varo ar c'henta komunion a raint goude.

(1) Kement-ze a gaera kalz ar seremoni hag a ro dez-hi eur gwelet muioch devod. Evit an enor da gerzed raktal warlerc'h ar c'horf, evel c'hoarezed d'an hini varo dre c'halvidigez, ho deuz, evit kement-ze eur gwir a behini na dle ket ar gerent bean jaluz, pa-z-eo gwir na reont ze nemet evid skouer vad an oll, hag dre enor zoken evid an hini varo.

8. Helia raint ar c'horf d'ar vered, hag a choumont e tal ar bez betek fin ar seremoni. Goude taoloint oll dour binniget war ar c'horf, a rooint ho filedou d'ar sakristerez, hag en em dennoint pare.

9. Mar be gret seremoni an enterramant en iliz hag en bered ar barrouz, pe en eun iliz all bennag ha na vo ket hini an urz, na rei ket ar sakristez a biledou d'ar c'hoarezed, hag ar gomunion a hallo bean gret a raog oferen an enterramant.

10. Deiz an eizved, an oll c'hoarezed, pere zo hep harz gwirion ebet, a zeui d'ar servich a vo selebret, o kaout preder d'en em lakaat e tal an daol ganv.

En em akuita a raint ive euz ar gomunion hag eveuz ar pedennou merket gand ar reglen evid an deiz-ze, evit pep hini euz a vemprou ar vreuriez.

FIN AL LIDOU PE SEREMONIAL.

TEIRVED LODEN.

EUZ AN INDULJANSOU AOTREET

D'AN URZ

A VENEZ-KARMES.

Araog diskleria an diverr euz an induljansouze, e-z-eo mad displega an doare hag an disheveledigez euz an induljansou hag an dispositionou red evid ho gounid.

PENNAD KENTA.

Euz a zoare an induljansou.

G. Petra eo an induljans?

R. Beza eo eur remision pe diskarg euz ar poaniou a dle an den da justiz Doue evit he bec'hejou, goude maz-int bet pardouet dezhan. Pa zistro ar pec'her, e resev pardoun euz he bec'hejou, pe ar c'hras a zidamallidigez en

sakramant a binjen. E giz-ze a teu da vean a nevez bugel da Zoue ha da gaout he wiriou evit rouantelez an env. Mes neuze zoken na resev ket an oll remision nag an diskarg krenn euz ar gastiz en deuz meritet; ha peur-vuia choum gand-han eur boan da zougen, kalz pe nebeutoc'h, hervez he bec'hejou hag he zispositionou a binjen.

An induljans a zo eta eur gwir absolen pe ziskarg euz ar poaniou dleet evit ar pec'hejou dija pardouet, e kemen ha ma sell ar fot memez hag ar boan eternel. A c'hane a helleur gwelloud 1° penoz na helleur ket kaout induljans evit pec'hejou ha na-z-int ket c'hoaz pardouet; 2° penoz seul-vui eo braz ha niveruz ar pec'hejou, seul-vui eo red kaout induljansou evit praena ar poaniou dleet dez-ho, nemet beza a ve ar glac'har hag ar binjen braz a walch' evit bianaat ha dic'haoui ar poaniou-ze.

G. Penoz a hellomp-ni paea da Zoue ar boan-ze euz ar pec'het dre induljansou?

R. Bean a zo ebarz an Iliz eun tenzor a satifaksionou pe a zic'hauidigez pere a ro hi

deomp evid ar fin-ze; ha ni ho fresant da Zoue evit pae euz ar dle-ze.

G. A betra eo great an tenzor-ze!

R. Euz a zic'hauidigez dreist-fouann, pe meritou dreist-muzur en deuz ofret J.-K., pere ia meurbed dreist da holl bec'hejou ar bed; euz a re eun niver vraz a send pere ho deuz ofret da Zoue dic'hauidigez dreist d'ar poaniou a veritent : dre skouer, ar Werc'hez santel pehini he deuz souffret hep bean pec'het gwech ebet; sant Ian-Badezour, santelaet a zalek kof e vam; ha kement a verzerien, a venec'h ha govesourien hag a werc'hezed santel, pere ho deuz great mui oberiou mad evit na ho defoa ezomm.

G. An Iliz bean deuz-hi ar galloud da rei deomp induljansou?

R. Ia; rak bet hi deuz digant Doue ar galloud da dorri an oll hualou pere hon harz da entren en env. Hogen, ar boan evid eun amzer pehini choum ganimp da zougen evit hon pec'hejou, hon harz da vean digemeret er baradoz. Dre-ze, a teu an doktored santel war gement-ze da rei d'an Iliz ar c'homziou

ma euz hon Salver : « Oll kement a disere-
« feet war an douar a vo disereet ebarz an
« env. »

G. Ar gustum euz an induljansou ha bet eo
han bepret ebarz an Iliz?

R. Ia; hep ken na vije ket aotreet ken aliez
na gant ken braz muzur. Ar virionez-ze ker-
koulz hag an hini diaraog a zo aseuret dre ar
c'homziou-ma euz ar C'honsil a Drand : « Evel
« ma en deuz bet an Iliz ar galloud digant
« Jesuz-Krist da rei induljansou, hag evel ma
« hi deuz great usaj euz ar galloud-ze zalek an
« amzeriou kosa, ar C'honsil santel a ziskoulm
« hag a'gelen penoz an usaj euz an indljansou
« zo meurbed talvouduz d'ar bobl kristen;
« penoz e-z-eodiasseet war aotroniez ha galloud
« ar c'honsiliou, hag a tle bean miret ebarz
« an Iliz. Dougen a rea anaoue pe eskume-
« nugen a enep a re pere a lavar az-int didal-
« voudek pe a zinac'h ouz an Iliz ar galloud
« d'ho aotrea. » (Session 25.)

PENNAD II.

Dishevel rumm a induljansou.

G. Ha bean a zo meur a rumm a induljan-
sou?

R. Ia, bean a zo 1° a leun hag a zarnek.
An induljans leun *pe bленier*, pa ve gouneet oll,
a ziskarg euz an oll boan dleet d'ar pec'het, en
hevelep doare ma oer kuit a-grenn e kenver
ar justiz divin evit ar pec'hejou tremenet. An
induljans darnek na ziskarg nemet euz eul
loden euz ar boan-ze, dre skouer, seiz vla pe
gant devez, etc.

2° Bean a zo induljansou dibaduz, dre ma
na veent aotreef nemet evit eur maread amzer;
ha peur-baduz, dre ma dleont pad bepret,
nemet dont a rafe an Tad santel ar Pab d'ho
zerr.

3° Bean a zo induljansou evit seurten lea-
c'hiou hag evit seurten tud. An induljans evid
eul leac'h a zo stag ouz al leac'hiou, evel, ouz
eun iliz, ouz eun aoter, en hevelep doare maz-

eo red bizita an iliz-ze pe an aoter-ze evid he gounid. An induljans evid an dud eo an hini en em gav staget ouz seurten tud, evel an induljansou aotreet da vemprou seurten breuriezou.

4° Galloud a helleur c'hoaz henvel an induljans evid aun tra, pehini zo staget ouz seurten traou douguz, evel eur groaz, eur chapeled, eur medalen.

G. Ha na zo ket c'hoaz eun disheveledigez all bennag e tre an induljansou?

R. Eo; bean a zo ha n'int nemed evid ar re veo, ha re all hag a hall bean gouneet evit eneou ar purkator.

G. Eneou ar purkator bean a maint-hi e stad da vean sikouret dre an induljansou?

R. Ia; rak, mar eo talvouduz hon dic'hauidigez hon-unan dez-ho pa hen ofrump evid ho, a tle c'hoaz dic'hauidigez ha meritou Jesuz-Krist bean kalz muioc'h talvouduz evid ho. Gwir eo penoz en em gavan eneou e meaz a veli an Iliz, ha na hall ken aotrea dez-ho an induljansou, e giz absolven pe bardoun, mes hen galloud a rea dre zoare pedennou hag

ajistans, o stagan ouz oberiou devod eul loden euz a zic'hauidigez hag a veritou Jesuz-Krist, pehini, o vean presantet da Zoue gand an hini a rea an oberiou-ze, a obtent dre zoare ar beden an delivrants pe an diboan ouz an eneou-ze.

G. Petra a gleveur dre ar blaiou hag an desiou pere a rea an hed hag ar vend euz an induljansou-ze?

R. An desiou-ze hag ar blaiou-ze na z-int ket desiou ha blaiou hervez ar gustum, na muioc'h an desiou hag ar blaiou a renkfet da dremen er purkator evit dic'haoui ar pec'hejou; mes desiou ha blaiou a binjen hervez ar gourc'hemennou koz euz an Iliz, pere a geveur ebarz al lezenou a binjen. Evese, pa leveleur ez-eo an induljans a seiz vla pe a seiz daou-ugenved (1), kement-ze a ziskouez penoz, mar en dije unan bennag meritet eur binjen a seiz vla pe a seiz daou-ugenved hervez lezenou koz an Iliz, en difou trugarez pe absolven euz ar boan-ze, o c'hounid an induljans leun-ze.

(1) Ama a c'hoarvèz euz a zaou-ugenved desiou tremenet er binjen, merket gant lezenou koz an Iliz.

G. Penoz a c'hoarvez gand eun induljans da vean darnek evit seurten tud ha leun pe blenier evid re-all.

R. En diou feson : 1° pa respount ment an induljans da vent ar poaniou meritet gand eun den, hep respount da vent ar poaniou meritet gand eun all; 2° paz-eo dishenvel dispositionou ar personajou; rak na c'hounueur induljansou nemet hervez an dispositionou mad. Hogen, aliez n'az-eo ket disposet an dud kement ha kement an eil evel egile : darn ho deuz muioc'h pe nebeutoc'h a c'hlac'h ar euz ho fec'hejou; ar pez a rea da eul loden gounid muioc'h evid ar re-all euz a c'hras an induljans.

PENNAD III.

Euz an dispositionou evid gounidan induljansou.

G. Pere eo an dispositionou neseser evit gounid an induljansou?

R. Red eo da genta bean e stad a c'hras, (1)

(1) Kouskoude kalz a theolojianed a sonj penoz a helleur gounid evid eneou ar purgator an induljansou a zo douguz evid-ho, ha

d'an eil kaout c'hoant d'ho gounid. Da genta, red eo bean e stad a c'hras; rak kei ha ma eun ene er pec'het marvel, na hall ket resev dic'haouidigez ha meritou Jesuz-Krist. Bean eo evel ar brank distaget euz ar wezen, da behini na dremen ken ar vuez. Ansavout a reeur kouskoude penoz n'eo ket red ober e stad a c'hras oll kement a zo merket evit gounid an induljans; awalc'h eo en em gaout er stad-ze pa reeur an diveza ober gourc'hennet evid-ze. A hend-all, an induljans hi-unan na-z-eo aotreet deomp nemet hervez hon dispositionou mad. A c'hane a c'hoarvez penoz ar mank a c'hlac'h ar evit pec'hejou distet zoken, daoust ha na lakaont ket a harz ouz galloud an induljans e kenver ar pec'hejou all pardounef hag a bere a oer glac'haret a galon, a vihana kouskoude he ment, hag a rea aliez da eun induljans leun dont da vean darnek, ha da eun induljans darnek bean disteroc'h.

D'an eil, evid gounid an induljansou eo red

pere na c'houlenont ket dre red ar stad a c'hras, rak an oberiou ouz pere az-int staget; n'in ket an abek merituz dioud-ho, mes ar gondision hep ken; pehini, o vean akuitet, a tie an induljans kaout leac'h.

kaout e gwirionez c'hoant; ken, an hini a rafe an obriou ouz pere en deuz staget an Iliz an induljansou, hep kaout c'hoant nag intansion d'ho gounid, n'ho gonefe tam ebet. N'eo ket red kouskoude d'ar c'hoant pe intansion-ze bean presant; a walch eo ma vo bet presant er penn kenta hep bean bet torret na dilezet. Evelse, eun den pehini a govesa hag a bed gant c'hoant da c'hounid eun induljans; hag a rea goude he gomunion hep sonjal ebarz an induljans-ze he gonè kouskoude.

G. Ha na zo ket c'hoaz a zispositionou-all neseser ouc'h-penn stad a c'hras hag an intansion?

R. Eo : red eo c'hoaz ober penn da benn ar c'hargou merket en lizer-bûl an Tad santel ar Pab, dre skouer, kovesaat, komunia, bizita seurten ilizou, ha pidi enn-ho evit kreskidigez ar feiz, dismantidigez an heresi, evid ar peoc'h e tre ar prinsed kristen; hag ober eur iun pe eun alusen bennag. Mes ar c'hargou-ze na sellont peurvuia nemet an induljansou leun.

G. Paseurt pedennou zo red da lavarout evit heul egiz-ze intansionou an Tad santel ar Pab?

R. Lezet int en devosion pep hini nemet merket a veent ebarz al lizer-bûl. Ar gustum a zo kouskoude da lavaroud pemp *Pater* ha pemp *Ave, Maria*.

G. Paz-eo gourc'hennet ar govesion hag ar gomunion, ha red eo kovesaat ha komunia an deiz memez e pehini a tleelor gounid an induljans.

R. Da genta, evid ar govesion, gweac'h-all e tlefoa bean gret an deiz-ze memez, pe an deiz diaraog goude kreiste. Mes evit respount da prederiou an dud devod, ar pab Klemans XIII, er bla 1763 a aotreas, d'ar re ho deuz ar gustum da govesaat bep eiz deiz, pa n'int ket e gwirionez harzet a ze, ar gallout da c'hounid an oll induljansou pere c'hoarvez e tre ho c'hovesionou, nemet hini ar jubile evit pehini a c'houenn bepret an Iliz eur govesion spisial, hag an 12 a Vezeven 1822, ar pab Piuz VII a aprouvas eun dekred hag a zoug penoz a hallo ar govesion bean gret eiz deiz a raog ar gouel e pehini e oer e gortoz da c'hounid an induljans.

Evid ar gomunion, a dleelor he ober an deiz

memez. Kouskoude eun dekred a gongregasion an induljansou, aprouvet gant Pius VII, an 12 a Vezeven 1822, a aotre he ober an deiz diaraog pa zigor an induljans gant gouspero kenta ar gouel.

G. Ha na helleur ket ive gounid eun induljans leun pe blenier bennag hep kovesaat ha komunia?

R. Gelleur : hini hend ar groaz, ha hini ar maro mad; rak ebarz an daou darvoud-z^e na c'houlenneur ket ar govesion hag ar gomunion evel kargou neseser.

Evid an induljansou darnack, hi zo peur-vuia staget ouz seurten oberiou a zevosion hag eo a walc'h ho ober e stad a c'hras gant c'hoant d'ho gounid. Galloud a helleur zoken lavarout a bep eil gant re all ar pedennou merket, evel litaniou, *Rosera*, *Angelus*, etc., evel ma en deuz diskleriet Piuz VII en eun dekred euz ar gongregasion sakr euz an 29 a c'houevrer 1820.

G. Gant peseurt spered a tleur gounid an induljansou?

R. 1° Gand eur spered a anoudegez-vad e

kenver Jesuz-Krist, pehini en deuz teurvezet lezel ganimp an tenzor euz he zic'haouidigez; 2° gand eur spered a anoudegez-vad e kenver Doue an Tad, pehini en deuz ar vadelez d'ho zigemer en hon abek; 3° gand eur spered a feiz hag a zistag euz mad hon-unan, o tremen hep klask kement diwalloud rag ar boan hag ar gastiz, evit d'en em renta santel ha hetuz da zaoulagad an Aotrou Doue; 4° gand eur spered a c'hlac'har, o vean pinijennuz, abalamour ma oer pec'her; hag, e gwirionez, an induljans a zo nebeutoc'h eun diskarg euz ar binijen evit eur sikour hag eur *supplement* d'ar binijen memeze. Heul a rafet fall intansionou an Iliz, mar klaskfet an induljansou, hep klask ar memeze amzer da renta he binijen hag he zidamallidigez muioc'h parfed.

PENNAD IV.

Euz gwirionez an induljansou aotreet d'an urz a Venez-Karmez.

Hep komz euz a driouec'h Pab pere ho deuz

gret lizerou-bûl e gounid urz ar garmelited, a nivereur da nebeuta pemzek abaoe Ian XXII, pere ho deuz aprouvet ha kresket ar grasou hag ar gwiriou euz ho diarogerien. A c'hane, an urz hag an drede-urz a Venez-Karmez a zo bet pinvidikaat euz a veur a induljans prisiuz.

An oll induljansou-ze aotreet en dishenvel amzèr gand meur a bab, a oe dastumet ha reizet en eur skrid, tennet euz al lizerou-bûl gand ar c'hardinal Bona, dre urz Klemans X. Ar skrid-ze prestantet goude da gongregasion ar gardinaled, lakaet evit eksamina an induljansou, a oe aprouvet dre eun dekred euz ar memez kongregasion; ha douget neuze en eul lizer-bûl roet evit kement-ze gant Klemans X, an 8 a Vae 1673. Ar pab a aprouvas fraez mad ebarz al lizer-bûl-ze an oll induljansou aotreet gand he ziarogerien d'an urz ha da vreuriez Menez-Karmez; aotrea a reaz zoken re nevez meurbet brarz.

Kouskoude, en 1678 a oe gwelet eul levr o c'harvezoud hag a roe da gridi penoz a oa torret an induljansou-ze kerkoulz ha re kalz a urziou

rilijiuz-all. Evit aseuri ar re en em leze da vont d'ar falz kreden-ze, a kasaz jeneral ar garmelited skrid an induljansou gant lizer-bûl ar pab Klemans X, da gongregasion an induljansou, pehini a roas ar respount-ma war lerc'h : « Ar « skrid-ma euz an induljansou zo bet anaveet « hag aotreet gand ar gongregasion sakr, er « bla 1673. Dre-ze e hall bean moulet a nevez « ha diskleriet dre-holl. Roet e Rom, an 22 a « Veurz 1678. »

Al levr he-unan a oe raktal rebechet ha barnet evel faoz, noazuz ha gwall skoueriu, dre eun dekred euz a gongregasion an ofiz sантel, ar 25 a viz Gwenver 1679.

An diveza dekred a du gand an induljansou euz a urz Menez-Karmez a zo digant kongregasion an induljansou, ar bla 1818; hag ez-eo bet aprouvet gant Piuz VII, an 13 a C'houere euz ar memez bla.

PENNAD V.

Diverr euz an induljansou.

INDULJANSOU LEUN PE BLENIER.

1° — An deiz e pehini a kemper ar c'hoarezed an habid gand intansion d'ober profesion, gant bean kovesaat ha komuniet, ha ma pedoint hervez intansionou an Tad santel ar Pab, evel maz-eo bet lavaret diaraog. (*Paul V.*)

2° — An deiz e pehini a reont profezion : ar memez kargou evel en artikl diaraog. (*Paul V.*)⁽¹⁾

3° — An deiz a entreur ebarz ar vreuriez, da lavarout eo, an deiz ma reseveur ar skapulaer pe an habit-bian, ha ma reur skriva an hano war rijistr ar vreuriez : memez kargou. (*Paul V.*)

(1) An diou induljans kenta-ze na c'hoarvez ket ebarz an hini-all ebet euz levrou ar reglen : Kouskoudé az-int merket ebarz an drede-urz a Venez-Karmez disploget, gand an T Estienn a sant Fransez-Xavier. Gouleñnet a zo bet digand ar superior jeneral euz an urz hag en a oa a dra-seur induljans plenier evid ar c'hoarezed an deiz ma kemeront an habid hag an deiz ma reont profesion, hag en deuz respountet ia, ar 15 a Vezeven 1837.

4° — Deiz gouel an Itron a Venez-Karmez, ar 16 a C'houere : memez kargou. (*Paul V.*) Pe ar sul war lerc'h ar gouel-ze, mar zo bet obtenet evit abek digant ar Pab d'ober ar goel-ze en eun deiz-all. (*Klemans X.*)

5° — En parr ar mero evid ar c'henvreudeur hag ar c'henc'hoarezed pere c'halv an hano a Jesuz, da vihana a galoun, mar na hellont ket a c'hen : memez kargou, e kement ha ma vo gallet. (*Paul V.*)

6° — Ar sul euz a bep miz e pehini a vo gret prosesion ar vreuriez aotreet gant an eskop : memez kargou. (*Paul V.*)

— Ar memprou euz ar vreuriez pere na hellont ket ajista er prosesion-ze, a hall kouskoude gounid an induljans-ze, mar bizitont an deiz-ze gant devosion chapel ar vreuriez, ha mar akuitont ar c'hargou ordinal. (*Klemans X.*)

— Ar re glany, ar brisounerien hag ar veajerien pere zo euz ar vreuriez ha na hellont ket bizita ar chapel, a c'houne memez tra an induljans-ze o lavaroud ofiz ar Werc'hez pe 50 Pater ha 50 Ave, Maria, gant ma ho disou glac'har euz ho sec'hejou hag eur propoz ferm

da govesaat ha da gomunia ker kent ha ma halloint. (*Klemans X.*)

— Ar venec'h hag a'l leanezed euz үrz Menez-Karmez, en iliz pere na c'harvez ket ar vreuriez nag ar prosesion, a halloint ivegounid an induljans-ze, gant ma lavaroint war eun dro en ho ilizlitaniou ar send, marhen gellont, pe zoken e partikulier mar ho deuz eur gwir abek bennag : memez kargou (1). (*Klemans X.*)

An oll induljansou-ze nemet an diou genta, a hall bean goueet evit eneou ar purkator. (*Klemans X.*)

INDULJANSOU DARNEK.

1° — Pemp bla ha pemp daou-ugvenved d'ar re hag a zoug ar skapuler gant bean glac'haret kovessaat ha komuniet eur wech ar miz ha pidi hervez intansionou ar Pab. (*Paul V.*)

2° — Tri c'habit deiz, bep gweach, d'ar re a dremeno hep dibri kik hervez lezen ar vreuriez, da lavaroud eo da vere'her ha da sadorn. (*Paul V.*)

(1) Ar c'hangou-ze pe *gondisionou*, evvel ma zo bet lavaret diaraog, a zo kovessaat, komunia ha pidi hervez intansion an Tad sanctel ar Pab.

3° — Kant devez, bep gweach, d'ar re a lavarou gant devosion ofiz ar Werc'hez sanctel. (*Paul V.*) (1)

4° — Daou-ugent deiz, bemdez pa vo laveret, hep obligasion a hend-all, sez *Pater*, ha sez *Ave, Maria*, en enor da seiz joausded ar Werc'hez sanctel. (*Paul V.*)

5° — Tri bla ha tri daou-ugened, bep gweach, da vemprou ar vreuriez, pere, glac'haret, kovessaat ha komuniet gant bep goel d'ar Werc'hez, a bedo hervez intansionou ar Pab. (*Paul V.*)

6° — Pemp bla ha pemp daou-ugened, bep gweach, d'ar memprou euz ar vreuriez pere a heul ar sakramant gand eur piled en ho zorn, pa hen keseur d'ar re glany, betek ma pedoind en ho intansion. (*Paul V.*)

7° — Kant devez, bep gweach, pa heuliont betek er vered korfou ar re varo, opedi evit ho ene. (*Paul V.*)

(1) Pius V en deuz aotreet kant devez induljansou d'an oll gris-tienien obtijet da lavaroud an ofiz, bep deiz ha ma lavaroint hini ar Werc'hez sanctel, en desiou e pere ez-eo lezenet gant reisou ar breurial romen. (*Lizer-bùl a 9 a Chouere 1568.*) — 50 deiz d'ar re hen lavarou gant devosion. (*Lizer-bùl a 5 a Ebrel 1571.*)

8° — Kant devez bep gweach ha ma raint unan euz an oberiou mad war lerc'h : — Ajista en oferennou pe an ofisou pere ho deuz leac'h er chapel pe en aorator ar vreuriez ; — ajista en asambleou publik pe barticulier euz ar vreuriez e pep leac'h ha ma c'hoarvezo ; — loja ar beorien , pe ho lakaat da gaout boden ; — sikour ar re ezommek hervez ho ezommou , dre eun alusen spirituel pe demporel bennag ; — tenna euz an okasion dost a bec'het ar re hag en em gay e risk ; en em unani , pe o unani re-all gand ho enebourien ; — digas war hend ar silvidigez eun ene hag en deuz kemeret hend ar fallagriez ; — kelenna ar re zisgwisiek war c'hourchemennou Doue ha re an Iliz , ha war a gwirioneou all neseser evit ar silvidigez : — er fin , en em rei da eun ober bennag a drugarez pe a zevosion .

An oll induljansou-ze a hall bean gouneet evit eneou ar purkator. (*Klemans X.*)

PENNAD VI.

Induljansou aotreet da c'houlenn an tadou a Venez-Karmez , mes pere zo komun da vem-prou ar vreuriez ha d'an oll gristenien . Darn a zo evit dre-oll ha darn all a zo stag ouz seurten leac'hiou .

INDULJANSOU LIBR EVIT AN AMZER HAG AL LEAC'H.

1° — Tri c'hant devez , bep gweach , d'ar re a lavaro gand devosion litaniou Jesuz . (*Sixt V.*)

2° — Tri c'hant devez , bep gweach , d'ar re a lavaro gant devosion litanio ar Werc'hez santel . Sixt V na en defoa aotreet nemet eun induljans a 200 deiz ; mes Pius VII , dre he dekred euz an 30 viz Gwengolo 1817 , en deuz hi douget da 300 . Ouc'h-penn , en deuzaotreet evit bepret d'ar re pere ho lavaro bemdez eun induljans leun pe blenier ebarz ar pemp gouel warlerc'h euz ar Werc'hez santel , hervez ar c'hompod romen , ar Gonsepcion , ar C'hani-

digez , an Annosiasion , ar Chadelour , ha goel hanter Est , gant ma vezeur e gwirionez pinitand , kovesaat ha komuniet , ha gant bizita eun iliz darempredet , o pedi hervez intansionou an Tad sañtel ar Pab . An induljansou-ze a hall bean gouneet evit eneou ar purkator .

3° — Kant devez , bep gweach , d'ar re hag en em salud , o lavarout ar c'henta *Laudetur Jesus-Christus* ; hag an eil , *Amen pe in sæcula* ; pe e brezonek : *Meulit da vezò Jesuz-Krist.* — Evelse bezit great da viken . (*Sixt V.*)

4° — Pemp devez warn-ugent , bep gweach , d'ar re hag a c'halvo pe a lavarout gant respet an hanoiou a Jesuz hag a Vari . (*Sixt V.*)

5° — Pemp devez warn-ugent , bep gweach d'ar re pere alio , dre ho c'homziou , ar re-all d'en em saludi o veuli an hano a Jesuz-Krist ; pe da c'helvel an hanoiou a Jesuz hag a Vari . (*Sixt V.*)

6° — Pemp devez warn-ugent , bep gweach , d'ar re a zigas ar gustum salvuz-ze d'ober enori evelse an hanoiou a Jesuz hag a Vari , (*Sixt V.*)

7° — Trizek vla ha trizek daou-ugenved , bep gweach , da gement hini oll hag a rei d'ar rilijuzed Karmez an hano a vreudeur an Itron a Venez-Karmez pehini zo aseuret dez-ho gandar Pab ; hag a lavarout , dreskouer : binniget da vezò breudeur an Itron a Venez-Karmez ! (*Urben VI ha Nikolaz V.*) An induljans-ze a oa bet aotreet en eun amzer e pehini oa heskinet an urz-ze ; hag a klasket lemel an hano-ze digand-han .

8° — Induljans plenier , en parr ar maro , evid oll ar re pere ho deuz bet ar gustum pe d'en em saludi pe dre ar galv euz an hano a Jesuz , pe da hen lavarout gant dévotion , pe da c'hervel an hanoïou santel a Jesuz hag a Vari , mar ho galvont ebarz ar momet diveza-ze , da vihana a galoun , mar na hellont ket hen ober a c'henno . (*Sixt V.*)

INDULJANSOU STAG OUZ LEAC' HOU, PLENIER,

Evid an oll gristenien pere, e gwirionez gla-
c'haret, kovesaat ha komuniet, a vezito eun iliz
euz urz Menez-Karmez, d'ar gouelion war
lerc'h, o pedi hervez intansionou an Tad sanctel
ar Pab (1).

Da goel ar Chadelour, 2 a Chouevrer.
(Klemans X.)

(1) Ar gwir-ze stag ouz ilisou ar garmelited, a hall brema, da
vihana er provens-ma, bean staget ouz chapel ar choarezed euz
an drede-urz, leach'na ho deuz unan, gant ma vo eun iliz digor
evid an oll; pe mar na ho deuz ket a chapel, ouz eun aoter euz
an iliz parrouz el leac'hiou e pere en em gav an drede-urz, hervez
eur respount digant priol jeneral urz Karmez, euz ar 15 a
Chouere 1837. An aoter ze a die bean dibabet dre aotro ha lavar
ar person.

« Cum plurimae indulgentiae annexae sint visitationi ecclesiarum
ordinis, et non sint, aut certe rarissimae, ecclesiæ ordinis in hac
provinciâ, suppliciter exposicetur ut privilegium illud obtineatur
et ammetatur capellis privatis sororum tertii ordinis; et in locis
ubi propriam non habent capellam, uni ex altaribus ecclesiæ
ejus parochiaæ, in quâ existit sororum congregatio: quod altare
ex parochi sententiâ et consensu eligetur.

* Brioci, in Gallia, die 2 Maii 1837.

* LEMÉE, *Vic. gen.*

* Affirmative, dummodo agatur de ecclesiis publicis, negativè
verò de privatis.

* Die 15 Julii 1837.

* Aloisius CALAMATA,
Prior Generalis Ordinis Carmelitarum. *

— Deiz gouel sant Andre Korsini, eskob, karmelid, 4 a C'houevrer. (Klemans X.)

— Deiz gouel sant Joseb, 19 a Veurz. (Klemans X.)

— Deiz gouel Maria Veurs, ar 25. (Klem. X.)

— Deiz sant Anj, merzer, karmelid, ar 5 Mae. (Klemans X.)

— Deiz sant Simon Stok, ar 16 Mae. (Paul V hag Urben VIII.)

— Deiz santez Madelen a Pazzi, ar 25 Mae. (Klemans X.)

— Deiz gouel Maria Chouere, an 2. (Klemans X.)

— Deiz gouel Maria-Karmez, ar 16 Gouere. (Klemans X.)

— Deiz gouel ar profed Eli, an 20 a Chouere. (Benead XIII.)

— Deiz sant Albert, konvesour, karmelid, 7 a Est. (Klemans X.)

— Deiz gouel Maria Est, ar 15. (Klemans X.)

— Deiz gouel Maria a Wengolo, an 8. (Klemans X.)

— Deiz santez Theresa, karmelitez, 15 a Here. (Gregor XV.)

— Deiz gouel Maria viz Du, an 21.
(*Klemans X.*)

— Deiz sant Ian ar Groaz, karmelid, 24 a
viz Du. (*Benead XIII.*)

— Deiz gouel Maria viz Kerzu, an 8.
(*Klemans X.*)

— Induljans plenier eur vech ar bla gand
desiou ar 40 heur, en ilisou euz an urz, leac'h
ma vo eksposet ar sakramant dre aotre an
eskob, evit kement hini oll hag a dremeno
eur pennad amzer en adorasion dirak hor
Salver. (*Urben VIII.*)

INDULJANS DARNEK STAG OUZ AL LEAC'HIOU.

1° — Seiz vla ha seiz daou-ugentved d'ar re
peré a vizito eun iliz euz an urz d'ar goueliou
war lec'h (1); d'an Nedelek, Pask, Pentekost,
an 8 a viz Gwengolo, ar 25 a viz Meurz, deiz
gouel ar Chodelour, ar 15 a viz Est, an 3 a

(1) Souciet a ouer marzeze o kaoat anna induljansou dishenvel
evit ur memez gouelion, mes mar teurel pied, a vo gwelet
1° penoz na maint ket dindan ar memez kargou, hag a zo en
kement-ze eur gounid bras: rak an hini n'eo ket disposit da
e'hounid an induljans leun, a hall gounid eun induljans darnek;
2° penoz an induljansou darnek a zo hanvet diou wech, dre maz-
eo het merket da genta er c'henta aotreadur, ha goudre war eun
dro an oll aotreaduresou zo het great warlec'h gand dishenvel ha
meur a bab.

viz Mae, ar 14 a viz Gwengolo, deiz gouel
sant Ian-Badezour, deiz gouel sant Per ha sant
Paul, deiz gouel sant Mikel, deiz gouel sant
Fabien ha sant Sebastien, an 20 a viz Gen-
veur, ha deiz gouel an oll send. (*Leon IV.*)

2° — Memez induljans bemdez epad ho
eized. (*Leon IV.*)

3° — Memez induljans gant goueliou pa-
troun tituler Ilisou an urz a Venez-Karmez.
(*Leon IV.*)

4° — Deiz Gwener ar groaz, kant seiz war-
n-ugent vla ha kel liez a zaou ugrentved d'ar re
visitou eun iliz euz an urz. (*Leon IV, Honori-
rius IV, Benead XI ha Nikolaz V.*)

5° — Gant goueliou Maria Wenc'holo, a
Varia Veurz, a Varia Chouevrer, hag a Varia
Est, kant seiz vla war-n-ugent ha kel liez a
zaou ugrentved, aotreet a bep eil gant Leon IV,
Klemanz IV, Benead XI ha Nikolaz V.

6° — Kant seiz ha tri-ugent vla ha kel liez a
zaou ugrentved aotreet gand ar memez pabeb
ha gant Honoriuz IV da gement hini hag a vo
glac'haret ha kovesaet an deiz e pehini a raint
ar vizid-ze.

7° — Tregont vla ha tregont daou-ugentved e pad an deziou euz eizved ar goueliou diaraog, gand ober ar memez kargou. (*Sixt IV.*)

8° — Tregont vla ha tregont daou-ugentved ebarz an tri gouel war lec'h, an 8 a viz Kerzu, an 2 a vis Gouere hag an 21 a viz Du. (*Sixt. IV.*)

9° — Gant goueliou ar Groaz, an 3 a Vae, hag ar 14 a Wengolo, kant sez ha triugent vla, aotreet a bep eil, evel an N° 5.

10° — Gant goueliou patrouned tituler an ilisou euz an urz Karmez, kant sez ha triugent vla, aotreet a bep eil, evel an N° 5.

*Induljansou stag ouz leac'hiou evit an oll
desiou euz ar zun.*

1° — Eur pardoun jeneral da holl kement hini, o vean e gwirionez glac'haret ha kovesaet, a vizito gant devosion euz iliz euz an urz Karmez. (*Honorius III ha Nikolaz IV.*)

2° — Seiz vla ha sez daou-ugentved, ouc'h penn 160 deiz aotreet diaraog, evit oll kement hini hag a lavaro en eun iliz euz an urz eur *Pater* hag eun *Ave* evit a re veo hag ar re varo. (*Innosent IV; Gregor VIII, Benead XI, Nikolaz V.*)

3° — Kant devez, bep gwech, d'ar re a ajisto er *Salve, Regina* euz a Koumblidou en eun iliz euz an urz, gant ma pedoint evid ar re veo hag ar re varo. (*Klemans X.*)

Evit seurten desiou euz ar zun.

1° — Kant deiz induljans, bep gweac'h, d'ar re a glevo an ofern euz ar sakramant en eun iliz euz an urz bep iaou, pa n'eo ket harzet gant eun osiz a nao c'hetel. (*Sixt. V.*)

2° — Kant devez, bep gweach, d'ar re a glevo ebarz eur prezegen war doare ar sakramant pe eur gelennadurez all pe eul lektur war gomziou Doue. (*Sixt V.*)

3° — Hanter kant devez, bep gweach, d'ar re a rai neuze eno eur pennad amzer d'ar beden a galon. (*Sixt V.*)

4° — Tri bla ha tri-daou-ugentved, d'ar re ho difou kovesaet hag a gomunio eno ar memez deiz. (*Sixt V.*)

5° — Seiz vla ha pevar-ugent ha kel liez a zaou-ugentved, bep sadorn, d'ar re pere, glac'haret ha kovesaet, a vizito an desiou-ze

eun iliz euz an urz, an induljans-ze zo bet aotreet a bep eil gant Leon iv, Benead xi, Nikolaz v.

6° — Seiz vla ha pevar-ugent ha kel liez a zaou-ugentved bep sul euz ar bla d'ar re pere, glac'haret ha kovesaet, a vizito eun iliz euz an urz (dre aotre ar memez pabed.)

7° — Seiz vla ha pevar-ugent ha kel liez a zaou-ugentved en amzer ar c'horaiz da holl ar re pere, glac'haret ha kovesaet, a vizito eun iliz euz an urz taer gwech ar zun, da c'houzoud eo ; al lun, ar merc'her hag ar gwener (dre aotre ar memez pabed).

PENNAD VII.

Induljansou stasionou Rom.

Ar pabed, o kaout truez o welout aket an dun devod o tonet da visita meur a iliz euz a Rom e seurten desiou euz ar bla, a reizaz an devosionou-ze hag a binvidikaaz a nez-ho a induljansou pere a hanveur stasionou. Kementze zo merket ebarz al levr braz a servich d'ar belek evit lavarout an ofern, dre ar giriou-ma :

Stasion da santez Mari-Majeur, da sant Ian-a-Latran, etc.

An ilisou euz urz Menez - Karmez ho deuz ar memez gwir pe briilej evel ilisou stasionou Rom. Kement-ze zo bet aotreet dez-ho gant Klemans X, en 1673 (1). Chetu ama an taolen euz an induljansou-ze.

An deiz kenta ar bla, tregont vla a tregont daou-ugentved.

Ar c'houeac'hved a viz C'houevrer, tregont vla a tregont daou-ugentved.

Sul ar Septuagesim, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Sul ar Seksagesim, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Sul ar C'hinkagesim, tregont vla ha tregont daou ugéntved.

Merc'her ar Meur pe al ludu, dek vla ha dek daou ugentved.

Bep devez all euz ar c'horaiz, *memez induljans*, nemet an desiou warlec'h.

Ar bevarered Sul, pemzek vla ha pemzek daou-ugentved.

(1) An induljansou-ze zo aotreet brema, evel ma zo lavaret er pennad diaraog, da chapellou pe aoteriou c'hoarezed an dredeurz, evel ma zo merket en noten diaraog.

Sul ar Bleuniou, pemp bla war-n-ugent ha kel liez a zaou-ugentved.

Ar Iaou-Amblid induljans plenier, dindan ar c'hargou kustum.

Ar Gwener ar Groaz, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Ar Sadorn-Fask, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Ar Sul-Fask, induljans plenier, dindan ar c'hargou kustum.

Al Lun-Fask, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Ar Meurz-Fask, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Ar Merc'her war lec'h Pask, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Ar Iaou war lec'h Pask, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Ar Gwener war lec'h Pask, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Ar Sadorn war lec'h Pask, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Sul ar C'hasimodo, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Deiz gouel sant Mark, 25 a Ebrel, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

An tri deiz ar Rogasionou, tregont vla a tregont daou-ugentved.

Ar Iaou-Bask, induljans plenier, dindan ar c'hargou kustum.

Ar Sadorn, a-raog ar Pentekost, dek vla ha dek daou-ugentved.

Sul ar Pentekost, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Bemdez e pad an eizved, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Evid Daouzek-Desiou Maze pe Gwengolo.

Ar merc'her, dek vla ha dek daou-ugentved.

Ar Gwener, dek vla ha dek daou-ugentved.

Ar Sadorn, dek vla ha dek daou-ugentved.

Ar Sul kenta an Avent, dek vla ha dek daou-ugentved.

An eil Sul an Avent, dek vla ha dek daou-ugentved.

An dried Sul an Avent, pemzek vla ha pemzek daou-ugentved.

Merc'her an Daouzek-Desiou, dek vla ha dek daou-ugentved.

Gwener an Daouzek-Desiou, dek vla ha dek daou-ugentved.

Sadorn an Daouzek-Desiou, dek vla ha dek daou-ugentved.

Ar bevared Sul an Avent, dek vla ha dek daou-ugentved.

An deiz diaraog an Nedelek, 24 a viz Kerzu, pemzek vla ha pemzek daou-ugentved.

Deiz an Nedelek, 25 a viz Kerzu, en ofern genta, pemzek vla ha pemzek daou-ugentved; en eil ofern, pemzek vla ha pemzek daou-ugentved; e drede ofern, induljans plenier, dindan ar c'hangou kustum.

Deiz goel sant Stefan, 26 a viz Kerzu, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Deiz goel sant Ian, 27 a viz Kerzu, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

Deiz goel an Inosented sanctel, 28 a viz Kerzu, tregont vla ha tregont daou-ugentved.

An oll induljansou-ze diaraog a zo bet dreist peb tra aotreet evid urz Karmez gant Klemans X, evel ma helleur hen gwelout en he lizer-bûl euz an 8 a Vae 1673, hag aotreet a nevez dre eun dekred euz a Gongregasion an

induljansou, kavet mad ive gand Innocent XI, an 22 a Veurz 1678; er fin dre eun dekred euz ar memez Kongregasion kavet mad gand Piuz VII, an 13 a C'houere 1818 evel ma zo bet lavaret diagent.

C'hoaz a zo eur gwir pe brivilac'h all evid ar re rea lod euz an drede-urz hag eveuz ar vreuriez, pehini eo promese ar Werc'hez sanctel da sant Simon Stook, ha hini al lizer-bûl sabbatin.

Ebarz ar pennad war lerc'h a vo komzet a gement-ze war an dro gand ar skapueler. Ar re zo e breuriez an habit bihan a Garmez a zo ive stag ouz urz ar garmelited, hag eo komun deze promese ar Werc'hez ha hini al lizer-bûl sabatin.

PENNAD VIIH.

Ar skapueler pe an habit-bihan, ha privilechou stag ouz urz Karmez hag ouz breuriez an habit-bihan.

Ar skapuler a zo gret a zaou damm mezer, a liou du pe demzu (Dekred a 12 a c'houevrer,

1840), staget an eil ouz egile gand daou las glan pe koton, pe lien, pe zei, a bez liou bennag, pere en em digoro awalc'h evit hen tremen er c'herc'hen. Ar skapuler a dle bean douget war an diskoad, da lavarout eo, eul las war bep skoaz, en hevelep doare ma vo eun tamm euz ar mezer war ar c'hein hag an tamm all war ar bruched. Rei reeur dean an hano habit bihan ar Werc'hez, evid hen anaout diouz ar skapuler braz roet da Venec'h Karmez gand Mari hi-c'hunan, ha gret a zaou bez nezer pere a zisken drenv ha raog betek an treid.

Devosion ar skapuler a savaz war lerc'h ar gwel brudet euz a Wamm Doue ariet gant sant Simon Stok, jeneral ar Garmelited e bro kuzheol, ha pehini c'hoarveaz e Kambridge, e Bro Saoz, ar 16 aC'houere 1251. Ar Werc'hez santel, oud en em rei da welout d'ar sant braz-ze, pehini na baouze a-baoue pell oa da c'houlenn gand izelded he difenn hag he gwarez evid he urz, a roaz dean eur skapuler pehini a zelc'he hi e tre he daouarn, o lavaroud dean: *Kemer, ma mab ker, ar skapuler-ma euz da urz; bean eo ar merk euz ar privileach am euz*

aotreet evid-oud hag evit bugale Karmez; an hini varvo gwisket gand an habit-ze vo miret ouz an tan eternel: (In hoc moriens æternum non patietur incendium.) Bean eo eur merk a silvidigez, eur gwarez er riskou hag an arrez euz eur peoc'h hag eveuz eun difenn a-zevri. Setu evel ma lenneur ebarz al lizer a skrivas S. Simon Stock d'an oll Garmelited, dre zorn Paer Swamington, kompanoun, sekreter ha kovezour ar sant. Ar Pab Benead XIV, en he skrid war goeliou ar Werc'hez santel, a ziskleri ervad ha distag penoz a kred evel d'eun dra seur penoz en em roas ar Werc'hez da welout da S. Simon; hag a kred ganeomp, a mez-han, *penoz a dle an oll sellout kement-ze iue evel gwirion: ac visionem quidem veram credimus, veramque habendum ab omnibus arbitramur.* (*De fest. B. M. V. lib 11, cap 6.*) War lerc'h an diskleriadurez-ze pehini n'haljet ket da ziskredi, a kerdomp penoz kement hini hag en deuz an eur da vovel o tougen ar skapuler, en deuz trugare dirak Doue hag a zo miret ouz tan an ifern. Rak ni gred penoz Mari, evitderc'hel d'he ger, aotreo deseze grasou

nersuz evit beva er santelez, pe evit distrei ouc'h Doue gand eur gwir glac'har. Hag evelse nerzet, netaet hag unanet gan̄t Doue dre ar sakramanchou pé dre eun ag a gontrision barfed, na gouezo ket en ifern kenvreudeur ar skapuler pere varvo gand an habit santel-ze : *In hoc moriens aeternum non patietur incendium.* Setu aze ar privilach pe ar c'hras kenta prometet da genvreudeur Karmez gand ar Wer'c'hez Vari galloudek ha trugarezuz : *hoc tibi erit et cunctis Carmelitis privilegium.*

Hanter kant vla divezatoc'h, a plijas gant Mari en em rei da welout d'an Tand santel ar Pab Ian XXII, evit gourc'hemenna dean ober stad euz an Urz santel a Garmez, hag o astenn he freder betek er vuez all, a prometas hi dean penoz a sikourje hag a konsolje er Purkator eneou ar genvreudeur, hag a tennje a-neze a-c'hane dindan ar berra amzer, ha dreist-oll ar sadorn war lerc'h ho maro. *Sabbato post eorum obitum.*

Ar Pab Ian XXII a zisklerias ar grasou-ze el Lizer-Bûl *sacratissimo uti culmine*, embannet en Avignon, ha kaset dre holl an 8 a Veurz

1322. Hen gervel a reeur Lizer-bûl *Sabbatin abalamour d'ar privilach euz a zilivrans ar Purkator, ar sadorn, e latin sabbatum.* Aleksandr V a roas eur c'hred nevez dioutan en lizer-bûl *Tenorem cuiusdam privilegii*, e Rom, ar 7 a Gerzu 1409. Benead XIV en deuz kemeret ive an difenn euz an diskleriadurez-ze enep ar gogeerien re hardiz, hag a fell dean, war gement-ze, ma en em dalc'ho ar gristenien da c'hourc'hemenn Paol V, gretar 15 a C'houevre 1613, dre behini eo aotreet da Venec'h Karmez prezeg ar greden devod-ze. Setu aze an eil privilac'h aotreet gant Mari d'ar skapuler, *privilach a zilivrans.*

Kalz a babed all n'ho deuz ket bet aoun da veuli meurbet ar grasou braz-ze; diskleriet ha difennet ho deuz zoken a neze gand aket vraz. (Alexandr V, Klemans VII, Paol III, S. Piùz V, Gregor XIII, Paol V, Klemans X, Innocent XI, etc., etc.)

Induljansou.

Setu ama meur induljans aotreet gant kalz a babed, ha dreist-oll gand Paol V, Lizer-Bûl *Cum certas euz an 30 a Here 1603.*

Induljansou leun pe blenier. — 1° An deiz a kemerer an habid santel, (gant kovesaat, komunia ha pedi hervez c'hoant an Tad santel ar Pab.)

2° Deiz goel an Itron Varia Garmez, 16 a C'houere pe ar sul war lerc'h.

Benead XIV en deuz astennet ar galloud da c'hounid an induljans-ze da bep deiz euz an eizved. (Memez kargou.)

Goel an Itron Varia Garmez a hall bean gret ar sul ebarz an eizved, pe zoken, mar zo red, eur sul all euz a viz Gouere, ha gant Prosesion.

3° E parr ar maro.

4° Dre zaou Lizer-Bûl all a Baol V, unan euz an 3 Est 1609, hag egile euz an 19 a C'houere 1614, induljans plenier evid oll ar re gemer lod er prosesion a rea ar genvreuder a Garmez, eur sul bep miz, gand aotre an Eskop. (Kovesaat, komunia ha pedi hervez c'hoant an Tad santel.) Lavarout a reeur : *evid ar re gemer lod er prosesion*; na ve ket a walc'h bean ebarz an Iliz.

Ar re n'hellont ket mont d'ar prosesion-ze

hall gounid an induljans, o komunia hag o vizita an deiz-ze chapelar vreuriez. (Klemans X, bref *Commissæ nobis* euz an 8 a Vae 1673. — Ar veacherien; ar reglanv, ar brisonerien etc., a hall kaout lod en induljans ar sul-ze, gant lavaroud ofiz ar Werc'hez, pe hanter kant *Pater* hag *Ave*, ha gand ober eun ag a gontrision gand eur propos ferm da govesaat ha da gomunia kenta ma halloint.)

5° Dre nerz ar memez lezen a Glemans X, induljans plenier de goel Maria Gerzu, a Wenc'holo, a viz Du (21), a Veurz (25), a C'houere (2), a C'houevreur (2), a Est (15).

6° Deiz goel sant Joseb (19 a Veurs), sant Simon Stock (16 a Vae), santez Anna, (26 a C'houere), sant Vikel (29 a Wenc'holo), santez Thereza (15 a Here), etc.

7° Bep merc'her euz ar bla. An induljans-ze zo diskleriet ebarz an diel a ro jeneral ar Garmelited Acr'hennet, e Rom, e *santa Maria Transpontina*, e tre Gastel sant-El ha sant Paer : *Et tandem omnibus totius anni quartis feriis, sicut de novo eruitur ex Reg. Archivii Ordinis exhibito et approbato a Visitatione Apos-*

tolicā, anno Jubilæi 1825. Ar Garmelited Ar'chennet a Rom a zalc'h eta an induljans-ze evit seur, ha ne welan doare ebet da dremen hep he c'hrédi.

— Ar c'hargou evid gounid an Induljansou euz an tri numero diveza eo : kovesaat komunia, bizita eun Iliz a Urz Karmez, ha pedi hervez c'hoant an Tad santel. Pa n'helleur ket bizita eun Iliz euz an Urz, en deuz ar govezourien ar galloud da chanch ze en eun ober bennag à zevosion. Eur reskrid euz ar 15 a viz Mezeven 1855 a aotre bizita an Iliz parrouz, lec'h n'ho deuz ket ar Garmelited iliz.

Induljansou darniek.

Seiz vla ha seiz daou-ugentved , ar sul merket euz ar miz evid ar prosesion, pa n'hall ket ar prosesion kaout lec'h , gant ma viziteur an iliz pe chapel ar vreuriez. — Pemp bla ha pemp daou-ugentved da re pere, gwisketgand ar skapuler, a gomuni eur wech ar miz , hag a bed evid an Tad-Santel ar Pab. — Kement-all d'ar re a heul ar sakramant pa hen kaser d'ar re glany, gant pedi evite. Tri c'chant deiz d'ar

genvreudeur a dremen hep dibri kik da verc'her ha da sadorn. — Kant deiz evit bep gwech ha ma rea ar genvreudeur eun ober bennag a zevosion pê a garantez (mont d'eun enteramant, sikour a beorien , unani enebourien , diskid'ar re ziwizek ar gwirioneou euz ar silvidigez, etc.) — Daou-ugent deiz d'ar re lavar bemdez sez *Pater hag Ave en enor d'ar Wer-* c'hez santel.

An oll induljansou-ze hall bean gounet evid eneou ar Purkator (Klemans X , Lizer-Bûl *Cum sicut accepimus*, euz an 2 a C'henver 1672).

An ilizou euz Urz an Itron Varia Garmez ho deuz Induljansou Stationou Rom, an desiou merket gant ar Missel Romen. — (Klemans X , Lizer-Bûl *Commissæ nobis*, 8 a Vae 1673.)

Divizou evit bean digemeret er vreuriez evit kaout lod er privilachou, etc.

1° Evit bean euz Breuriez ar skapuler, eo red resev an habit bihan euz a zaouarn eun Tad karmelid pe eur belek hag en deuz beli d'hen binniga ha d'hen rei, lec'h na zo ket a gouentchou euz a Venec'h Karmez. Ar belek

a vinnig ar skapuler hag a ro a nean hi-unan pe a laka a-nean e kerc'hen an hini entre er Vreuriez, ar re gemerje a-nean ho-unan na vijent ket euz ar Vreuriez, herve lavar Kongregasion sakr an Iuduljansou.

Eur belek kouskoude hall rei an habit bian dean he-unan. (Dekred euz er 7 a Veurz 1840.) Evit kaout lod er privilachou hag en induljansou, eo red ouc'h penn dougen dre gustum an habit santel.

Hervez eun Indult euz ar Pab Gregor XVI, an 30 a Ebrel 1838, n'eo ken red skriva an hano war gaier ar Vreuriez, evel ma oa gourc'hennet diagent gant Paol V. A zalek ma zo bet an habit bihan digand eur belek hag en deuz beli d'hen rei, a oer euz ar vreuriez a c'hoarvez er barrouz, pe da vihana euz ar vreuriez tosta. Mad eo kouskoude ober skriva an hāno war gaier ar Vreuriez.

2° Evit kaout lod er privilach kenta euz eur maro mad pe da vean miret ouz an ifern, eo red bean er vreuriez, dougen ar skapuler gant devosion, hag hen kaout en heur ar maro : *in hoc moriens æternum non patietur incendium.*

3° Evit kaout lod en eil privilach euz al lizer-bûl Sabbatin, da lavaroud eo, da vean dilivret buan euz ar Purkator, eo red, e tuhont d'an divizou ha d'ar c'hargou diaraog, mirout ar glanded pe chasteia ia gand ar stad epehini never, ha lavaroud bemdez ofiz bihan ar Werc'hez, hervez ar Breurial Romen. Setu aze evid ar re oar lenn. An ofiz lezennet gand an Iliz a zalc'h lec'h d'ofiz ar Werc'hez evid ar veleien, ar venec'h hag al leanezed pere zo oblijet d'hen lavarout, evel ive ofiz ar Werc'hez he unan lavaret dre obligasion.

Mar n'ouzeur ket lenn, eo red ober an oll iuniou lezenet gand an Iliz, ha tremen hep dibrikik da verc'her e pad ar bla, e tuhont d'ar gweneriou ha d'ar sadorniou, nemet pa zigouez gant goel an Nedelek ariout en unan euz an tri deiz-ze.

Ar garg euz an ofiz bian hag an diouer a gik da verc'her a hall bean troet pe chanchet en oberiou mad all devod, pe bihanaet, pe skanyaet hervez ezomm an dud, ha hervez c'hoant an hini rea an trok-ze. Evid ober an trok-ze, a renk an hini hen grea kaout ar

galloud ha beli evit-ze. (Dekred euz an 22 a Vezeven 1842.) — Na ve ket a walc'h kaout hep ken ar galloud da resev e Bréuriez ar skapuler; mes red eo d'ar galloud-ze bean aotreet dre gomzou skler gand jeneral ar Gar-melited euz a Rom : *Nisi expresse enuntetur in Rescripto concessionis pro benedictione et impositione scapularium*, a lavar ar memez diskleriadurez euz an 22 a Vezeven 1842. Kementze en deuz lec'h, rak lavaret a zo, ebarz al lizeriou a veli roet e Rom, penoz ar belek pehini en deuz ho bet a hall ober an trok-ze. Ebarz al lizeriou aotreet gant jeneral ar Gar-melited diarc'hen, a c'houlenneur ma vo aprouvet ar belek evit kovesaat. Kouskoude n'eo ket red bean kovezour d'an hini da behini a troker ar c'hargou euz Breuriez ar skapuler; galloud helleur ho zroka er meaz a govesion (1).

4. Evit gounid an induljansou zo ama diagent eo awalc'h bean bet ar skapuler hag hen dougen, o ober kouskoude ar c'hargou red : Na zo peden red ebet d'ober, evel laravout sez Pater hag Ave, bemdez, ha pevarzek ar merc'her; lezen ebetna c'hourc'hennkement-ze.

Na vijeur dalc'het da-ze nemet e kement ha ma en dije roet ar belek ar pedennou-ze e trok d'ofiz ar Werc'hez ha d'an diouer a gik da verc'her, evit privilach al Lizer-Bûl Sabbatin.

Ardamez pe observation.

1° Ar skapuler a dle bean, hen lavaret am euz, a vezet du pe demzu, liou karmelid; al lasou euz an danvez hag a liou vo c'hoant, rak n'eo ket hi rea ar skapuler. Ar skapuleriou meutal na dalveont netra; ar skapuleriou gwiad sei, aour, arc'hant a zo ive dinierz evid ar gonid euz an induljansou; galloud hallfent servicha da vean lakaet da gaeraat skeudennou ar Werc'hez, mes aotreet eo lakaat war eur skapuler mezer eun imach brodet. Goude holl, an imachou griet war daou damm mezer an habit bihan n'int ket eun dra red, kement-

(1) Gret zo bet meur a c'houlenn war-ze da Gongregasion an Induljansou hag hi deuz respontet : « Pa zo eun harz, eur stourm « bras bennag, n'eo ket dalc'het ar genvreudeur na d'ar iun, na « d'ofiz lezenet an Iliz, pe d'ofiz ar Werc'hez, na d'an diouer a gik an desiou merc'her fla sadorn. Dieout a reur kouskoude « alia ar genvreudeur da heulia, en doare-ze, barnidigez eur « c'houvezour gwisiék ha fur, evit kaout an diskarg dre eun trok « bennag. » (Dekred euz an 12 Est 1840 — hag euz an 22 a Vezeven 1842, etc.

ze zo eur gustum devod ha meuluz; mes ar skapuler dirann ha dister a zo walch'.

2° Evit kaout lod en induljansou, tle an oll genvreudeur dougen ar skapuler, ar veleien hag ar venec'h zoken, hag hen dougen en hevelep doare ma vo an daou damm mezer dispartiet, ha ma vo eun tamm a-zispil war ar bruched hag egile war ar c'hein. N'helleur ket eta hen dougen gand an daou benn er memez tu, nag evel eur gouriz-kleze; gand eul las war eur skoaz hag egile dindan ar gazel e tu all. (Degred euz an 12 a C'houevre 1840); koll a rajet ar gwir pe an droet d'an induljansou ha d'ar privilachou, hag ar reson a gement-ze eo dre ma talch' habit bian ar Werc'hez lec'h skapuler braz ar Garmelited, a tle bean douget evel eur gwiskamant. Gallout helleur he dougen war varr pe dindan an dilad.

3° Ar skapuler, a dle bean douget noz ha deiz, en amzer ar c'hlenved, evel en iec'hed, ha drest peb tra en heur ar maro. Na reeur ket eta ervad lemel ar skapuler euz ar c'herc'h en an noz pe zoken an deiz, pe evit bean aezetoc'h, pe dre boan spered, evi-hen lakaat

pe ouz eun tach, pe ouz troad eur c'hrusifiz; rak n'helleur ket hen dilezel eun deiz, hep paouez an deiz-ze da gaout lod en induljansou. Galloud helleur kouskoude hen kuitaat evid eur pennadeik bian amzer, ha dreist holl dre red. Mar yijer bet manket da zougen habit bian Mari dre ziegi, a tlejet en em rebecha euz ar fot-ze hag en em hasta d'hen dichaoui. Hen dichâoui reeur o kemer he-unan eun habit bian er c'herc'h. Rak ha pa vet bet pell amzer hep hen dôugen, na ve ket red evit-ze mont da gaout eur belek evit hen rei a nevez. (Dekred euz ar 27 a Vae 1857.) Mar bije bet dilezet ha taolet kuit dre zispris ha fae euz an traou santel, a renkjet hen resev a nevez, rak neuze oer sellet evel bean bet gret dilez euz ar vreuriez, evelse a sonje ar Gongregasian sakr e 1844.

Seur mad, galloud helleur, hep ar skapuler, mont d'an env; mes ar gwiskamant pri-siuz-ze, n'eo ket nebeutoc'h eun tremen-hent hag eur sikour evid arioud er baradoz : *In hoc moriens eternum non patietur incendium.*

4° Ar skapuler kenta a behini oer gwisket,

an deiz entreer er vreuriez , a dle bean binniget gand ar belek en deuz galloud evit-ze : ar skapuleriou all a gemerer goude hall tremen hep bean binniget , *ar c'henta* , a leveleur , *a vinnig an oll re-all*. Galloud helleur eta he-unan , pa ve uzet ar skapuler kenta , hen devi ha kemer eun all nevez , zoken divinnig.

5° Bean a zo meur a seurt pedennou evit rei an habit bian. Ar belek en deuz ar gwir hag ar galloud da vinniga ha da rei ar skapuler a hall en em servicha euz ar re blijo gantan ; ar gristenien a vo entreet seur er vreuriez , rak ar pez a zo red eo binniga ar skapuler hag hen tremen e kerc'hen an hini hen digemer. *Benedictio et impositio habitus* ; setu an daou dra red , evel ma lavar meur a dekred , hag e touez pere hini ar 24 Est 1844.

En eun taol primm a glenved , pe en eun doare hastuz bennag a helleur resev eur re bennag o rei pe o lakaat dean hepken eur skapuler binniget diagent , hep lavarout peden ebet. Rak galloud helleur rei pe lakaat ar skapuler e peb lec'h , gand ma vo unan binniget a raog da-ze. Pa roeur an habit bian da galz war

eun dro a vinniger meur a skapuler , ha mar choum unan bennag dioute hep bean roet , a hellont servicha da re all hep bean binniget a nevez.

6° Ar galloud da vinniga ha da rei ar skapuler santel a ro ive , dre nerz al Lizer-bûl a Gle-mâns VII , *ex Clementi* euz an 12 Est 1530 , ar gwir d'aotrea d'ar genvreudeur an absolen jeneral hag an induljans plenier e parr ar maro . (Urz ar Garmelited a ro evit-ze eur beden dis-henvel diouz hini ar Rituel.) Hag e-lec'h eur belek aotreet evit rei an induljans-ze , hall bean roet gand peb belek all bennag aprouvet gand an Eskop .

ABSOLVEN JENERAL E PARR AR MARO EVIT

KENVREUDEUR KARMEZ.

Cum sacerdos egressus fuerit cubiculum dicat :

℣. Pax huic domui ;

℣. Et omnibus habitantibus in eâ .

Deinde imposita stola violacei coloris , aspergat ægrum et circumstantes aquâ benedictâ in modum crucis dicens :

ANTIPHONA.

Asperges me hyssopo, etc.

Miserere mei, Deus secundum magnam misericordiam tuam. Gloria Patri, etc.

Et repet. Ant. Asperges me, etc.

℣. Salvum fac servum tuum (*vel* ancillam tuam);

℟. Deus meus, sperantem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* in eâ);

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℟. Et de Sion tuere eum (*vel* eam).

℣. Domine, exaudi orationem meam;

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo,

Oremus.

EXAUDI nos, Domine sancte, Pater Omnipotens æterne Deus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de Cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Deinde genuflexus dicat Litanias B. Virginis Mariæ.

Kyrie, eleison, Christe, eleison, Kyrie, eleison, Christe, audi nos, etc...

Pater noster, et Ave; Maria.

Sub tuum præsidium confugimus, sancta Dei genitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris, sed a periculis cunctis libera eum (*vel* eam) semper, Virgo gloria et benedicta, Domina nostra, media-trix nostra, advocata nostra, tuo eum (eam) Filio reconcilia, tuo eum (eam) Filio repræ-senta.

℣. Ora pro eo (eâ), sancta Dei Genitrix;

℟. Ut dignus (digna) efficiatur promissionibus Christi.

℣. Domine, exaudi orationem meam;

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

PROTEGE, Domine, famulum tuum (famulam tuam) subsidiis pacis, et Beatae Mariæ semper Virginis patrocinii confidentem à cunctis hos-tibus redde securum (securam).

Sanctissimæ Genitricis tuæ sponsi, quæsumus Domine, meritis adjuvemur, ut quod possilitas nostra non obtinet ejus nobis intercessione donetur.

Omnipotens et misericors Deus, qui humano generi et salutis remedia, et vitae æternæ subsidia contulisti: respice propitius famulum tuum (famulam tuam) infirmitate corporis laborantem, et animam refove quam creasti; ut in horâ exitus illius absque peccati inaculâ tibi Creatori suo per manus sanctorum Angelorum repræsentari mereamur.

Deus infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super infirmum famulum tuum (infirmam famulam tuam) ostende virtutem, et sic eum (eam) gratiâ tuâ confirmare digneris, ut in horâ mortis ejus non prævaleat contra eum (eam) adversarius, sed cum Angelis tuis transitum habere mereatur ad vitam.

Omnipotens sempiterne Deus; qui Montis Carmeli ordinem gloriosæ Virginis Matris Mariæ sacrato titulo insignitum sanctorum tuorum Eliæ, Angeli, Cyrilli, Alberti, Teresiae et aliorum plurimorum sanctorum meritis deco-

rasti, tribue, quæsumus, ut per eorum merita et suffragia ab instantibus animæ et corporis malis, et periculis liberatus (liberata) ad te verum Carmeli verticem gaudens pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum **w.** Amen.

His absolutis dicatur Confiteor, deindè Sacerdos stans dicat :

Misereatur tuî Omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam æternam.
w. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens, et misericors Dominus. **w.** Amen.

Oremus.

Deus Omnipotens Salvator et Redemptor generis humani, qui apostolis suis dedit ligandi et solvendi potestatem, ipse te absolvere dignetur ab omnibus iniquitatibus tuis, et quantum meæ fragilitati permittitur, auxiliante ipso sis absolutus (*vel* absoluta) ante faciem ejus. Qui vivit et regnat, etc.

DEINDE CONFERAT INDULGENTIAM PLENARIUM IN HAC
FORMULA :

CONCEDO tibi induljantiam plenarium peccatorum tuorum facultate mihi concessâ, et commissâ virtute bullarum Ordinis Carmelitarum, quod si præsens mortis periculum, Deo favente evaseris, sit tibi hæc indulgentia pro vero mortis articulo reservata. In nomine Patris, et Fili, et Spiritus Sancti. Amen.

Preces in casu necessitatis possunt omitti, et illico ægро absolutionem impertiri antequam è vita discedat.

Bugale an Itron Varia Venez-Karmez, an hini en deuz troet ho reglen-ma e brezonek a c'houenn diganac'h eur beden bennag evid-han.

MEULODI DA JESUZ HA DA VARI !

TAOLEN

Pages.	
APPROBATION de l'ouvrage.	II
Kelennadurez war ar reglen.	v
Pennad kenta.	17
An Trede-Urzou; — Talvouduz int-hi en Iliz; — Trede-Urz a Venez-Karmez; — He derou, — he avantajou, — he speret.	28
Euz a re hag a hall bean digemeret ebarz andrede-urz. — Evez da zougen a raog digemer a neze.	37
War an digemer euz ar bostulantezed evit gwiska an habit.	44
Euz an digemer euz an noyisezed hag euz ar brofession.	50
Euz a zalc'h hag a zouljans ar c'hoarezed. .	56
Euz ar sentidigez.	60
Euz ar chastete.	67
Euz giz ha danvez an dilad.	73
Euz demeurans ar c'hoarezed, hag euz ho c'hasoni evid ar bed.	78

	Pages.
Euz poell ha furnez ar c'hoarezed en ho darempred gand ar bed.	82
Euz ar peoc'h hag an union.	85
Euz al labour hag ar priz euz an amzer.	90
Euz ar iun, an abstinans ha kastizerezou-all ar c'horf.	95
Euz an armou spirituel hag euz kustum ar vertusiou.	99
Euz an tay, hag euz a bresans Doue.	104
Euz an ofiz divin, hag ar pedennou all a c'henou.	111
Euz ar beden a galoun, pe an oreson mental.	115
Euz a sakramant a binjen.	120
Euz ar gomunion santel.	123
Euz a sakrifiz santel an oferen.	128
Euz al lektur spirituel hag eksamen ar gonsians.	130
Euz obligasion ar reglen, euz an diskargou hag eveuz an oberiou dreist ann dlead.	133
Euz an asamble.	138
Euz an direkteur.	143

	Pages.
Euz ar superiolez.	147
Euz an ajistantez pe eil superiolez.	156
Euz an diskretezed pe segreterezed.	160
Euz an tensorierez, an infirmerez, hag ar sakristez.	163
Euz ar conseil hag ar rijistr.	165
Nevezadurez gwestlou ar vadiant.	168
Nevezadurez gwestlou ar brofesion.	173
Ar c'hoarezed na c'hortozoit ket ho heur diveza evit reiza ho aferou.	176
Euz ar re glany ha re dare da verval.	179

SEREMONIAL.

Euz a gwiskadur pe digemer an habid.	187
Euz ar brofesion.	202
Euz an asamble.	220
Euz lodennerez ar billejou pe sent ar miz.	222
Euz ar stum da lavaroud ar pedennou pere a zalc'h leac'h d'an ofiz evid ar c'hoarezed ha na ouzont ket lenn.	228
Euz an ajistans evid ar gomunion e viatik hag an Nouen, pa roeur ar sakramanchou-ze da c'hoarezed ha da vreuder an drede-urz.	230

Pages.

Kelennadurez ha pedennou evit lakaat ar
re glany da gaout eur maro santel. . . 232

INDULJANSOU A VENEZ-KARMEZ.

Euz a zoare an induljansou.	265
Dishevel rumm a induljansou.	269
Euz an dispositionou evid gounid an induljansou.	272
Euz gwirionez an induljansou aotreet d'an urz a Venez-Karmez.	277
Diverr'euz an induljansou.	280
Induljansou aotret da c'houlenn an tadou a Venez-Karmez, mes pere zo komun da vemprou ar vreuriez ha d'an oll gristenien. Darn a zo evid dre-oll ha darn all a zo stag ouz seurten leac'hiou.	285
Induljansou stasionon Rom.	294
Ar skapueler pe an habit-bihan, ha privi- lachou stag ouz urz Karmez hag ouz breuriez an habit-bihan.	299

